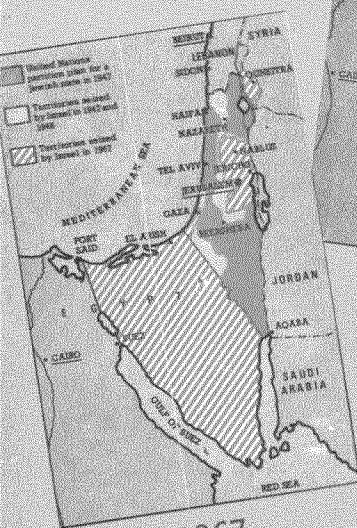

Ralph
SCHOENMAN

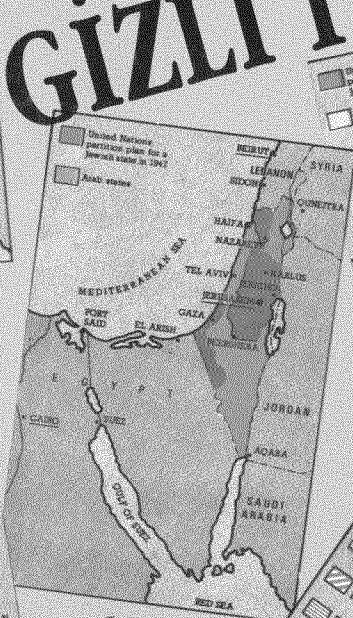
SIYONİZMİN GİZLİ TARİHİ

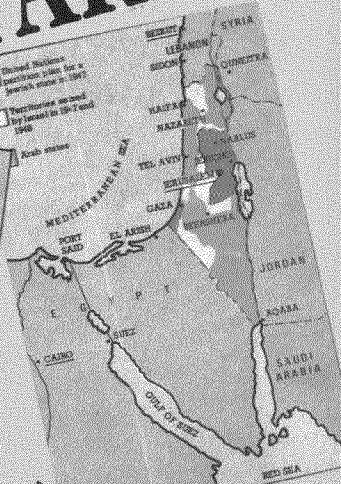
FİLİSTİN

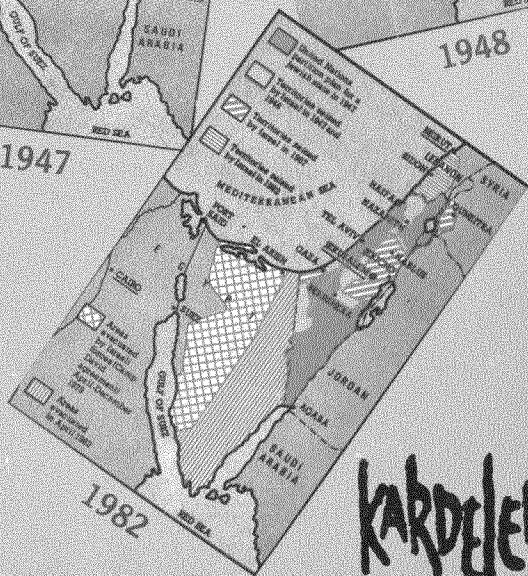
1967

1947

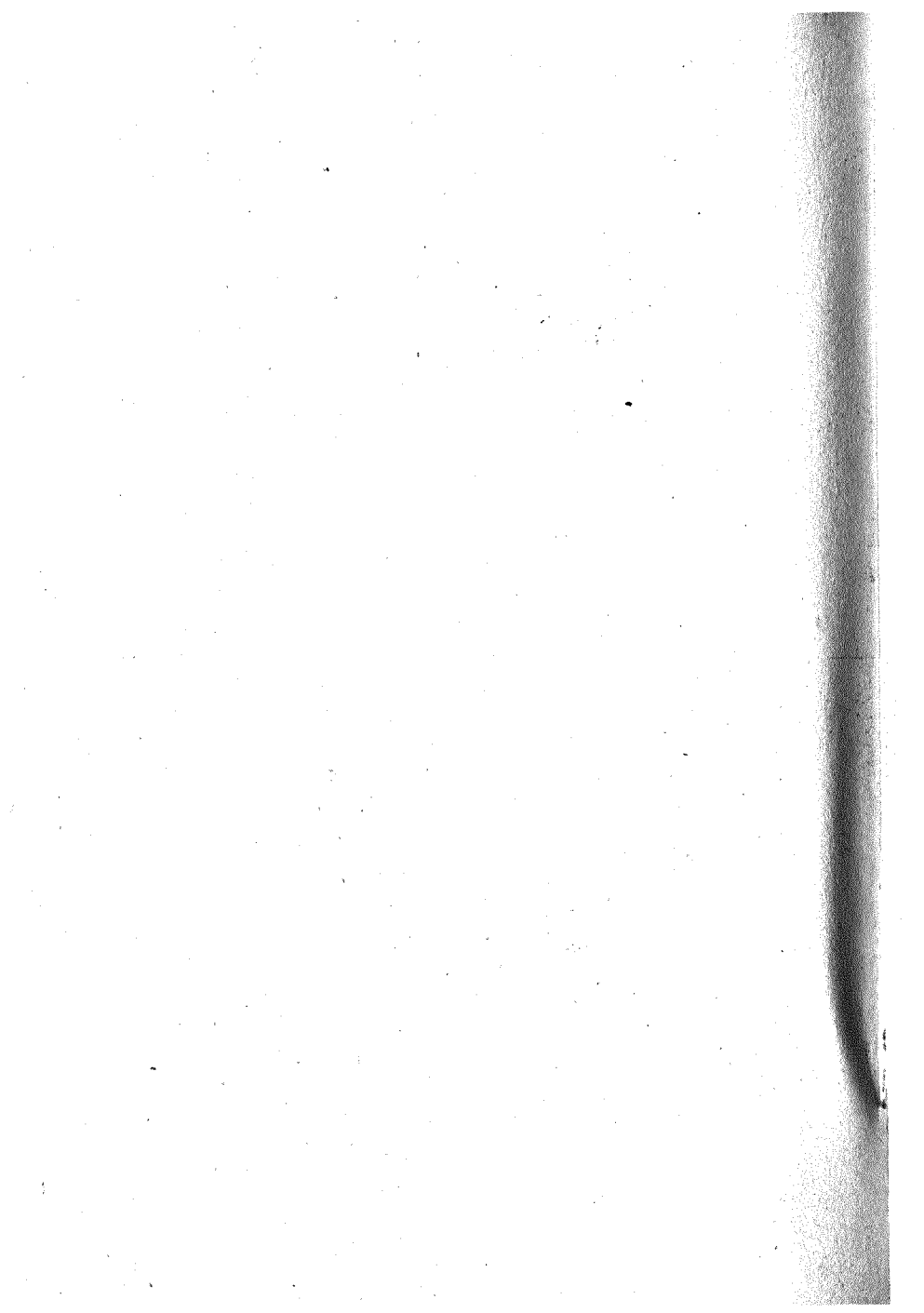
1948

1982

Çeviren:
Aydın PESEN

KARDELEN

SIYONİZMİN GİZLİ TARİHİ

Ralph Schoenman

Çeviren: Aydın Pesen

KARDELEN

Kardelen Yayınları

Toplum ve Politika Dizisi: 3

İstanbul 1992

Özgün Kaynak:

The Hidden History of Zionizm, Socialist Action,
San Francisco, 1988

Kapak : Mavi Kare Ajans
Baskı : Yaylacık Matbaası
Kapak Baskı : Metin Matbaası

Lorca Yayıncılık
Nakilbent Sok. 49/4 Sultanahmet-İstanbul
Tel: 5168454

İÇİNDEKİLER

Yayınevinin Notu	7
Önsöz: Ayaklanma	13
I- Dört Mit	16
II- Siyonist Hedefler	18
III- Filistin'in Sömürgeleştirilmesi.....	29
IV- Trajik Sonuçlar	33
V- Ülkenin Ele Geçirilmesi	42
VI- Siyonizm ve Yahudiler	48
VII- Güvenlik Miti	60
VIII- Blitzkrieg ve Katliam	64
IX- İkinci İşgal	72
X- İşkencenin Yaygınlığı	78
XI- Cezaevleri	96
XII- Fetih Stratejisi	103
XIII- Devrim Stratejisi	118
Açıklayıcı notlar	127

*Bu uğurda ölen
yoldaşım ve sevgili dostum
Halit Ahmet Zeki'nin anısına*

***
Hamdi Faraj ve Muhammed Manasra için

Yayınevinin Notu

İsrail son yıllarda Türkiye'nin dış ilişkilerinde her geçen gün daha ağırlıklı bir yer kazanıyor. İki ülke arasında 1967'den beri asgari düzeye indirilmiş olan diplomatik ilişkiler, son yıllarda adım adım geliştirildi, sonunda büyükelçilik düzeyine yükseltilmesi kararlaştırıldı. 28 yıl sonra ilk kez TC hükümetinin bir bakanı, Turizm Bakanı Abdülkadir Ateş, Haziran ayı içinde İsrail'i ziyaret etti. Nihayet, Temmuz sonunda İsrail devlet başkanı Haim Herzog'un İstanbul'u ziyareti sırasında şatafatlı bir davet düzenlendi.

Üstelik, ilişkilerin yalnızca hükümetler düzeyinde geliştirilmesiy-le yetinilmiyor, Türk toplumunun genel olarak uluslararası Yahudi cemaatiyle, özel olarak İsrail toplumuyla daha yakın ilişkiler içine girmesi için çabalar harcanıyor. İspanyol Yahudilerinin Osmanlı ülkesine göç edişinin 500. yıldönümü, özellikle Amerika'daki Yahudi lobisiyle Türkiye'yi birbirine yakınlaştırmamanın bir vesilesi olarak kullanılıyor. Başka bir bağlamda iki halk arasında önyargıların azaltılması ve kültürel ilişkilerin daha sıcak kılınması gibi övgüye değer bir amaca katkıda bulunabilecek olan böyle bir tarihsel uğrak, bugün diplomasinin hizmetine koşuluyor. Bu genel yöneliş çerçevesinde, Mayıs ayı içinde New York'ta düzenlenen "Türk Haftası" dolayısıyla yapılan yürüyüşe Yahudi cemaati büyük bir destek veriyor, yürüyüşten bir gece önce düzenlenen baloda Türkçe şarkıların yanısıra İbranice şarkılar da çalınıyor. Mart ayında Amerika'da düzenlenen Amerikan Yahudi Kongresi toplantısına Turgut Özal uydu yayın aracılığıyla görüntülü olarak hitap ediyor.

İsrail ile Türkiye'yi birbirine yaklaştırmak için gösterilen bu çabayı, Türkiye hükümetlerinin son yıllarda içine girmiş olduğu yeni dış politika bağlamı içinde ele almak gerekiyor. En azından Körfez Savaşı döneminden bu yana, ABD'nin Ortadoğu'da, Balkanlar'da, Kafkasya'da ve Orta Asya'da Türkiye'den yeni görevler beklediği, Türk hükümetlerinin ise bu görevleri yerine getirmek üzere dış politikada yeni adımlar attığı herkesin malumu. İsrail ile ilişkilerin sıkılaştırılması tam da Türkiye'nin ABD ile ilişkilerinde ve Ortadoğu'ya yönelik politikasında açılan bu yeni dönemin bir unsuru. Geçmişte İran Şahı'nın İsrail'le birlikte Arap

dünyasındaki anti-emperyalist dinamikler üzerinde oluşturduğu tehdit, bu kez Türkiye ile İsrail tarafından birlikte sağlanacak. İki ülkeyi birbirine yaklaştırma çabası, aynı zamanda Orta Asya'da ortak yatırım projelerini de içeriyor.

İsrail ile Türkiye arasındaki ilişkileri karmaşıklaştıran bir boyut var: her iki devlet de, bazı yönlerden paralellikler gösteren ulusal kurtuluş mücadeleleriyle karşı karşıya. Türkiye Cumhuriyeti için Kürt ulusal kurtuluş mücadelesi bugün artık Filistinlilerin İsrail'e karşı onyıllardır vermekte oldukları mücadeleyle karşılaştırılabilecek derecede önemli bir sorun haline gelmiştir. Filistin mücadelesi, bilindiği gibi, 1987 Aralık ayında başlayan İntifada ile kitlesel bir biçime bürünmüştü. Botan'da 1990 baharında başlayan ve günümüzde de sürmekte olan kitlesel mücadelenin, Kürtçe'deki "**serhıldan**" kelimesinin yanısıra, bir "İntifada" olarak anılıyor olması bir raslantı değil, iki halkın mücadelesinin ortak yanlarının bir ifadesidir. Elbette, Ortadoğu politikasının karmaşık satranç tahtasında, ne İsrail'in Kürt sorununa, ne de Türkiye'nin Filistin sorununa yaklaşımı bir diğerini tatmin edecek nitelikte. Ama ABD'nin bölgedeki bu iki ayrıcalıklı müttefikinin gelecekte bu sorunlar konusunda da birbirlerini daha fazla kollamaları beklenebilir. Kürt hareketi içinde İsrail konusunda yer yer ortaya çıkan yanılsamalara da böylece gidecek daha az yer kalacağı öngörülebilir.

Türkiye'nin İsrail ile ilişkilerinde yeni bir dönemin açılmakta olduğu bugünlerde şu soru eskisinden de büyük bir önem kazanıyor: Türkiye insanı İsrail devletini ve **bu devletin** vazgeçilmez harcı olan Siyonizmi ne kadar tanıyor? Bu konuda özel bir tavra sahip olan İslamcı hareketi bir an için bir kenara koyarsak, şunu söylemek mümkün: Türkiye sorununu 60'lı yıllarda Filistin kurtuluş mücadelesiyle kurmuş olduğu enternasyonalist bağlara rağmen, Türkiye'nin "demokratik" kamuoyunun, solun bir bölümü de dahil olmak üzere, İsrail devletinin ve Siyonizmin gerici karakteri konusunda yeterli bir bilince sahip olduğu söylenemez. Her ne kadar İntifada'nın doruğuna ulaştığı dönemde İsrail ordusunun ve polislerinin Filistinli militanlar üzerinde uyguladığı mezalim kamuoyunda olumsuz bir izlenimin hakim olmasına yol açıyorsa da, televizyonda görülen **kasten** kol kırma gibi vahşet dolu imgelerin zamanla bulaşmasıyla ve günümüzde iki devletin ortak çabasıyla yürütülen propagandanın etkisiyle bu izlenimin silinmesi mümkündür. Önemli olan, İsrail güvenlik güçlerinin tekil uygulamalarının ötesinde, İsrail devletinin kuruluş ilkeleri dolayısıyla **doğası gereği** nasıl yoğun bir gericiliğin

taşıyıcısı olduğunu ortaya koyabilmektir. İşte elinizdeki kitap bu açıdan paha biçilmez bir değer taşıyor. 1970'li yılların başında ABD'nin Vietnam'da işlemekte olduğu insanlık suçlarını yargılayarak haklı bir şöhret edinen Bertrand Russell Vakfı'nın eski genel sekreteri olan, ABD'li devrimci Marksist araştırmacı ve militan Ralph Schoenman'ın bu çalışması Türkiyeli okuyucu için İsrail'e ve Ortadoğu'nun sorunlarına bakışta son derecede önemli veriler sunuyor.

Dünyada ve Türkiye'de İsrail'in varlığını ve onyıllardır izlemekte olduğu politikaları haklı göstermek için gerekçe olarak ileri sürülen bütün görüşler, Schoenman'ın dikkatli biçimde belgelenmiş çalışmasının ışığında birer efsane olarak teşhir ediliyor. Bu görüşlerden en tehlikelisi, İsrail devletinin, Ortadoğu'nun tutucu krallar ve gözü dönmüş diktatörler çölünde bir demokrasi vahası olduğu yolunda, özellikle Körfez Savaşı'ndan bu yana yayılmakta olan görüş. Schoenman, İsrail'in hukuk düzenini, cezaevlerini, mahkemelerini, polislin görülmemiş vahşetteki işkence uygulamalarını ayrıntılı biçimde ele alarak, "demokrasi" efsanesini paramparça ediyor. Ama belki de bundan önemlisi, hukuk sisteminin ve uygulamaların ardında yatan devletin yapısı: kitap, politik, hukuki, hatta ekonomik düzeylerde, İsrail devletinin köklü bir ırk ayırımına dayandığını, Güney Afrika'da bütün dünyanın haklı nefretini kazanmış olan **apartheid** sisteminden hiçbir farkı olmadığını ortaya koyuyor. Öyleyse, Güney Afrika ne kadar demokratikse, İsrail de o kadar demokratiktir.

"Demokrasi" efsanesi Türkiye'de "demokratik" kamuoyunda yaygın kabul gören bir başka görüşle de yaygın ilişki içindedir: buna göre, İsrail, ortaçağ kalıntısı sosyo-ekonomik ve politik yapıların hakim olduğu, henüz laikliğin bile marjinal kaldığı Arap dünyası karşısında modernliği, "Batılılığı", ekonomik ve toplumsal gelişmeyi temsil eder. Bu görüşün en ileri ifade biçimi, İsrail'in "tembel" Araplardan devraldığı çölde bir modern uygarlık kurmuş olduğudur. Irk ayırımına dayalı bir toplum düzeninin ne denli modern kabul edilebileceği bir yana, İsrail'in bu düzeni temelde dine dayalı bir ayrımcılıktır ve İsrail bu yüzden laiklikten, en koyu şeriat devleti kadar uzaktır. Öte yandan, İsrail kurulmadan önce Filistin toplumunun sosyo-ekonomik gelişmişliğini vurgulayan Schoenman, "tembel" Arap-"çalışkan ve akıllı" Yahudi karşıtlığının da ne denli uydurma bir görüş olduğunu ortaya koyuyor. Elbette, İsrail bugün Ortadoğu'nun ekonomik ve askeri bakımdan en güçlü ülkelerinden biridir ama aynı zamanda dünya çapında en büyük ekonomik ve as-

keri yardımı alan ülke olduğu da bir gerçektir. Bütün dünyaya yayılmış olan Yahudi diasporasıyla ilişkileri göz önüne alınmadan İsrail'in gelişmesi hiçbir biçimde anlaşılamaz.

İsrail'e bütün dünyada sempatiyle bakılmasına yol açan bir etken de Yahudilerin Nazi Almanyası tarafından sistemli bir soykırıma uğratılmış olmasıdır. Schoenman, bu kitapta dehşet verici belgeler aracılığıyla, sözde Yahudi halkının kurtarıcılığına soyunmuş olan Siyonist hareketin, Yahudilerin katilleriyle, Nazilerle giriştiği işbirliğini teşhir ediyor. Almanlar tarafından soykırıma uğratılmış bir halkın kurtuluşunu Arapların Nazi yöntemleriyle zulme tâbi tutulmasında aramanın çelişkisini göremeyenler, Schoenman'ın belgelerini okuduktan sonra hiç olmazsa Yahudilerin kurtuluşu ile Siyonizmin amaçları arasında hiç de düşündükleri türden bir ilişki olmadığını göreceklerdir.

Nihayet, Schoenman, İsrail'in bir Arap denizinde mahsur kalmış bir ada gibi sürekli bir özsavunma konumunda olduğu görüşünün ne kadar uydurma olduğunu, Siyonist İsrail'in doğası gereği yayılmacı bir karakter taşıdığını gösteren belgeler aracılığıyla kanıtıyor. İsrail, Arap ülkeleriyle ilişkilerinde saldırgan taraftır, kendini korumak zorunda kalan bir mazlum değil. Okuyucu, Schoenman'ın bu konuları tartıştığı sayfalarda, Körfez Savaşı'nın ve Irak'm bölünmesinin gerçek dinamiğinin ve bugün Ortadoğu'daki nice başka gelişmenin ipuçlarını bulacaktır.

Türkiye'de, İsrail ve Siyonizm konularında yapılan herhangi bir tartışma, İslamcı hareketin bu konudaki tavrına değinmediği takdirde eksik kalacaktır. Bilindiği gibi İslamcılar, yalnızca Ortadoğu politikasına değil, Türkiye'nin iç politikasına yönelik olarak yaptıkları bütün tahlillerde her sorunun ardında, her taşın altında Siyonizmi bulurlar. Siyonizm onlar için yeryüzündeki büyük şeytandır. Siyonist İsrail'in çeşitli alanlarda gericiliğin baş destekçisi olduğu doğru olmakla birlikte, her gericiliğin ardında Siyonizmi aramak yanlıştır. Bu indirgemeci ve komplocu yaklaşım, belirtmeye bile gerek yok ki, tarihi yapan esas etkenin başta sınıflar olmak üzere büyük toplumsal güçler olduğu gerçeğinin üzerini örter.

Daha da önemlisi, İslamcı yorumda Siyonizm eleştirisi bütün bir halka, Yahudi halkına düşmanlığa dönüşür; Siyonizm düşmanlığı ile Rus Çarından Hitler'e bütün gericilerin ortak yanı olan anti-Semitizm (Yahudi düşmanlığı) içiçe geçer, aynılaşır. Oysa doğru tavır, Siyonizmle mücadele ederken, aynı zamanda, tarih boyunca ağır baskılara ve ayırıcılığa maruz kalmış olan Yahudi halkına düşmanlığa yani anti-Semi-

tizme karşı durmaktır.

Nihayet, Schoenman'ın elinizdeki kitabı İslamcı hareketin Siyonizme ilişkin yaklaşımında var olan büyük çelişkiyi de çıplak biçimde ortaya koymaktadır. Schoenman'ın gösterdiği gibi, kendi özgül çıkarlarını izlerken, Siyonizm aynı zamanda, Ortadoğu'da başta ABD olmak üzere emperyalizmin çıkarlarını savunan temel güç rolünü üstlenmiştir. Dolayısıyla, Suudi Krallığı ve benzerleri dolayısıyla ABD emperyalizmine bağlı olan ana İslamcı hareketler, Siyonizme saldırırken emperyalizmle uzlaştıkları için tam bir çelişki içindedirler. Siyonizm sorunu bir dinler ya da ırklar savaşı gibi ele alınamaz. Emperyalist sistemin bir uzantısıdır, Ortadoğu işçilerinin ve köylülerinin toplumsal kurtuluşunun ve Arap Filistin halkının kendi kaderini tayin hakkının çerçevesinde düşünülmesi gerekir. Arap işçi ve emekçilerinin düşmanı Yahudi işçi ve emekçileri değil, emperyalizm tarafından desteklenen bir Yahudi hakim sınıf politik hareketi olan Siyonizmdir; Filistinlilerin yanı sıra Yahudi işçi ve emekçilerini de ezen İsrail devletidir. Siyonizmi acımasızca teşhir eden Schoenman'ın Amerikalı bir **Yahudi** devrimci Marksist olması, bu açıdan çok anlamlıdır.

İşte, Siyonizm ve İsrail sorunu bir dinler savaşı sorunu olmadığı içindir ki, çözümü, Schoenman'ın da belirttiği gibi, Arapların ve Yahudilerin birlikte kardeşçe yaşayacağı laik bir Filistin devletinden geçiyor. İsrail devleti Filistin halkının köleleştirilmesini gerektirdiği için ne kadar demokratikleşirse demokratikleşsin bir çözümün parçası olamaz. Onun yerini alması gereken laik Filistin'in mimarları ise ne Arap dünyasındaki İslami monarşiler, ne de Saddam benzeri gerici diktatörler olacaktır. Filistin halkının kurtuluşu, Filistinli işçi ve köylülerin kendi mücadelelerinin, artık beş yıla yakın bir tarihi olan İntifada'nın bir ürünü olabilir ancak.

Önsöz: Ayaklanma

"Öfke ve nefretten gözleri dönmüş binlerce genç, üzerlerine yağan ateşe aldırmaksızın, İsraili işgalcileri taş yağmuruna tutuyordu. Bu, toplumsal huzursuzluğun ötesinde bir şeydi... Bu, basbayağı bir halk ayaklanmasının başlangıcıydı."¹

Jerusalem Post muhabiri Hirsh Goodman, 1987 Aralık ayı ortalarında Batı Şeria ile Gazze'deki Filistinli gençlerin ayaklanmasını böyle anlatıyordu.

Goodman bu yazısını İsrail yönetimi altındaki tüm Filistinlileri kapsayan 21 Aralık genel grevinden bir gün önce yazmıştı. İsrail'de yayınlanan günlük **Ha'aretz** gazetesi ise grevden, "son iki haftanın kanlı ayaklanmalarından çok daha ciddi boyutlarda, duvarımıza kazman bir yazı" olarak söz ediyordu.²

The New York Times'dan John Kifner, "O gün," diyordu, "hademelik, ırgatlık, çöpçülük, duvarcılık gibi, İsrail'de ne kadar ayak işi varsa hepsini yapan koskoca Arap emekçi ordusundan hiç kimse evinden dışarı çıkmadı."³

İsrail, ayaklanmaya tüm saldırganlığıyla karşılık verdi. Savunma Bakanı İzak Rabin silahsız halka karşı tank, zırhlı ve otomatik silahlar kullanılmasını emretmişti.

San Francisco Examiner, Rabin'in açıkça katliam çağrısı yaptığını aktarıyordu. Rabin, ordunun, ellerindeki yirmi ikilik tüfeklerle Filistinli gençleri rastgele avlayan keskin nişancılar kullanmasını savunurken, "ayaklanmanın elebaşılarını temizlemek için ateş açabilirler" diyordu.⁴

Rabin, öncelikle genç erkeklerin, sonra da kuşkulu herkesin toplanması için evlerin tek tek aranmasını emretti. 27 Aralık'a kadar 2500 Filistinli toplandı; içlerinde oniki yaşında çocuklar bile vardı. Ocak sonuna gelindiğinde sayı 4000'i bulmuştu ve durmadan da artıyordu.⁵ "Militanlar"ın sınırdışı edilmesi düşünülüyordu. İsrail yüksek güvenlik hapishaneleri ile gözaltı merkezleri ağzına kadar doldu. Filistinliler toplu olarak yargılanacaklardı.

Filistinlileri en fazla öfkeliendiren, yaralıların askerler tarafından hastanedeki yataklarından alınıp götürülmesi oldu. 1982'de Lübnan'ın işgali sırasında yaygın olarak görülen bu uygulama, Gazze'deki Şifa Hastanesi'ni bir anda direnişin merkezi konumuna getirdi. İnsanlar kitleler halinde, yüzlerini bir daha göremeyeceklerinden haklı olarak korktukları yaralılarını korumak için hastanenin önünde toplandılar.

Jerusalem Post muhabiri Hirsh Goodman şöyle yazıyordu:

"Ayaklanmaların patladığı Gazze ve Batı Şeria'daki gençler ne bir terörist eğitiminden geçmişler, ne de herhangi bir terörist örgüte üyeler. Ancak onlar, işgalden başka birşey görmeden yetişmiş bir kuşağın insanlarıdır."6

İsraili askerler tarafından kafasına üç kurşun sıkılan Filistinli bir gencin annesine, geri kalan oğullarının gösterilere katılmalarına göz yumup yummayacağı sorulduğunda şöyle yanıtlamıştı: "Ömrüm olduğu sürece gençlere mücadeleye devam etmelerini söyleyeceğim. Ne olursa olsun, umurumda değil... Yeter ki yurdumuzu geri alalım."7

Görevinden uzaklaştırılan Belediye Başkanı Reşad Şava aynı duyguları şöyle dile getiriyordu: "Gençler İsrail'in haklarını geri vereceğinden umutlarını kesmiş durumdalar. Ayrıca, Arap ülkelerinin hiçbir şey elde edemeyeceklerini hissediyorlar. Dahası, Filistin Kurtuluş Örgütü'nün de (FKÖ) herhangi bir başarı gösteremediği duygusu içindeler."8

Los Angeles Times muhabiri Dan Fisher'in bu konuda söyledikleri daha da dikkate değer:

"Bu yepyeni birlik ruhu, gerek dış gözlemciler, gerekse Gazzeli olmayan Filistinlilerin gözünde son derece çarpıcı bir değişimi ortaya koyuyor. Bu, gençlerle yaşlılar, İsrail'de çalışanlarla çalışmayanlar arasında öteden beri varolan ayırımı dek uzanan bir olgu."9

Zorbalık, Kaba Kuvvet, Dayak

Ayaklanma şiddetlendikçe İsrail kabinesi ile Savunma Bakanı İzak Rabin "toplu cezalandırma" uygulamasına geçtiler. Bu, Fransa, Danimarka ve Yugoslavya'daki Nazi işgalinin temel taktiklerindendi. Gazze ve Batı Şeria'daki Filistin mülteci kamplarına yiyecek, su ve ilaç ulaşımı engellendi. Birleşmiş Milletler'in Ortadoğu'daki Filistinlilere Yardım ve Hayır Servisi (UNRWA) personelinin verdikleri habere göre,

BM depolarından süttozu almaya çalışan çocuklar sopayla dövüldü ya da üzerlerine ateş açıldı.

Jerusalem Post'tan bir yazar, Rabin'in politikasını şöyle açıklıyordu:

"Zorbalık, kaba kuvvet ve dayak esası oluşturuyor. Bu, tutuklamaktan daha etkileyici olarak görülüyor... (çünkü) o zaman çocuk, askerleri yine taşıyabilir. Halbuki, askerler kolunu kırarsa bir daha taş atamayacaktır..."¹⁰

Ertesi gün ise haber bültenleri Batı Şeria ve Gazze'de askerlerin giriştiği vahşice dayak olaylarından söz ediyordu. John Kifner'in söyledikleri çok çarpıcıydı:

"NABLUS, İsrail İşgali Altındaki Batı Şeria, 22 Ocak: İmad Ömer Ebu Rub, Rafidiya Hastanesindeki yatağında iki kolu alçılı olarak yatarken, İsrail askerlerinin Filistin köyü Kabatiye'ye gelişinden sonra olanları şöyle anlattı.

"Eve hayvanlar gibi bağıra çağıra daldılar.' 22 yaşındaki Bir Zeyt Üniversitesi öğrencisi böyle diyordu. 'Bizi evden alıp göttürdüler, başımıza vurdular, tüfeklerinin dipçikleriyle dövdüler.'

"Daha sonra onu bir inşaat sahasına götürüp kafasına boş bir kova geçirdiler.

"Askerlerden bazıları kollarından sıkı sıkı kavrayıp ellerini bir kabaya dayadılar. Öteki iki asker ellerine ağır cisimlerle vurup kemiklerini kırdılar.

"Alınan yaralar, İsrail ordusu ve polisinin Aralık ayı başlarında işgal altındaki Batı Şeria ve Gazze şeridinde başlayan protesto eylemlerini bastırmak üzere başvuracağını resmen açıkladığı Filistinlilere yönelik dayak uygulamalarının sonucudur. Ayrıca, bu protesto eylemleri sırasında İsraililerin açtığı ateş sonucu ölen Filistinli sayısı otuz sekizdi.

"Ebu Rub'un yanbaşıında yatan, Kabatiyeli lise öğrencisi onyediyasındaki Hasan Arif Kemal de benzer bir olay anlattı."¹¹

İşçi ve Likud partileri liderleri bu uygulamalara karşı dünya çapında yükselen seslere hep bir ağızdan karşılık verdiler. Cumhurbaşkanı Haim Herzog'un açıklaması şöyleydi: "Bugün karşımızda iki seçenek var... Ya bu ayaklanmaları bastıracağız, ya da yeni bir Tahran veya Beyrut olgusuna göz yumacağız."¹²

John Kifner ise **New York Times'da** şöyle diyordu:

"Başbakan İzak Şamir ile Savunma Bakam İzak Rabin, varolan politikayı savunmayı sürdürdüler. Her ikisinin de açıkça söylediği, dayak uygulamalarının amacının Filistinliler arasında İsrail ordusu karşısında bir korku yerleştirmek olduğuydu."

Şamir, olayların "korku engelini yıktığını" söylüyor, "yapmamız gereken, bu engeli yeniden inşa edip bölgedeki Araplar arasında ölüm korkusunu tekrar yerleştirmektir," diyordu.

Ona göre, "askerler daha başlangıçta silaha başvursaydı" ayaklanma hiçbir zaman gerçekleşmeyecekti.¹³

I- Dört Mit

Siyonizmin yapısını –kökenlerini, tarihini ve dinamiklerini– araştırmaya kalkışanların her defasında yıldırma ve tehditle karşılaşmaları rastlantı değildir. Kısa süre önce, Los Angeles'de, KPFK radyosundaki bir oturum sırasında konuşmacılar, Filistin halkıyla dayanışma amacıyla yapacakları bir mitingten söz edince, kaynağı belirsiz telefonlardan bir sürü bomba tehditi aldılar.

ABD'de olsun, Batı Avrupa'da olsun, Siyonizmin yapısına ilişkin bilgi yayınlamak, veya Siyonizmi siyasi bir hareket olarak teşhir edecek olayları analize kalkışmak kolay değildir. Üniversitelerde bile, konuyla ilgili olarak düzenlenen resmi forumlar, toplantılar her defasında bunları susturmaya yönelik kampanyaların başlatılmasına yol açmaktadır. Duvar afişleri daha yapıştırılır yapıştırılmaz yırtılıp indirilmekte, toplantılar, engellemek amacıyla gelen genç Siyonist grupların işgaline uğramaktadır. Kitap teşhir masaları tahrip edilirken, konuşmacıyı anti-Semizm (Yahudi düşmanlığı) ile (hele konuşmacı Yahudi asıllıysa, kendi kendinden nefret etmekle) suçlayan broşürler, makaleler yayınlanmaktadır.

Anti-Siyonistler kin ve iftiradan büyük ölçüde nasiplenmektedirler, çünkü Siyonizm ve İsrail devleti hakkındaki resmi öykülerle bu sömürgeci ideoloji ve zorba mekanizmanın barbarca uygulamaları arasındaki çelişki son derece büyüktür. İnsanlar, Filistinlilerin yüz yıldır yaşadıkları zulmü duyup okumak fırsatını bulduklarında şaşkına dönmektedirler. Dolayısıyla, Siyonizmin savunucuları, Siyonist hareketin ve onun değerlerini bünyesinde barındıran devletin son derece tehlikeli ve şoven

özelliklerine yönelik tutarlı, tarafsız bir değerlendirmeyi engellemek için her türlü şiddete başvurabilmektedirler.

Buradaki garip çelişki şudur: Siyonistlerin –özellikle kendilerine yönelik yayınlarında– yazıp söylediklerini incelediğimizde, ondokuzuncu yüzyılın son çeyreğinden bu yana geçen süre içinde gerek yaptıkları, gerekse siyasi yelpaze içindeki yerleri konusunda hiçbir kuşumuz kalmaz.

Bilincin şekillendirilmesi

Toplumumuzda pek çok insanın Siyonizm konusundaki bilincinin şekillenmesinde rol oynayan dört temel mit vardır.

Bunlardan **birincisi**, "Vatansız halka halksız vatan" mitidir. Bu mit, Filistin'in uzakta, bomboş, ele geçirilmeyi bekleyen bir toprak parçası olduğu düşüncesini yerleştirmek için daha ilk Siyonistler tarafından ısrarla toplumun dimağına işlenmiştir. Söz konusu düşüncenin hemen ardından gelen de, Filistinlilerin kimliklerinin, milliyetlerinin ve yazılı tarihleri boyunca yaşadıkları vatan parçası üzerindeki meşru haklarının yadsınması olmuştur.

İkinci mit, İsrail demokrasisi mitidir. Gazetelerde, televizyonlardaki İsrail devleti ile ilgili sayısız yayında onun Ortadoğu'daki tek "gerçek" demokrasi olduğu savı yinelenir durur. Oysa aslında, ırkçı Güney Afrika devleti ne kadar demokratikse İsrail de o kadar demokratiktir. İsrail yasalarında, ırksal ve dinsel ölçütlere uymayanların kişisel özgürlükleri, en temel insani ve hukuki hakları yok sayılmaktadır.

Üçüncüsü, İsrail dış politikasında motor gücün "güvenlik" olduğu mitidir. Siyonistlere göre, devletleri dünyanın dördüncü büyük askeri gücü olmalıdır, zira İsrail ancak çok kısa bir zaman önce ağaçtaki pusularından aşağı düşürülebilmiş olan ilkel, kinci Arapların her an varolan tehditlerine karşı kendini savunmak zorunda bırakılmıştır.

Dördüncü mite göre, Siyonizm, Nazi dönemindeki Yahudi Katliamı kurbanlarının manevi varisidir. Siyonizm hakkındaki mitlerin en sinsice yayılanı budur. Siyonist hareketin ideologları, Nazi katliamına kurban giden altı milyon Yahudinin kefenlerine bürünmüşlerdir. Bu asılsız savın ardındaki acı ve kaba gerçek ise Siyonist hareketin daha başından Nazizm ile gizli ve aktif bir ortaklığa girmiş olmasıdır.

Pek çok insan için, Yahudi Katliamının korkunç anısını her an taze tutmaya çalışan Siyonist hareketin, Yahudilerin tarihleri boyunca

karşılaştıkları en amansız düşmanla böylesine işbirliğine girmiş olması akıl almaz bir iştir. Ne var ki belgeler, ikisi arasında sadece ortak çıkarlar değil, daha da öteye, aşırı şovenizmlerinden kaynaklanan derin bir ideolojik ilişki olduğunu ortaya koymaktadır.

II- Siyonist Hedefler

Siyonizm, ondokuzuncu ve yirminci yüzyılların klasik sömürgeci ve emperyalist hareketlerinin aksine, hiçbir zaman Filistin'i sömürgeleştirmeyi hedeflememiştir. Oysa Avrupalı sömürgecilerin Afrika ve Asya'da yaptıkları, yerli halkı ucuz işgücü olarak kullanıp, doğal kaynaklardan elde ettiklerini muazzam kârlara çevirmekti.

Siyonizmi öteki sömürgeci hareketlerden ayıran, ülkeye gelip yerleşen göçmenlerle ülkesi işgal edilenler arasındaki ilişkidir. Siyonist hareketin açıkça ifade edilen hedefi, Filistin halkını sadece sömürmek değil, malından ve yurdundan edip dağıtmaktı. Hedef, yerli halkın yerine yeni gelenleri yerleştirmek, Filistinli çiftçileri, zanaatkârları ve şehirli halkı yerlerinden söküüp yeni gelenlerden oluşan yepyeni bir işgücü yaratmaktı.

Siyonizm, Filistinlilerin varlığını yadsırken, onların sadece vatanlarından değil, tarihten de silinip atılmaları için gerekli politik ortamı yaratmaya çalıştı. Bu amaçla, varlıkları kabul edildiği durumlarda bile, Filistinliler yarı vahşi, göçebe bir halk kalıntısı olarak gösterildi. Ondokuzuncu yüzyılın son çeyreğinde başlayıp günümüzde de Joan Peters'in "From Time Immemorial"mdaki (Çok Eskiden Beri) gibi sözde tarihi incelemelerde örnekleri görülen bir süreç boyunca tarihi belgeler çarpıldı.

Siyonist hareket bu kanlı girişiminde kendisine arka çıkacak güçler buldu. Bunlar arasında Osmanlı İmparatorluğu, İmparatorluk Almanyası, Britanya, Fransız sömürgeciliği ve Çarlık Rusyası vardı. Siyonistlerin Filistin halkına yönelik planları, sonradan Osmanlıların Ermeniler üzerinde yirminci yüzyılın ilk sistemli kitle katliamı uygulamasını gerçekleştirmelerine de dayanak sağlamıştır.

Filistin Halkına Yönelik Siyonist Planlar

Siyonist hareket en başından itibaren Filistin halkının "Ermenileştirilmesi" için çaba gösterdi. Amerikan yerlileri gibi Filistinliler de "lü-

zümsüz bir halk" olarak görüldüler. Doğal olarak, bunun ardında yatan mantık, yok etmektir. Nitekim belgeler de sonradan kitle katliamından söz edecektir.

Durum, bu sömürgeci girişimin üzerine "sosyalist" bir cila çekmeye çalışan Siyonist İşçi hareketi için de aynıydı. Hareketin başlıca teorisyenlerinden biri aynı zamanda Siyonist Parti Ha'Poel Ha Tzair'in (Genç İşçi) kurucularından olan ve Poalei Zion'un (Siyon İşçileri) yandaşı Aaron David Gordon'du.

Walter Laqueur, "Siyonizmin Tarihi" adlı kitabında Gordon'dan söz ederken, "A.D.Gordon ve yoldaşları her ağacın ve her otun Yahudi 'öncüler' tarafından ekilmesini istiyorlardı," der.¹⁴

Gordon, "emeğin fethi" ("Kibbush avodah") diye bir slogan ortaya attı. Yahudi kapitalistlere ve ülke dışında yaşayan toprak sahibi Türklerin geride bıraktıkları arazileri Filistinlileri oyuna getirerek ele geçiren Rothschild plantasyoncularına çağrıda bulunarak "sadece ve sadece Yahudi işçi çalışmalarını" istedi. Bunu yapmakta kusur eden Siyonist girişimcilerin boykot edilmeleri için çalıştı; Arap köylülerinin ortakçılık yapmasına veya ucuza bile olsa çalışmasına göz yuman Rothschild ile çalışan göçmenlere karşı grevler örgütledi.

Böylece "Siyonist İşçiler" Arap işçilerinin kullanımını engellemek için işçi hareketinin yöntemlerine başvurdu. Amaçları sömürü değil, düpedüz gasptı.

Filistin Toplumunu

Ondokuzuncu yüzyıl başında Filistin'de bini aşkın köy vardı. Kudüs, Hayfa, Gazze, Yafa, Nablus, Akre, Eriha, Ramle, Hebron ve Nasıra gelişmekte olan kentlerdi. Tepelerin yamaçları özenle yapılmış taraçalarla örtülüydü ve arazi bir baştan bir başa sulama kanallarıyla kaplanmıştı. Filistin'de yetişen turunçgil, zeytin ve hububatın ünü dünyayı sarmıştı. Ticaret, el sanatları, tekstil, tarımcılık ve ev tezgâhlarında üretim yaygındı.

Bu konuda, gerek onsekizinci ve ondokuzuncu yüzyıllarda yazılmış seyahatnameler, gerekse ondokuzuncu yüzyılda Britanya Filistin Araştırma Fonu'nca yayınlanan üç aylık akademik raporlar birçok bilgi içerir.

Aslına bakılacak olursa, 1840'ta İngiltere, Kudüs'te bir elçilik kur-

duğu zaman Lord Palmerston'un "Britanya İmparatorluğu'nun yüksek çıkarlarını korumak üzere" bir Avrupalı Yahudi Yerleşim Kolonisi kurma fikrini büyük bir öngörüyle ortaya atmasının ardında Filistin toplumunun yukarıda sözü edilen kenetlenmişliği ve sağlamliğı yatıyordu.¹⁵

Toplumsal rolünün hayli bilincinde bir köylülüğe sahip olan Filistin toplumu, "efendi" olarak anılan feodal toprak sahiplerinin Osmanlı İmparatorluğu ile yaptıkları işbirliğinin tüm olumsuz sonuçlarına karşın hem üretken, hem de kültürel bakımdan hayli zengindi. Filistin köylüleri ve kent halkı, 1820'lerden itibaren, Filistin toplumuyla bütünleşen ve tam bir kabul gören 20.000 Kudüs Yahudisi'nden başlayarak içiçe yaşadıkları Musevilerle geleceğin sömürgecileri arasında gayet net, hisseditir bir ayırım yapmışlardı.

Örneğin, bu sömürgeciler 1886'da Peta Tikva'daki köylüleri topraklarından ayırmaya kalkıştıklarında gayet örgütlü bir direnişle karşılaşmışlar, ama öte yandan komşu köylerle yerleşim birimlerindeki Yahudilere karşı hiçbir hareket olmamıştı. Aynı şekilde, Türk soykırımından kaçan Ermenilere Filistin bağrını açmıştı. Oysa Türklerin desteğini sağlamaya çalışan Vladimir Jabotinsky ile diğer Siyonistler katliamı uğursuzca savunmuşlardı.

Aslında, Balfour Deklarasyonu'na kadar (1917) Filistinlilerin Siyonist yerleşim karşısındaki tavırları akla sığmayacak ölçüde hoşgörülüydü. Filistin'de örgütlü bir Yahudi düşmanlığı yoktu. Çarın ya da Polonya'daki anti-Semitik hareketin düzenlediği türden katliamlar yoktu. Filistinlilerin (kendilerini yurtlarından atmak için her fırsatta zora başvuran) silahlı sömürgecilere karşı tepkilerinde hiçbir ırkçı yaklaşım yoktu. Hatta, toprağın kendilerinden sürekli olarak çalınması karşısında için için duydukları öfkeyi zaman zaman ayaklanarak dışa vururken bile Yahudileri bütün bütün karşlarına almıyorlardı.

İmparatorluklara Yaranma Çabası

1896 yılında Theodor Herzl, Filistin'i Siyonist harekete bağışlanması yolunda Osmanlı İmparatorluğu'nu ikna etmeye yönelik bir plan ortaya attı:

"Yüce Sultan bize Filistin'i verdiği takdirde biz de buna karşılık Türkiye'nin mali işlerini yoluna koyma görevini üstlenebiliriz. Orada barbarlara karşı ileri karakol rolü oynayacak bir uygarlık kurmalıyız."¹⁶

1905'de toplanan Yedinci Dünya Siyonist Kongresi, Filistin halkının Osmanlı İmparatorluğu'ndan bağımsızlaşmayı hedefleyen siyasi bir örgütlenme içinde olduğunu kabul etmek zorunda kaldı. Tabii bu sadece Türk yönetimine karşı değil, Siyonist amaçlara karşı da bir tehdit oluşturuyordu.

Önde gelen Siyonist liderlerden Max Nordau, Kongre'de yaptığı konuşmada Siyonistlerin kaygılarını şu şekilde dile getiriyordu:

"Arap halkının büyük bölümünü etkisi altına almış olan hareket, Filistin'de zararlara yol açacak bir yöne kayabilir... Türk hükümeti Filistin ve Suriye'deki hükümranlığını korumak için silah zoruna başvurmak durumunda kalabilir... Bu koşullarda Türkiye, Padişahın Filistin ve Suriye'deki iktidarına karşı herhangi bir saldırıyı göğüsleyecek ve onu bütün gücüyle savunacak güçlü ve iyi örgütlü bir grubun varlığının önemi konusunda ikna edilebilir."¹⁷

Öte yandan Kayzer, Ortadoğu'nun kontrolü konusunda İngiltere ve Fransa ile giriştiği rekabetin bir parçası olarak Türkiye ile ittifakın yollarını ararken, Siyonist hareket de İmparatorluk Almanyası nezdinde benzer girişimler içindeydi. Kayzer on yıl boyunca Siyonist liderlerle yaptığı aralıklı pazarlıklarda Osmanlı himayesinde kurulacak bir İsrail devletinin planlarını formüle etmeye çalışmış, böyle bir devletin asal işlevinin Filistin'deki anti-sömürgeci direnişi yok etmek ve bölgede İmparatorluk Almanyası'nın çıkarlarını güvenceye almak olduğu düşüncesini işlemiştir.

Öte yandan, 1914 yılına gelindiğinde, uzun süreden beri Kayzer'inkine koşut bir çaba içinde olan Dünya Siyonist Örgütü, Osmanlı İmparatorluğu'nun Siyonistlerin de yardımıyla parçalanmasında Britanya İmparatorluğu'nun yardımını sağlama konusunda hayli mesafe katetmişti. Sonradan Dünya Siyonist Örgütü'nün başkanı olacak olan Haim Weizmann o zamanlar bu konuda kamuoyuna şu önemli açıklamayı yapmıştı:

"Rahatça söyleyebiliriz ki, eğer Filistin İngiltere'nin nüfuz alanına girer de, İngiltere de orada kendisine bağlı bir Yahudi toplumunun oluşmasına olanak sağlarsa, yirmi ya da otuz yıl içinde oraya bir milyon ya da belki daha fazla Yahudi toplarız. Onlar orada ülkeyi kalkındırır, uygarlığı geri getirir ve Süveyş'in savunmasında da etkili bir rol üstlenirler."¹⁸

Balfour Deklarasyonu

Weizmann, Siyonist liderlerin aynı sıralarda Osmanlı ve Alman İmparatorluklarından elde etmeye çalıştıklarını İngilizlerden koparmayı başardı. Böylece 2 Kasım 1917'de Balfour Deklarasyonu ilân edildi. Deklarasyonun bir bölümünde şöyle deniliyordu:

"Majestelerinin Hükümeti, Filistin'de Yahudi halkı için bir vatan kurulmasına sıcak bakmakta ve bu amaca ulaşılmasını kolaylaştırmak için her türlü çabayı göstereceklerini belirtmektedir..."¹⁹

Siyonistler, Filistin üzerindeki iddialarını dile getirirken hiçbir ahlaki ölçüt tanımıyorlardı. Zaman oluyor, Filistin'in arasına göçebelerin gelip konakladığı boş bir toprak parçası olduğunu ileri sürüyor, zaman oluyor, az önce varlığını inkâr ettikleri Filistin halkına boyun eğdirmekten söz ediyorlardı. A.D. Gordon, ısrarla yok saydığı Filistinlilerin toprağı işlemelerinin zorla engellenmesi gerektiğini bizzat defalarca açıklamıştı.

Bu aslında, Yahudi olmayanların Yahudilerin "baba yurdundan" tümüyle kovulması demektir. Benzer bir anlam İngiliz ve Siyonist liderlerin Filistin halkıyla ilgili planlarının ifadesinde de ortaya çıkıyordu. Balfour Deklarasyonu'ndan önce İngiliz Kraliyet Orduları, İngiltere güvencesi altında "kendi kaderlerini tayin" vaadine karşılık İngilizlerin kumandasında Türklerle savaşmayı kabul eden Arap liderlerini de yanlarına katarak Osmanlı İmparatorluğu'nun Ortadoğu'daki topraklarının büyük bölümünü ele geçirmişlerdi.

Siyonistler ise bir yanda Filistin'in üzerinde kimsenin yaşamadığı bir yer olduğu propagandasını yürütürlerken, öte yanda kendilerini destekleyen krallık hükümetleriyle yaptıkları pazarlıklarda Filistinlilere boyun eğdirmenin acil gündem maddesi olduğunu açıkça söylüyor, kendi kendilerini de bu işi yapacak olanlar ileri sürüyorlardı.

İngilizlerin buna verdiği karşılık dostçaydı. Öte yandan Balfour Deklarasyonu, Britanya İmparatorluğu tarafından kendilerine "kendi kaderlerini tayin" hakkı vaat edilen, ancak sonradan toprakları Siyonistlere verilen feodal Arap liderlerinin bu ihanet karşısında geçirdikleri şoku bertaraf etmeyi amaçlayan bir pasaj içeriyordu:

"Filistin'deki Yahudi olmayan halkın yurttaşlık haklarıyla dini haklarına zarar verecek hiçbir harekette bulunulmayacağı açıkça ifade edilmiş olup..."²⁰

İngilizler yıllar boyu İmparatorluk Almanyası'na karşı yürüttükleri savaşta Birleşik Devletler ile İngiltere'deki büyük Yahudi kapitalistlerin ve banka kuruluşlarının desteğini sağlamak için Siyonist liderleri kullanmışlardı. Şimdi de Weizmann'ın açtığı yoldan, Filistin'de Siyonistlerin kuracağı sömürgeyi Filistin halkının siyasi denetimi için bir araç olarak kullanmaya hazırlanıyorlardı.

Vatansız halka hahsız vatan, aslında Sömürge boyunduruğu altında kaynayan bir ülkeydi. Eski Başbakan Balfour, "Filistin'deki Musevi olmayan halkın yurttaşlık haklarıyla dini hakları" (aynen alınmıştır) konusunda kamuoyu önünde oynanan sahtekârlığa karşılık, memurlara verdiği muhtırasında tüm vahşice duygularını en açık biçimde gözler önüne seriyordu:

"Yanlış veya doğru, iyi veya kötü olabilir, ancak Siyonizm, hem haldeki gereksinimlerden, hem de şu an o eski topraklarda yaşayan 700,000 kûsur Arap'ın taleplerinden çok daha önemli olan gelecek umutlarından kaynaklanmaktadır."²¹

Güney Afrika Bağlantısı

Balfour ile Siyonist liderlik arasında Filistin halkının taleplerine ihanet temelinde kurulan gizli dostluğun özel bir boyutu vardır. İngiliz hükümetinin Balfour Deklarasyonu'nu benimseyip İngilizlerin yönetiminde Siyonist bir Sömürge kurmayı vaat etmesini sağlayan kişi, Birinci Dünya savaşı sırasında İngiliz Savaş Kabinesi'nde Güney Afrika Delegeşi olan, Weizmann'ın yakın dostu, geleceğin Güney Afrika Başbakanı General Jan Smuts'du.

Siyonist hareketle Güney Afrika'daki kolonistler arasındaki ilişki de, tıpkı General Smuts ile Haim Weizmann arasındaki dostluk gibi çok önceden olgunlaşmıştı. Yüzyılın başında büyük bölümü Litvanya'dan gelen geniş bir Yahudi topluluğu Güney Afrika'ya yerleşmişti. Siyonist hareket bu topluluğu Güney Afrika'daki göçmen statülerinden dolayı Siyonist fikirlere karşı özellikle duyarlı olarak görüyor, bu nedenle de Siyonist liderler siyasi ve mali destek sağlama amacıyla sık sık Güney Afrika'ya gidip geliyorlardı.

Güney Afrika Siyonist Federasyonu eski başkanı N. Kirschner,²² Siyonistlerle Güney Afrikalı liderler arasındaki yakın ilişki konusunda olsun, Weizmann ve Herzl gibi Siyonistlerin Güney Afrika'daki farklı

ıktan olan kolonistler topluluğu fikriyle özdeşleşmeleri konusunda olsun ya da iki hareket arasındaki fiili bir anlaşmanın önemi konusunda olsun, gayet canlı örnekler verir.

Haim Weizmann, Siyonizm ile Güney Afrika'daki göçmen ideolojisini özdeşleştirirken, siyasi Siyonizmin kurucusu Theodor Herzl'in sömürge ideologu Sir Cecil Rhodes'a eskiden beri duyduğu hayranlığı örnek alıyordu. Herzl kendi siyasi geleceği ile ilgili modelini Rhodes'un başarıları üzerine kurmaktaydı.

"Doğaldır ki Cecil Rhodes ile bendeniz arasında büyük farklılıklar var. Bunların kişisel olanları büyük oranda benim aleyhime; nesnel olanları ise önemli ölçüde Siyonist hareketin lehine."²³

Herzl, Siyonistlerin Filistinlileri dağıtmayı başarabilmeleri için, Rhodes'un öncülük ettiği yöntemleri kullanmaları gerektiğini savunuyor, ayrıcalıklı bir sömürge şirketinin tamamlayıcı birimi olarak çalışacak ve bu haliyle hem sömürgeci hem de girişimci olarak sömürücü nitelik taşıyacak bir Yahudi şirketinin kurulmasında ısrar ediyordu:

"Yahudi Şirketi, kısmen büyük bir kâr şirketi modeline göre kurulacaktır. Adı, Yahudi İmtiyaz Şirketi olabilir, ancak egemen bir güce sahip olması mümkün değildir... En fazla sömürgeci görevler üstlenebilecektir."²⁴

"İlkin, toprağın işlenmesi için en yoksul olanlar gidecek. Önceden yapılacak planlamaya uygun olarak yolları, köprüleri, demiryollarını, telgraf şebekelerini inşa edecekler, akarsuları denetim altına alıp kendi meskenlerini kuracaklar. Onların emekleri ticareti, ticaret pazarları yaratacak, pazarlar da yeni göçmenleri çekecektir."²⁵

1934'den önce büyük bir grup Güney Afrikalı yatırımcı ile büyük sermaye sahibi, Filistin'de toprak alımları yapacak olan Afrika-İsrail Yatırım Ortaklığı'nı kurmuşlardı. Bu şirket 54 yıl sonra bugün hâlâ ayakta. Güney Afrikalıların ortaklıkları sürmekte, aktif kıymetler ise İsrail bankası Leumi'nin elinde bulunmaktadır.²⁶

Demir Duvar

Toprakların gayri meskûn olduğu iddiası ile, "var olmayan" sakinlerin acımasızca sindirilmesi isteği arasındaki çelişki, Siyonistlerin

kendi aralarında yaptıkları strateji tartışmaları sırasında hafifliyordu. Filistin'i sömürgeleştirmek için neyin gerekli olduğu konusu, önem bakımından propagandanın üstüne çıkıyordu.

Siyonizmin kıdemli ideologlarından olan Vladimir Jabotinsky "Revizyonist Siyonizmin" kurucusu olarak bilinir. Bu, "Siyonist İşçiler" in temsil ettikleri liberal ve sosyalist görünümlere tahammülü olmayan bir akımdır. (Revizyonist Siyonizmin bugünkü temsilcileri Menahem Begin ile İzak Şamir'dir.)

Jabotinsky 1923'de bütün Siyonist hareket için bir kilometre taşı sayılabilecek "Demir Duvar" adlı makalesini yayımladığında, Theodor Herzl, Haim Weizmann ve başkalarının daha önceden kabaca formüle ettikleri temel Siyonist öncülleri ilk kez açık bir biçimde ortaya dökmüş oluyordu. Sonraları -sadece adı var olan "sol" dan sözde "sağ" a kadar-Siyonist yazının çeşitli yerlerinde Jabotinsky'nin düşüncelerinden alıntılar yapılmıştır. Bunlardan birinde şöyle der Jabotinsky:

"Ne şimdi ne de görünür gelecekte Araplarla bir uzlaşmaya varmamız söz konusu bile olamaz. Doğuştan kör olanları saymıyoruz, ama tümüyle iyi niyet sahibi insanlar bile artık anlamışlardır ki, Filistin'in bir Arap ülkesi olmaktan çıkarılıp Yahudi çoğunluğa ait bir ülke haline getirilmesi konusunda Filistinli Araplarla gönül rızasına dayalı bir anlaşma sağlamak kesinlikle olanaksızdır. Herbiriniz sömürgecilik tarihi üzerine az çok bir şeyler biliyorsunuz. Bir ülkenin, o ülkenin yerlisi olan insanların rızası ile sömürgeleştirilebileceğini kanıtlayan tek bir örnek gösterebilir misiniz? Böyle bir şey hiçbir zaman olmamıştır.

"Yerliler, kültürlü olsunlar olmasınlar, sömürgecilere karşı inatla direneceklerdir. (Hernán) Cortez ya da (Francisco) Pizarro'nun silahlı adamları gittikleri yerlerde eşkiyalar gibi davranmışlardı. Kızılderililer sömürgecilerin iyisine de kötüsüne de aynı uzlaşmaz şiddetle direndiler. Bütün yerli halklar mücadeleden geri durmadılar, çünkü nerede, ne zaman, hangi biçimde olursa olsun, sömürge olmak yerli bir halk için kabul edilemez birşeydir.

"Bir yerin yerlisi olan her halk o yeri kendi kutsal ikametgâhı olarak görür; tabii kendisini de oranın gerçek sahibi. Dolayısıyla böyle bir durumda yeni bir sahip hiçbir zaman gönül rızasıyla kabul edilmez. Araplar için de durum aynıdır. Şimdi aramızdaki bazı uzlaşma yanlıları, gerçek ve temel hedeflerimizi bir takım gizli formülasyonlarla allayıp pullayıp Araplara yutturabileceğimizi, Arapların da bu oyuna gelecek kadar sersem olduklarını söyleyip bizleri ikna etmeye çalışıyorlar. Bense Filistinli

Araplar konusundaki bu görtüü açıkça reddediyorum.

"Onlar da bizimle aynı psikoloji içinde. Onlar da Filistin'e bir Aztek'in anavatanı Meksika'ya ya da bir Sioux kızıldirisinin yurt bellediği otlaklara bakarkenki içgüdüsel sevgisiyle, coşkusuyla bakıyorlar. Bu durumda olan her halk sömürgecilerle kıyasıya mücadele edecektir, ta ki işgalin ve sömürgecilğin tehlikelerinden kurtarabildikleri son umut kıvılcımını da sönmüceye dek. İşte Filistinliler de böyle... Onlar da tüm umut kıvılcıklarını yitirinceye dek mücadele edeceklerdir.

"Burada önemli olan, bizim sömürge kurmamızı açıklarken ne tür sözcükler seçtiğimiz değildir. Sömürge kurmanın zaten kendi içinde bütünsel ve kaçınılmaz bir anlamı vardır ve bunu istisnasız her Musevi ile her Arap pekâlâ bilir. Sömürge kurmanın tek bir amacı vardır. Bu, eşyanın tabiatındandır ve bu tabiatı değiştirmek de mümkün değildir. Bugüne kadar sömürge kurma işini Filistinli Arapların rızaları dışında yürütmek gerekmiştir ve bugün de aynı durum geçerlidir.

"Kaldı ki Filistinli olmayan Araplar ile anlaşmak bile aynı türden bir fantazidir, çünkü Bağdat, Mekke ve Şam'daki Arap milliyetçileri için böylesine ciddi bir bedeli ödemeye yanaşmak demek, Filistin'in Arap karakterini korumaktan vazgeçmek demek olacaktır.

"Biz Filistin'e karşılık ne Filistinlilere, ne de öteki Araplara hiçbir şey veremeyiz. Öyleyse gönül rızasıyla anlaşamayız. Bugün sömürgeleştirme faaliyeti, en sınırlandırılmış haliyle bile, yerli halkın iradesine rağmen sürdürülmek zorundadır. Dolayısıyla bu faaliyet ancak ve ancak yöre halkının hiçbir şekilde kıramayacağı, adına **Demir Duvar** diyebileceğimiz bir güç kalkanının ardında sürdürülüp geliştirilebilir. İşte bizim Arap politikamız budur. Bunu herhangi başka bir biçimde formüle etmeye kalkışmak da olsa olsa ikiyüzlülüktür.

"Eğer bu ülkede yerli halkın taleplerine aldırış etmeksizin bir sömürge kurmak istiyorsak, onların bunu yönetsel veya fiziksel olarak engelleme olanaklarını ortadan kaldıracak kuralları ve savunma koşullarını oluşturabilmek için, ister Balfour Deklarasyonu, ister Manda yoluyla olsun, dış güçlere başvurmak zorundayız. Zor, mutlak surette kullanılmalıdır, hem de bütün şiddetiyle, hiçbir hoşgörü olmaksızın. Bu konuda bizim militaristlerle vejeteryenler arasında pek elle tutulur bir ayrım da yoktur aslında. Birinciler Musevi süngülerinden oluşan bir **Demir Duvar**'ı yeğlerken, ötekiler İngiliz süngülerinden bir **Demir Duvar**'ı daha uygun görmekte dirler.

"Bu görüşlerimizin gayrı ahlaki olduğunu savunan beylik yaklaşıma

gelince, onlara iddialarının 'tamamen gerçek dışı' olduğunu söyleyerek cevap vereceğim. Bizim ahlakımız budur. Başka bir ahlak da yoktur. Araplar bizi yolumuzdan çevirmek konusunda karşılıklarına çıkacak en küçük umudu dahi ne en tatlı söze, ne de en leziz lokmaya değışeceklerdir, çünkü karşı karşıya olduğumuz basit bir ayaktakımı değil, düpedüz bir halktır, hem de yaşayan bir halk. Ve hiçbir halk da kendi yazgısıyla ilgili böylesi bir sorun karşısında bu denli muazzam boyun eğişlere yanaşmaz; tabii ta ki bütün umutları silininceye dek, ta ki biz **Demir Duvar**'daki görünür her gediğı tı kayıncaya dek."²⁷

Demir Metaforu

Vladimir Jabotinsky'nin bir vakitler Benito Mussolini'den esinlenerek ortaya atığı "demir çelik gibi zor" biçimindeki fikir ve imge Almanya'da henüz emekleme çağındaki nasyonal sosyalist hareket tarafından kabul görmüştü. Demir irade konusundaki mistik tapınmanın askeri ve şovenist zaferin hizmetine sokulması, Siyonist, sömürgeci ve faşist ideologları bir araya getirdi. Bunun meşruiyeti ise geçmişin fetih efsanelerinde aranır oldu.

Örneğin, Cecil B. de Mille'in "Samson ve Delila"sı kadının vefasızlığı ve erkeğin gücünün erdemleri üzerine bir Hollywood romanı olmaktan ötede özellikler de içeriyordu. Film, Vladimir Jabotinsky'nin "Samson" adlı romanından uyarlanmıştı ve kitapta var olan otoriter değerleri aynen perdeye aktarıyordu. Burada avaz avaz haykırılan, İsrailiilerin Filistin'i ele geçirmek için mutlak surette kaba kuvvete başvurmaları gerektiğiydi.

"Halkımıza senden bir mesaj götürüyüm mi?' Bu soru üzerine Samson bir süre düşündükten sonra ağır ağır şöyle dedi: 'İlk söz, demir. Mutlaka demir bulsunlar. Neleri var neleri yoksa versinler demire karşılık... Gümüşlerini, buğdaylarını, zeytinyağ, şarap ve hayvanlarını, hatta kızlarını ve kızlarını. Herşey demir için! Dünyada demirden daha değerli birşey olamaz."²⁸

Jabotinsky herkesi "yerli halkın sızamayacağı demirden duvar" ve "her sömürge hareketinin demir yasası... silahlı güç" görüşünde birleşmeye çağırıyordu ve bu çağırısı sonraki on yıllar boyunca yerli halkı kurban seçen büyük Siyonist saldırılarda yankısını bulacaktı.

Şu anda İsrail Savunma Bakanı olan İzak Rabin, 1967'de Genel Kurmay Başkanı olarak savaşı başlatırken "Demir İrade" terimini kullanmıştı. Daha sonra, 1975 ve 1976'daki Başbakanlığı sırasında Batı Şeria'da **Hayad Barzel**, yani "Demir Pençe" politikasını ilân etti. Bu politikanın sonucu, 300,000'i aşkın Filistinli İsrail hapishanelerinde sistemli ve sürekli işkenceye tâbi tutuldu. Yapılan bu işkenceler Londra'da yayımlanan **Sunday Times** gazetesiyle Uluslararası Af Örgütü tarafından gün ışığına çıkarıldı.

Rabin'den sonra Genel Kurmay Başkanı olan Rafael Eytan yine Batı Şeria'da bu kez "Demir Kol", **Zro'aa Barzel**, uygulamasını başlattı. Bu kez, var olan baskı yöntemlerine adam öldürme de katıldı. 17 Temmuz 1982'de İsrail Kabinesi, Londra'daki **Sunday Times**'ın "kampları ortadan kaldırmak için ön planlaması titizlikle yapılan askeri operasyonun adı **Moah Barzel** ya da 'Demir Beyin'dir" şeklinde açıkladığı planı görüşmek üzere toplandı. Kamplar, Sabra ve Şatila'ydı ve "Şaron ve Beg'in tarafından bilinen" operasyon, "Şaron'un İsrail Kabinesi'nde tartışılan daha büyük planının parçasıydı."²⁹

Savaş sırasında Lübnan'daki Revizyonist Likud Partisi'ni destekleyen İzak Rabin, şu anda (Kitabın yazıldığı 1988'de -Ç.N.) görevde olan Simon Peres'in "ulusal birlik" hükümetinde Savunma Bakanı olunca, Lübnan ve Batı Şeria'da **Egrouf Barzel**, "Demir Yumruk" politikasını uygulamaya koydu. Bu politika Rabin'in 1987-1988'de Gazze ve Batı Şeria'daki Filistin ayaklanması sırasında başvurduğu yoğun baskı ve toplu cezalandırma uygulamalarına dayanak olarak kabul ettiği politikaydı.

Saf Kan Doktrini

Jabotinsky'nin sömürgeci duygularını saf kan doktrinine dayandığını anımsamak ilginç olacaktır. Jabotinsky bunu "Özerklik Üzerine Mektup"unda dile getirir:

"Bir insanın kendi kanından olmayanlarla kaynaşması mümkün değildir. Kaynaşmak için bedenini değiştirmek, kanyla onlardan olmak zordur. Dolayısıyla, kaynaşmak imkansızdır. Hiçbir zaman iki milliyetli evliliklere göz yumamayız, çünkü irksal saflık olmadıkça ulusal bütünlüğümüzü korumamız mümkün değildir. İşte bunun için de bu topraklar bizim olacak ve insanlarımız burada saf bir ırk olarak varlıklarını sürdürecekler."

Jabotinsky sonradan bu düşüncesini daha da açar:

"Milli duygunun kökeni... insanın kanındadır... sadece ve sadece ırksal-psikolojik karakterindedir... İnsanın ruhsal bakışı öncelikle fiziksel yapısı tarafından belirlenir. Bu nedenle biz ruhsal kaynaşmaya inanmıyoruz. Bu fiziksel görüş açısından bakıldığında, saf Yahudi kanı taşıyan bir Yahudinin nasıl olup da bir Alman ya da Fransızın ruhsal bakışını benimseyebildiğini kavramak imkansızdır. Tepeden tırnağa o Alman sıvısıyla dolabilir, ancak ruhsal çekirdeği ilelebet Yahudi kalacaktır."³⁰

İrksal saflık ve kanın mantığı konusundaki şovenist doktrinlerin benimsenmesi sadece Jabotinsky ve revizyonistlerle sınırlı değildir. Liberal filozof Martin Buber de aynı biçimde kendi Siyonizm görüşünü Avrupa ırkçı doktrini çerçevesine oturtur:

"Varlığımızın en derin katmanları kanla belirlenir; en dipteki düşüncelerimize ve irademize renk veren odur."³¹

Peki, bu düşünceler nasıl hayata geçirilecekti?

III- Filistin'in Sömürgeleştirilmesi

1917'de Filistin'de 56,000 Yahudi, 644,000 Filistinli Arap vardı. 1922'de Yahudiler 83,794, Araplar 663,000 oldu. 1931'de ise Yahudilerin sayısı 174,616, Araplarınki 750,000'di.³²

İngiliz Sömürgeciliği ile İşbirliği

İngilizlerle üstü kapalı olarak yapılan ittifak, sonunda Siyonistlere bölgeyi ele geçirmeleri için gereken zemini hazırlamıştı. Filistinli şair ve Marksist analist Hassan Kanafani bu süreci şöyle anlatıyor:

"Kırsal bölgeler için ayrılan büyük çaplı Yahudi sermayesine, emperyalist İngiliz askeri gücünün varlığına ve yönetim mekanizmasının Siyonistlerden yana işleyen yoğun baskısına karşın, Siyonistler bölgeye yerleşme konusunda çok önemsiz sonuçlar elde edebildiler.

"Bununla beraber, kırsal Arap nüfusun statüsünü ciddi biçimde zara uğrattılar. Yahudi grupların elindeki kent ve kır alanları 1929'da 300,000 dönümken, 1930'da 1,250,000 dönüme ulaştı. Bölgenin kitle ha-

linde sömürgeleştirilmesi ve "Yahudi sorununun" çözümü açısından bu kadar toprak yine de azdı. Ancak, bir milyon dönümün - tarımsal alanların yaklaşık üçte biri - ellerinden alınması Arap köylüleri ile Bedevileri sefaletin kucacağına itti.

"1931'e gelindiğinde, 20,000 köylü ailesi Siyonistler tarafından tahliye edilmişti. Dahası, az gelişmiş dünyada, özellikle de Arap dünyasında, tarımsal yaşam salt bir üretim biçimi değil, buna eşit düzeyde toplumsal, dini ve törensi bir yaşam biçimidir. Dolayısıyla, toprak kaybının yanısıra, sömürgeleşme süreci kırsal Arap toplumunu da tahribata uğrattıyordu."³³

İngiliz emperyalizmi yöredeki Filistin ekonomisinin istikrarını bozmak için gerekli yolları açtı. Manda Hükümeti, Yahudi sermayesine ayrıcalık tanıyarak Filistin'deki devlet imtiyazının %90'ını onlara ayırdı. Bu, Siyonistlere ekonomik altyapının (yol projeleri, Ölü Deniz'deki maden yatakları, elektrik, limanlar, vs.) denetimini ele geçirme imkanını verdi.

1935'e kadar Siyonistler Filistin'deki toplam 1212 sanayi şirketinin 872'sini ellerine geçirdiler. Siyonistlere ait sanayi ithalatı vergiden muaftı. Arap işgücü aleyhine çıkarılan ayrımcı iş yasaları sonucu büyük çapta işsizlik baş gösterdi, iş bulabilenlerince standartları önemli ölçüde düştü.

1936 Ayaklanması

Toprak kaybı ve baskılar, Filistinlilerin kendileri için biçilen yazgı konusundaki bilinçlerinin yükselmesine, bunun sonucu olarak da 1936'dan 1939'a kadar süren büyük ayaklanmaya yol açtı.

Ayaklanma, itaatsizlik ve silahlı başkaldırı biçimindeydi. Köylüler köylerini terkedip dağlardaki silahlı gruplara katıldılar. Çok geçmeden Suriye ve Ürdün'den gelen Arap milliyetçileri de onların yanında yer aldı.

7 Mayıs 1936'da, nüfusun bütün kesimlerini temsilen yüz elli delegenin katıldığı konferansta vergi ödememe kararı alındı ve hemen ardından da tüm Filistin'de genel greve gidildi.

İngilizlerin buna tepkisi anında ve çok sert oldu. Ayaklanmanın başlamasından aşağı yukarı beş ay sonra, 30 Temmuz 1936'da sıkıyönetim ilân edildi, hemen peşinden de yaygın ve sınırsız bir baskı uygula-

masına girişildi. Genel grevin veya başka bir eylemin hazırlanmasında parmağı olduğundan ya da bunlara sempati duyduğundan kuşkulanan herkes gözaltına alındı. Ülkenin her yanında evler kundaklandı. 18 Haziran 1936'da Yafa kentinin büyük bölümü İngilizlerce yıkıldı, 6,000 insan evsiz kaldı. Çevre yerleşme yerlerindeki evler de ortadan kaldırıldı.

İngiltere ayaklanmayı bastırmak için bölgeye çok sayıda asker yolladı (tahminen 20,000). Ne var ki 1937 sonuyla 1938 başlarında İngiliz güçleri silahlı halk ayaklanmasının kontrolünü ellerinden kaçırmaya başladılar.

Siyonist Polis Gücü

Bu noktada İngilizler kendilerine o güne dek sömürgelerinden hiçbirinde bulmadıkları kadar özgün bir kaynak sağlayan Siyonistlere bel bağlama yolunu seçtiler. Bu kaynak, İngiliz sömürgeciliği ile işbirliği yapan, yöre halkına karşı da üst düzeyde seferber durumda olan yerel bir güçtü. Bundan önce pek çok misilleme görevinde bulunmuş olan Siyonistler, şimdi kitlesel tutuklamaları, suikast ve infazları içeren yoğunlaştırılmış baskı içinde daha da büyük bir rol üstlenmişlerdi. 1938'de 5,000 Filistinli tutuklandı, 2,000'i uzun süreli hapis cezasına çarptırıldı, 148'i asılarak idam edildi, bu arada 5,000'in üzerinde de ev yıkıldı.³⁴

Siyonist güçler İngiliz haber alma servisleriyle bütünleşip zalim İngiliz yönetiminin polis gücünü oluşturdular. İngilizlerin desteklediği silahlı Siyonist güçlerin gözlerden saklanması için bir "Sahte Polis Gücü" kuruldu. Bunun bünyesine 2,863 kişi alındı. Ayrıca 12,000 kişi Hagana'ya, 3,000 kişi de Jabotinsky'nin Milli Askeri Teşkilat'ına (İrgun) kaydedildi.³⁵ 1937 yazında sahte polis gücünün adı "Yahudi Sömürgesi-ni Savunma Gücü" olarak değiştirildi, daha sonra da "Sömürge Polisi" denildi.

Ben Gurion, "Sahte Polis Gücü"nü Hagana'nın eğitimi için ideal bir ortam olarak görüyordu. Bu güçten sorumlu İngiliz subayı Charles Orde Wingate aslında İsrail ordusunun kurucusuydu. Moşe Dayan gibilerini terörizm ve suikast konularında eğiten oydu.

1939'da İngilizlerle çalışan Siyonist güçlerin sayısı 14411'e yükseldi. Bunlar Sömürge Polisi çatısı altında tepeden tırnağa silahlı on gruba bölünmüştü. Herbirinin başında bir İngiliz subayı, onun yanında da ikinci komutan olarak Yahudi Ajansı'ndan bir görevli bulunuyordu.

1939 ilkbaharında Siyonist gücün elinde herbiri 8 veya 10 kişiden oluşan 63 mekanize birlik vardı.

Peel Raporu

1936 ayaklanmasının nedenlerini araştırmak üzere 1937'de Lord Peel başkanlığında bir Kraliyet Komisyonu kuruldu. Komisyonun belirlediği iki ana nedenden birincisi, Filistinlilerin ulusal bağımsızlık isteği, ikincisi de yine Filistinlilerin kendi topraklarında kurulacak Siyonist bir sömürge konusundaki kaygılarıydı. Peel raporundaki analizler alışılmadık bir içtenlikle bir dizi başka faktörü de ortaya koyuyordu. Bunları şöyle sıralamak mümkün:

- 1) Arap milliyetçiliğinin Filistin dışına taşması;
- 2) 1933'ten sonra artan Yahudi göçü;
- 3) İngiltere hükümetinin sessiz desteği sayesinde Siyonistlerin bu ülke kamuoyunu ellerinde tutabilmeleri;
- 4) Arapların İngiliz hükümetinin iyi niyeti konusundaki kuşkuarı;
- 5) Filistinlilerin, topraklarını elden çıkarıp bunların üzerinde çalışan Filistinli köylüleri açıkta bırakan, ülke dışında yaşayan toprak sahiplerinin bu davranışları sonucu arazinin sürekli olarak Yahudilerin eline geçmesi konusunda duydukları kaygı;
- 6) Manda hükümetinin Filistinlilerin hükümlanlık hakları konusundaki niyetinin belirsizliği.

Ulusal hareketi oluşturanlar, kent burjuvazisi, feodal toprak sahipleri, dini liderler ve işçilerle köylülerin temsilcileriydi.

Bu kesimlerin talepleri şunlardı:

- 1) Siyonist yerleşmenin derhal durdurulması;
- 2) Toprak mülkiyetinin Araplardan Siyonist göçmenlere geçmesinin durdurularak yasaklanması;
- 3) Kontrolü Filistinlilere verilecek olan demokratik bir hükümetin kurulması.³⁶

Ayaklanmanın Analizi

Hassan Kanafani ayaklanmayı şöyle anlatıyordu: "Ayaklanmanın gerçek nedeni, özünde tarıma dayalı, feodal ve dini kurullarla yönetilen

bir Arap toplumu olan Filistin toplumunun endüstriyel, burjuva ve Yahudi (Baticıl) bir topluma dönüştürülmeye çalışılmasının ardında yatan derin çelişkinin gitgide doruğa ulaşmış olmasıdır... Sömürgeciliğin temellerini atıp, sonra da bunu İngiliz mandasından Siyonist sömürge yerleşimine dönüştürme süreci... 1930'ların ortalarında patlama noktasına vardı ve işte bu noktada Filistin ulusal hareketinin liderleri belli bir silahlı mücadele biçimini benimsemek zorunda kaldılar, çünkü çelişkinin böylesine dayattığı bir karar anının ardından liderliklerini başka türlü sürdürebilmeleri mümkün değildi."³⁷

Müftü ile öteki dini liderlerin, feodal toprak sahiplerinin ve yeni doğmuş burjuvazinin işçilerle köylüleri sonuna kadar desteklemekteki yetersizlikleri, Siyonistlerle sömürge rejimine üç yıllık kahramanca mücadeleye rağmen ayaklanmayı ezme imkanını verdi. Bunda İngilizler, sömürgeci efendilerine körü körüne bağlı geleneksel Arap rejimlerinin bile bile ihanetinden de destek gördüler.

Filistin ulusal mücadelesi 1918'den beri çeşitli biçimlerde örgütlü silahlı direniş hareketini de yanına katarak sürüyor. Mücadele süreci içinde toplumsal kural-tanımsızlık, genel grev, vergi ödememe, kimlik taşımayı reddetme, boykot ve gösteri gibi biçimler de var.

IV- Trajik Sonuçlar

1947'de 630,000 Yahudi ile 1,300,000 Filistinli Arap vardı. Dolayısıyla o tarihte Filistin'in Birleşmiş Milletler tarafından bölünmesine kadar nüfusun %31'ini Yahudiler oluşturuyordu.³⁸

Filistin'in bölünmesi konusunda, ileri gelen emperyalist güçlerle Stalin yönetimindeki Sovyetler Birliği'nin desteklediği karar, verimli alanların %54'ünü Siyonistlere veriyordu. Ne var ki, İsrail Devleti'nin kurulmasından önce İrgun ve Hagana, arazinin dörtte üçünü ele geçirip üzerinde yaşayanları tümüyle yerlerinden atmıştı bile.

1948'de Filistinlilere ait köy ve kasabaların sayısı 475'ti. Bunların 385'i yerle bir edilip haritadan silindi. Bugün doksanı hâlâ duruyorsa da toprakları ellerinden alınmış durumda.

Maske Düşüyor

Filistin'deki yerleşmenin organizasyonundan sorumlu Yahudi

Ajansı Göçmen Dairesi başkanı Joseph Weitz 1940 yılında şöyle yazıyordu:

"Şu nokta herbirimiz tarafından açıkça bilinmelidir ki, bu topraklar üzerinde iki ayrı halka yer yoktur. Eğer Araplar bu küçücük ülkede yaşayacaklarsa biz hedefimize hiçbir zaman varamayacağız demektir. Öyleyse, Arapları buradan uzaklaştırıp komşu ülkelere sürmeliyiz, hem de hepsini. Tek bir köy, tek bir aşiret kalmamacasına."³⁹

Joseph Weitz, Filistin'in "Yahudileştirilmesinin" pratikteki anlamını da şöyle açıklıyordu:

"Bazıları, Yahudi olmayan nüfusun, yüksek sayıda bile olsalar, sınırlarımız içinde bırakılarak gözetim altında tutulmasının daha güvenli olduğuna inanıyorlar. Bazılarıysa bunun tam tersini düşünüyor. Yani, komşunun faaliyetlerini gözetim altında tutmanın kiracınınkini tutmaktan daha kolay olacağını söylüyorlar. (Ben) bu ikincisini destekliyor ve şunu ekliyorum: ... bundan böyle Yahudi olmayan nüfusu yüzde onbeş ile sınırlayıp devletin karakterini Yahudi olarak belirlemeliyiz. Ben bu düşünceyi daha 1940'ta benimsemiştim ve bu, günlüğümde de kayıtlıdır."⁴⁰

Bu politika "Koenig Raporu"nda daha da keskin bir dille belirtiliyordu:

"Galile'yi Araplardan temizlemek için terör, adam öldürme, yıldırma, toprak gaspı, sosyal hizmetlerden men gibi yollara başvurmamak zorundayız."⁴¹

Tel Aviv Belediye Başkanı General Şlom Lahat'ı Yeniden Seçtirme Komitesi Başkanı Heilburn ise şöyle diyordu: "Filistinliler bu topraklarda köle olarak yaşamayı kabul edinceye kadar katliamı sürdürmeliyiz"⁴²

Şunlar da İsrail Başbakanı David Ben Gurion'un Arap İşleri özel danışmanı Uri Lubrani'nin 1960'da söylediği sözler:

"Arap nüfusunu odunculardan ve garsonlardan oluşan küçük bir topluluğa indireceğiz."⁴³

İsrail Silahlı Kuvvetleri Genel Kurmay Başkanı Rafael Eytan:

"Açıkça ilân ediyoruz ki Arapların Eretz İsrail'in bir santimetrekaresini dahi işgal etme hakları yoktur. Siz iyi yürekli, yumuşak huylu insanlar, şunu biliniz ki, Adolf Hitler'in gaz odaları bile birer cennet sarayıdır...

Zor, tek yaptıkları ve de tek anlayacakları şeydir. Öyleyse biz de Filistinliler dört ayakları üstünde sürüne sürüne bize gelinceye kadar zorun en şiddetlisini uygulamayı sürdüreceğiz."⁴⁴

Eytan, İsrail Parlamentosu'ndaki Dış İşleri ve Savunma Komitesi'nin önünde de şöyle diyordu:

"Topraklara yerleşmeyi tamamladığımızda, bütün Arapların yapabilecekleri tek şey, şişenin içindeki ilaç yemiş hamamböcekleri gibi panik halinde bir oraya bir buraya koşturmak olacak."⁴⁵

Ben Gurion ve Nihai Hedef

Siyonizmin bölgedeki amaçları David Ben Gurion'un 13 Ekim 1936'da bir Siyonist toplantısında yaptığı konuşmada açık olarak ortaya konmuştu:

"Uzun vadedeki nihai hedefimizi açıklamayı şimdilik uygun bulmuyoruz - 'taksim'den yana olan Revizyonistlerden de daha ilerdeyiz bu konuda. O büyük hayalden vazgeçmek niyetinde değilim. Siyonist taleplerin organik, manevi ve ideolojik parçası olan o nihai hayal hep benimle olmalı."⁴⁶

"Siyonist taleplerin sınırını Yahudi halkı tayin eder ve hiçbir dış etken de bunun önüne geçemez."⁴⁷

Ben Gurion 1936'da oğluna yazdığı mektupta şöyle diyordu: "Ülkenin ancak bir bölümüne sıkışıp kalmış bir Yahudi Devleti, varılacak son nokta değildir. Bu olsa olsa bir başlangıç olur. Eminim ki ülkenin ve bölgenin diğer bölümlerine de yayılmamız engellenemeyecektir."

1938'de Tel Aviv'de, Dünya Siyon İşçileri Konseyi önünde yaptığı konuşmada ise düşüncelerini daha da açıyordu:

"Siyonist talepler, güney Lübnan, güney Suriye, bugünkü Ürdün, Şeria'nın Batısı ile Sina'yı içine almaktadır."⁴⁸

Ben Gurion Siyonist stratejiyi açıkça şöyle formüle ediyordu:

"Devletin kurulmasıyla birlikte büyük bir güç durumuna geldiğimizde, taksimi ortadan kaldırıp tüm Filistin'e yayılacağız. Devlet, Siyonizmin gerçekleşmesi için bir aşama olacak sadece; görevi de yayılmamız için gerekli zemini hazırlamak olacak. Devlet, düzeni koruyacak - ve tabii lafla değil, makineli silahla."⁴⁹

Ben Gurion belirlediği stratejik hedefleri 1948 Mayıs'ında Genel Kurmay'a sundu.

"Saldırıya hazır olmalıyız. Amacımız Lübnan'ı, Ürdün'ü ve Suriye'yi vurmaktır. Bunların arasında zayıf olan, Lübnan, çünkü orada yapay bir İslami rejim ayakta ve bu rejimi alaşağı etmek bizim için işten bile değil. Onun yerine bir Hıristiyan Devleti kurduktan sonra Arap Lejyonu'na saldırıp Ürdün'ü aradan çıkarırız; Suriye kucacağımıza düşer. Oradan da bombardımanı sürdürerek ilerleyip Port Said, İskenderiye ve Sina'yı alırız."⁵⁰

General Yigal Allon Ben Gurion'a "Lidda ve Ramle'deki insanlar ne olacak?" diye sorduğunda - ki bu 50,000 kadar insan demektir - biyograficisine göre Ben Gurion elini sallayıp, "Hepsini başka bir yere sürün!" diye yanıtlamıştı.⁵¹

Bu buyruğu yerine getiren, şimdiki Savunma Bakanı İzak Rabin oldu. Bugün Lidda ve Ramle'de Filistinlilere ait tek taş dahi kalmamış durumda. Bütün bölgede yerleşik olarak Yahudiler yaşıyor.

David Ben Gurion ile ilgili biyografisinde Mihail Bar Zohar, Ben Gurion'un Nasıra'ya ilk gelişini şöyle anlatır: "Ben Gurion hayretle çevresine bakındı ve sordu: 'Neden bu kadar çok Arap var? Neden sürmediniz hepsini?'"

Filistinliler gerçekten de sürüldüler. Birleşmiş Milletler'in Filistin'i taksim ettiği 29 Kasım 1947 ile Devlet'in kuruluşunun resmen ilân edildiği 15 Mayıs 1948 arasında Siyonist ordu Filistin'in %75'ini ele geçirip 780,000 Filistinliyi zorla ülkeden çıkardı.

Katliam Başlıyor: Deir Yasin

Katliam, köylerin birbiri ardından haritadan silinmesi biçiminde ve sürekliydi. Amaç, insanları can korkusuyla kaçırmaktı.

Hagana komutanı Zvi Ankori olanları şöyle anlatıyor: "Koparılmış cinsel organlarla karınları deşilmiş kadınlar gördüm... Düpedüz katliamdı."⁵²

Menahem Begin, Deir Yasin'de bizzat yönettiği Nazi benzeri uygulamaların tüm Filistin'de yarattığı etkiyi anlatırken oldukça keyifliydi. Lehi ve IZL Komandoları 9 Nisan 1948'de Deir Yasin köyüne saldırıp erkek, kadın, çocuk, 254 kişiyi öldürmüşlerdi.

"Bizim İrgun savaşçıları Arapların gözünde korkulu birer efsaneydi; adlarını duyduklarında tir tir titriyorlardı. Bunlar, İsrail kuvvetlerinin yarım düzine taburuna bedeldi. Bütün ülkedeki Araplar... dur durak tanımaz bir paniğe kapılıp can korkusuyla kaçışmaya başladılar. Kitle halindeki bu kaçış çok geçmeden kontrolden çıkıp toplu bir çılgınlığa dönüştü. İsrail Devleti'nin bugünkü hükümrانlık alanı içinde o zamanlar var olan 800,000 Arap'tan bugün ancak 165,000'i kalmış durumda. Bu gelişmenin siyasi ve ekonomik önemi küçümsenemez."⁵³

Bu programın uygulayıcıları, kısmen Menahem Begin, kısmen de sonradan onun yerine geçen Başbakan İzak Şamir'di. Her ikisi de Lohamei Herut Israel (LEHI), yani İsrail Özgürlük Savaşçılarının komutanlarıydılar. Filistinliler kanlı giysileri içinde Kudüs'ün caddelerinde gezdirilip kalabalıkların alaylarına maruz bırakılıyor, sonra da ortadan kayboluyorlardı.

Görgü Tanıklarının Anlattıkları

Olayların görgü tanıklarınca anlatılanlar Filistin halkının kaderinin aynası gibiydi.

"Çatışma sona erip ateş kesildiğinde vakit öğleydi. Herşey susmuş, ama köy teslim olmamıştı. IZL (İrgun) ve LEHI'ye (Zalim Çete) bağlı düzensiz askerler saklandıkları yerlerden çıkıp evlerde temizlik hareketına giriştiler. Üzerlerinde bulunan tüm silahlarla saldırıyor, evlere patlayıcılar atıp içerde buldukları herkesi kadın, çocuk demeden öldürüyorlardı. Komutanlarından hiçbiri bu iğrenç katliamı önleyici hiçbir girişimde bulunmuyordu. Ben kendim öteki birkaç arkadaşla beraber katliamı durdurmaları için komutanlara yalvardımsa da sonuç alamadım. Bu arada evlerden toplanan yirmibeş kadar erkek bir kamyona bindirilip eski Roma'daki gibi bir "zafer resmi geçidine" götürüldüler, (Kudüs'ün) Mahane Yehuda ve Zikron Yosef mahallelerinde sokak sokak dolaştırıldılar. Bu resmi geçidin sonunda da Giv'at Şaul ile Deir Yasin arasında bir yerdeki bir taş ocağına götürülüp acımasızca öldürüldüler. Daha sonra savaşçılar sağ kalan kadınlarla çocukları kamyona bindirip Mandelbaum Kapısı'na götürdüler."⁵⁴

Katliam söylentileri yayılınca Filistin'deki Uluslararası Kızıl

Haç'ın başkanı Jacques de Reynier müdahale girişiminde bulundu. Onun gözlemleri de şöyle:

"... İrgun müfrezesi komutanı beni kabul etmeye pek gönüllü görünmüyordu. Sonunda içeri girdi. Genç, alımlı, çok iyi giyimli bir adamdı. Yalnız, gözlerinde garip bir parlılık vardı... Buz gibi, haince bir parlılık... Ona bakılırsa İrgun köye yirmidört saat önceden gelip hoparlörlerden herkese evleri boşaltıp teslim olmalarını emretmişti. Bunun için verilen süre onbeş dakikaydı. 'Bu zavallı insanların bazıları ortaya çıkmış ve sonradan Arap sınırına doğru bir yerlerde serbest bırakılmak üzere tutuklanmışlardı. Geri kalanlar ise emre uymadıkları için hak ettikleri yazgıyı kendi elleriyle yazmışlardı. Ama abartmaya mahâl yoktu, topu topu birkaç ölü vardı, onlar da köyedeki 'temizlik' biter bitmez gömüleceklerdi. Herhangi bir cesede rastlarsam alıp götürebilirdim, ama yaralı birini kesinlikle bulamazdım.'

"Bunları duyunca donakaldım. Kudüs yoluna çıkıp Kızıl Kalan'dan sağladığım ambulans ve kamyonu aldım... Köye ulaştığımda ateş durdu. Çete (İrgun) üyelerinin üzerinde üniformaları ile miğferleri vardı. Hepsi de gençti; hatta bazıları henüz ergenlik çağındaydı. Kadınıyla, erkeğiyle tepeden turnağa silahlıydılar: tabancalar, makineli tüfekler, el bombaları... Ellerinde kanlı kılıçlar bile vardı. Genç, güzel bir kız canice bakışlarıyla elindekini gösterdi bana... Kılıcından kanlar damlıyordu... Kız ise bir şeref kupası tutar gibi tutuyordu onu. Bunlar 'temizlik' ekibiydiler ve görevlerini pek bir titizlikle yerine getirdikleri besbelliydi.

"Evlerden birine girmeyi denedim. Bir anda bir düzine asker sarıverdi çevremi. Makineli tüfeklerini üzerime doğrultmuşlardı. Komutan yerimden kımıldamamamı, içerde ölü varsa getirileceğini söyledi. Sonra birden ne olduysa oldu, hayatımda hiç öylesine deliye döndüğümü hatırlamıyorum, o katillerin suratlarına bu yaptıklarının ne demek olduğunu haykırmaya başladım, aklıma gelen bütün tehditleri savurdum, sonra da hepsini kenara itip eve daldım.

"Girdiğim ilk oda karanlıktı, herşey alt üst olmuştu, ama kimseler yoktu. İkinci odada, kırılmış dökülmüş, içi dışına çıkmış eşyaların ve her türlü pisliğin içinde yatan soğumuş cesetler gördüm. Burada 'temizlik', önce makineli tüfek, sonra da el bombası kullanarak yapılmıştı. Son olarak da belli ki bıçak kullanılmıştı. Bir sonraki odada da durum aynıydı. Yalnız, tam çıkarken kulağıma inlemeye benzer bir ses geldi. Her köşeyi aradım, cesetlerin yüzlerini çevirdim... en sonunda küçücük bir ayak buldum, hâlâ sıcaktı. El bombasıyla parçalanmış on yaşlarında bir kız çocu-

cuğuydu bu, daha ölmemişti... Ne yana baksam aynı korkunç görüntüyü... Köydeki dört yüz kişinin ellisi kaçıp canını kurtarabilmişti. Geri kalanı ise planlı bir biçimde, göz kırpmaksızın katledilmişti, çünkü, anladığım kadarıyla, bu çete mükemmel bir disipline sahipti ve sadece emirlere göre hareket ediyordu.

"Deir Yasin'e ikinci gidişimden sonra büroma döndüğümde sivil giyimli, gayet şık iki adam beni bekliyordu. Aşağı yukarı bir saatten fazladır oradaydılar. Biri İrgun müfrezesi komutanı, öteki de yaveriydi. Bana imzalatmak istedikleri bir kağıt vardı ellerinde. Kağıtta kendilerinden büyük konukseverlik gördüğüm, görevim için gereksindiğim tüm olanakların sağlandığı ve yaptıkları herşey için teşekkür ettiğim yazılıydı. Duraksadığımı, hatta tartışmaya başladığımı görünce, eğer kendi hayatıma değer veriyorsam hemen imzalamamı söylediler. O anda yapabileceğim tek şey onları hayatımın benim için en ufak bir değer taşımadığına ikna etmektir."⁵⁵

Ducima Katliamı

Deir Yasin katliamı, "sağcı" Revizyonist Siyonist yeraltı örgütleri IZL ve LEHI'nin marifetiydi. Bunun yanı sıra, ülkenin başka bölgelerinde de benzer katliamlar gerçekleştirildi. 1948'deki Ducima katliamı, resmi Siyonist İşçi İsrail ordusu, yani İsrail Savunma Kuvvetleri (Tzeva Hağanah le-Israel veya ZAHAL) tarafından yapılmıştı. Katliamla ilgili belgeler, o korkunç olayda görev almış bir askerin anlattıklarına dayanılarak, Siyonist İşçiler'in yönettiği Histadrut Genel İşçi Federasyonu'nun İbranice yayımlanan resmi organı **Davar**'da ortaya çıkmıştı:

"... Araplardan seksen ile yüz arası erkek, kadın ve çocuk öldürdüler. Çocukları kafalarına sopalarla vura vura öldürdüler. Bütün evler cesetlerle doluydu. Önce erkeklerle kadınlar aç susuz evlere tıkıldı. Sonra da kundakçılar tarafından üzerlerine dinamit atıldı.

"Bir komutan askerlerden birine az sonra havaya uçuracağı eve iki kadın getirmesini emretti... Bir başka asker bir Arap kadınına öldürmeden önce nasıl tecavüz ettiğini gururla anlatıyordu. Yeni bebeği olmuş bir Arap kadınına iki gün boyu ortalık hizmeti yaptırdıktan sonra bebeğiyle birlikte vurdular. 'Kaliteli çocuklar' diye nitelenen iyi öğrenim görmüş, iyi hâl bilir komutanlar... en aşağılık katillere dönüşmüşlerdi ve bu bir savaş çilgınlığı filan da değildi; sürme ve yok etme yöntemi sonucu böyleydi-

ler. Ne kadar az Arap kalırsa o kadar iyiydi onlar için."⁵⁶

Deir Yasin katliamının stratejik önemi yıllar boyunca Siyonist liderler tarafından her fırsatta anlatıldı. Bu liderlerden biri, İzak Şamir ve Nathan Yalin-Mor (Feldman) ile birlikte LEHI'den sorumlu olan El-dad'dı (Scheib). Bu zatın 1967 Temmuz'unda bir toplantıda yaptığı konuşmada söyledikleri 1968 kışında tanınmış fikir gazetesi De'ot'ta yayımlandı.

"Şunu hep söylemişimdir: Eğer kurtuluşun simgesi sayılabilecek en derin, en yüce umut Yahudi Tapınağının yeniden inşası ise... o zaman açıktır ki o camilerin (El-Haram, el-Şerif ve el-Aksa) günün birinde şu veya bu şekilde ortadan kalkması gerekecektir. Deir Yasin olmasaydı, bugün (1948) İsrail devleti toprakları üzerinde yarım milyon Arap hâlâ yaşıyor olacaktı. Ve tabii İsrail Devleti de olmayacaktı. Bunu hiç hesaptan çıkarmayıp hep sorumluluklarımızın bilincinde olmamız gerekir. Bütün savşlar kötüdür. Bunun başka çıkar yolu yok. Bu ülke ya Eretz İsrail olacak ve topraklarında mutlak Yahudi çoğunluğuyla küçük bir Arap azınlığını barındıracak ya da Eretz İsmail olup, Araplardan herhangi bir şekilde kurtulamadığımız takdirde Yahudi göçü yeniden başlayacaktır..."⁵⁷

Gazze Cinayeti

Katliam programı devletin kurulmasıyla da sona ermedi. 1950'lerin başlarında Gazze'deki mülteci kamplarıyla köylerde yapılan katliamlar Meir Har Zion'un günlüğünde yer alır:

"Kuru, geniş nehir yatağı ayın altında parlıyor. Dağın yamacı boyunca dikkatle ilerliyoruz. Birkaç ev görünüyor... Uzakta üç ışık var... Karanlığın içindeki evlerden Arap müziği duyuluyor... Dörder kişilik üç gruba ayrılıyor. İki grup güneyimizde kalan büyük mülteci kampına (El Burc) yöneliyor. Öteki grup ise Gazze Vadisi'nin kuzeyindeki düzlükte tek başına duran eve doğru harekete geçiyor. Aydan dökülen pırl pırl ışık sağnağı altında yeşil tarlalardan, su kanallarından geçerek ilerliyoruz. Az sonra bu sessizlik kurşun vızıltıları, patlamalar ve şu anda uyumakta olanların çığlıklarıyla bozulacak. Hızla hareket edip evlerden birine giriyoruz - 'Mann Haatha?' (Arapça 'Kim o?')

"Seslere doğru atılıyor. İki Arap korkudan tir tir titreyerek duvarın dibinde doğruluyorlar. Kaçmaya yeltendiklerinde ateş ediyorum. Ku-

lakları yırtan bir feryat kopuyor. Adamlardan biri yere düşerken arkadaşı hâlâ koşmaya devam ediyor. Şimdi çabuk davranmak zorundayız, yitirecek vakit yok. Araplar şaşkın şaşkın kaçışıp koşuşurken evlere tek tek dalıp çıkıyoruz.

"Makineli tüfek gürültüsüyle insanların feryatları birbirine karışıyor. Kampın anacaddesine varıyoruz. Kaçan Arapların oluşturduğu kalabalık büyüyor. Öteki grup karşı yönden saldırıya geçiyor. El bombalarımızın gümbürtüsü uzaklarda yankılanıyor. Geri çekilme emri alıyoruz. Saldırı bitti."⁵⁸

Kibya ve 101. Komando Birliği

Başbakan Moşe Şaret (1954-55), 1953'te (18 Ekim 1953) Kibya köyünde yapılan katliamı şöyle anlatıyor. Erkek, kadın ve çocukların evlerinde öldürüldükleri bu harekâtı Ariel Şaron bizzat yönetmişti.

"(Kabine toplantısında) Kibya Olayı'na karşı çıkıp bu olayın bizi tüm dünyanın gözünde göz kırpmadan adam öldürebilen kan emici caniler çetesi durumuna düşürdüğünü söyledim... Bu lekenin üzerimizde kalacağını ve yıllarca da temizlenemeyeceğini belirttim.

"Kibya üzerine bir bildirge yayımlanıp, metni Ben Gurion'un yazması kararlaştırıldı. Gerçekten utanç verici bir iş. Defalarca sorduğum ve her defasında da olayın nasıl olduğunu insanların öğrenemeyeceği konusunda ciddi teminat aldım."⁵⁹

Şaret, günlüğüne 1955'te Filistin köylerinde gerçekleştirilen bir katliamı ayrıntılarıyla not etmişti: "Kamuoyu, ordu ve polis serbestçe Arap kanı döküleceği konusunda fikir birliği içindeler. Bu gidişat, devleti dünyanın gözünde zalim devlet konumuna sokacaktır."⁶⁰

Kafr Kasim: Katliam Sürüyor

Kafr Kasim'deki katliam Siyonist yöntemlere uygundu. 1956 Ekim'inde, İsrail-Ürdün sınırındaki bir İsrail alayının komutanı olan Albay Şadmi, yönetimindeki "azınlık" (Arap) köylerinde bir gecelik sokağa çıkma yasağı ilân etti. Bu köyler İsrail sınırları içinde kalıyordu, dolayısıyla da buralarda yaşayanlar İsrail vatandaşıydı. Şadmi, Sınır Koruması

ma Birliği komutanı Binbaşı Melinki'ye yasağın "kesin kes" uygulanmasını emredip, "uymayanları tutuklamak yetmez, derhal vurun," talimatını verdi. Bu sözlerin arkasından eklediğiyse Şu oldu: "Bir adamın ölüsü, tutuklama işleminin çapraşıklıklarından bin kat iyidir."⁶¹

"Melinki subayları toplayıp görevlerinin azınlık köylerinde saat 17:00 ile 6:00 arası sokağa çıkma yasağını uygulatmak olduğunu söyledi. Evinden çıkan ya da herhangi bir şekilde yasağa uymayanlar vurulacaktı. Tutuklama yapılmıyacaktı ve eğer o gece birkaç kişi öldürölürse bu daha sonraki gecelerde de yasağın uygulanmasını kolaylaştıracaktı.

"Teğmen Frankenthal 'Yaralıları ne yapacağız?' diye sorduğunda Melinki'nin cevabı, 'Aldırmayın' oldu.

"Daha sonra kısım liderlerinden biri 'Kadınlarla çocuklar ne olacak?' diye sorduğunda Melinki, 'Duygusallık yok' diye karşılık verdi.

"İşlerinden dönmekte olanları ne yapacağız?' sorusunun cevabı ise 'Komutanın emrine göre onların işi kötü' şeklinde oldu."

Kafr Kasım katliamına katılanların hepsi - bunlar Ariel Şaron'a bağlı 101. Komanda Birliği'nin askerleriydiler - İsrail Ordusu'nda maddiyalar ve terfilerle ödüllendirildiler.

İsrail'in 1967 öncesi sınırları içindeki göçmen yerleşmesini gerçekteştirmek amacıyla kullanılan toplu kıyım yöntemleri 1967 sonrası işgal edilmiş topraklarda da uygulandı. Eski askeri haber alma Őefi ve Enformasyon Bakanı Aharon Yariv, Kudüs'teki İbrani Üniversitesi'ne bağlı Leonard Davis Uluslararası İlişkiler Enstitüsü'nde yapılan bir kamu seminerinde Şöyle demişti:

"700,000 ile 800,000 Arap'ın başka yerlere gönderilmesini sağlamak üzere bir savaş durumu yaratılmasını savunan görüşler var. Bunlar yaygın görüşler. Bu konuda bildiriler sunuldu, hatta bunun araçları hazırlandı."⁶²

V- Ülkenin Ele Geçirilmesi

Bu çanice politika ile yarattığı sonuçların boyutlarını gözden geçirmek yerinde olacaktır. Taksimden sonra İsrail işgali altına giren bölgede aşağı yukarı 950,000 Filistinli Arap vardı. Bu insanlar 500'e yakın köy ile büyük şehirlerde yaşıyorlardı. Bu şehirler, Taberiye, Safed, Nasıra, Şafa Amr, Akre, Hayfa, Yafa, Lidda, Ramle, Kudüs, Majdal (Aşkelon), Isdud (Ashdod) ve Beer-şeba'ydı.

Altı aydan az bir süre içinde bu sayı 138.000'e indi (130.000 ile 165.000 arasında değişiyor.) Filistinlilerin büyük bölümü öldürüldü, yerlerinden edildi ya da İsrail Ordusu'na bağlı kasap müfrezelerinin önünden panik halinde kaçtı.⁶³

İsrail hükümeti Filistinlileri Filistin toprağından böylece attıktan sonra bu kez sistemli bir şekilde bu insanların evleriyle mallarını yok etmeye başladı. Böylece 1948 ile 1949 yıllarında yaklaşık 400 köy ile kasaba haritadan silindi. 1950'lerde bu sayı daha da çoğaldı.

Aşağıdaki tablo İsrail İnsan ve Yurttaş Hakları Ligi Başkanı İsrail Şahak tarafından "İsrail'de Yok Edilen Arap Köyleri" başlığı altında hazırlandı.⁶⁴

Filistin Arap Köylerinin Yok Edilmesi

Bölgenin Adı	Köylerin Sayısı '48'den önce	1988	Yok olanlar
Kudüs	33	4	29
Beytlehem	7	0	7
Hebron	16	0	16
Yafa	23	0	23
Ramle	31	0	31
Lidda	28	0	28
Jenin	8	4	4
Tulkarm	33	12	21
Hayfa	43	8	35
Akre	52	32	20
Nasıra	26	20	6
Safed	75	7	68
Taberiye	26	3	23
Bisan	28	0	28
Gazze	46	0	46
TOPLAM	475	90	385

Şahak, çok sayıda Arap topluluğu ile "aşiret"ini bulmak mümkün olmadığı için bu listedeki dökümün eksik olduğunu belirtiyor. Örneğin, İsrail resmi kaynakları yerleşik Filistinli toplulukların sayım sonuçlarına

göre belirlenen gerçek sayısını az göstermek için kırkdört Bedevi köy ve kasabasını "göçer aşiret" sınıfına koyarlar.

Moşe Dayan İsrail Teknoloji Enstitüsü (Techniyon) öğrencileri önünde yaptığı konuşmada Siyonist yerleşmenin yapısını özetlerken sözlerine sınır koymaya gerek duymuyordu:

"Arapların yaşadığı bu ülkeye geldik ve şimdi burada bir İbrani Yahudi devleti kuruyoruz. Arap köylerinin yerini Yahudi köyleri aldı. Sizler bugün o köylerin adını bile bilmiyorsunuz. Kınamıyorum, çünkü artık o coğrafya kitapları yok... Sadece kitaplar değil, o köyler de yok.

"Eski Mahalul şimdi Nahalal oldu. Gevat'ın yerini Jibta aldı. Hani-fas'ın adı Sarid, Tel Şamam'ınki de Kafr Yehoşu oldu. Tek bir yeni yerleşme yeri yoktur ki eski bir Arap köyünün üzerine kurulmuş olmasın."⁶⁵

"Ülke Dışında Yaşayan" Mal Sahiplerinin Mülkleri

Filistinlilerin gönderilip köy ve kasabalarının talan edilmesinin ardından onlardan kalan çok büyük miktarda mal mülke "Ülke Dışında Yaşayan Mal Sahiplerinin Mülkleriyle İlgili Yasa" (1950) çerçevesinde el kondu.

1947'den önce Yahudiler Filistin'de %6 oranında toprağa sahiptiler. Devlet resmen kurulduğunda ise, Yahudi Ulusal Fonu tahminlerine göre toprağın %90'ı ele geçirilmişti.

"İsrail topraklarının sadece 300,000 ile 400,000 dönüm arasında kalan bölümü İsrail hükümetince Manda rejiminden (İngiliz Mandası) devralınan devlet arazisidir (%2). Yahudi Ulusal Fonu (YUF) ile Yahudi özel mülk sahiplerinin elindeki arazi iki milyon dönümden azdır (%10). Geri kalan topraklar ise (yani, 1949 ateşkes sınırları içinde kalan 20,225,000 dönümün %88'i), çoğu ülkeyi terketmiş olan Arap toprak sahiplerinin yasal mülküdür."⁶⁶

Bu çalıntı mülkün o zamanki - otuz yıl önce- değeri 300 milyon doların üzerindeydi. (Arap Birliği tahminleri bunun on katını bulur.) Doların bugünkü değeriyle hesaplandığında bu miktar dört mislidir.

"Birleşmiş Milletler Mülteci Bürosu tahminlerine göre, İsrail sınırları içinde olup Arapların terkettiği meyvalık, ağaçlık, taşınabilir ve taşınmaz malların değeri 118-120 milyon Sterlin tutarındaydı, ki bu da mülteci başına 130 Sterlin (364 Dolar) demektir."⁶⁷

Filistin mallarının ele geçirilmesi İsrail'i var kılabilmek açısından kaçınılmazdı. 1948 ile 1953 arasında 370 Yahudi kasabası ile yerleşme yeri kuruldu. Bunların üçyüzellisi ülkeyi terk eden mal sahiplerinin toprakları üzerindeydi. 1954'e kadar İsrail Yahudilerinin %35'i ülkeyi terk edenlerden ele geçirilen alanlara yerleşmiş, 250,000 kadar yeni gelen göçmen de Filistinlilerin çıkartıldığı kent bölgelerine yerleştirilmişti. Filistinliler Yafa, Akre, Lidda, Ramle, Bisan ve Majdal (Aşkelon) gibi tüm kentlerden çıkarılmıştı.

Bu yağma, 385 köy ve kasabanın tamamıyla, diğer 94 kent ve kasabaya ait alanların büyük bölümünü, dolayısıyla da tüm İsrail'deki binaların %25'ini kapsıyordu. Onbin işyeri ve dükkan Yahudi göçmenlere verilmişti.

1948'den 1953'e kadar - en büyük göç dönemi - ele geçirilen Arap topraklarının İsrail açısından ekonomik önemi son derece belirleyiciydi. Katliam yöntemiyle Filistinlilerden ele geçirilen işlenebilir toprakların miktarı, manda döneminin bitiminde Siyonistlere bağışlanan alanların iki buçuk katıydı.

Filistinlilere ait tüm narenciye alanları ele geçirildi (240,000 dönümden fazla). 1951'e gelindiğinde, Araplardan gasp edilen alanlardan elde edilen 1.25 milyon kutu narenciye İsrail'in eline geçmişti. Bu, ülkenin ihracattan sağladığı altına çevrilebilir döviz kârının %10'u demektir.

1951'de İsrail'e ait zeytinliklerin %95'i ele geçirilmiş olan Filistin topraklarındaydı. Buralardan elde edilen zeytin İsrail'in narenciye ve el-mastan sonra üçüncü büyük ihraç ürünüydü.

Çıkarılan taşın üçte biri Filistinlilerden ele geçirilen elli iki taş ocağından geliyordu.⁶⁸

Siyonist mitolojinin söyleminde, eski sahipleri olan Arap aşiretlerinin ihmal ettiği çırılçıplak alanların Siyonistlerin çalışkanlığı, becerisi ve basireti sayesinde çöl ortasında açan birer bahçeye dönüştüğü savı da vardır. Filistinlilere ait meyvalıklar, fabrikalar, demiryolu araçları, endüstri, evler ve mallar kanlı işgalin ardından birer birer yağmalandı - bu işgalin fatihi, tayfasını korsanların oluşturduğu Devlet Gemisi'ydi, direğinde de kurukafalı bayrak dalgalanıyordu.

Ülkeyi "Yahudileştirme"

1954 Mayıs'ında, Yahudi Ulusal Fonu'nun bütün aktif varlığı, ye-

ni kurulan Keren Kayameth le-İsrail'e (İsrail Daimi Fonu) devredildi.

Yahudi Ulusal Fonu (YUF) ilk arazisini 1905'te ele geçirmişti. Amacı, "bu topraklara Yahudileri yerleştirmek" üzere toprak kazanmak-tı.⁶⁹

1961 Kasım'ında YUF ile İsrail hükümeti, Temmuz 1960'da çıkarılan yasaya dayalı bir sözleşme imzaladılar. Böylece İsrail topraklarının %92'si üzerinde Keren Kayameth le-İsrail ile YUF'un himayesinde kalıcı bir politika meşruiyet kazanmış oldu. Toprakla her türlü ilişki, mülk sözleşmelerinde yazılı şu koşul tarafından belirleniyordu:

"Kiracı, Yahudi olmak ve toprakta sadece Yahudi işçi çalıştırmayı kabul etmek zorundadır."⁷⁰

Bu toprağın Yahudi olmayanlarca kiralanamayacağı ya da asıl kiracı tarafından kira, satım, ipotek, devir, veraset yoluyla Yahudi olmayan birine devredilemeyeceği demektir. Yahudi olmayanlar ne toprakta, ne de toprağın işletilmesi ile ilgili başka bir işte çalışamaz. Bu koşullara uyulmadığı takdirde para cezası ve sözleşmenin tazminatsız olarak feshi yoluna gidilir.

Burada özellikle dikkat çekici olan, bu kuralların sadece YUF tarafından değil, bizzat devletin yasalarıyla yürürlüğe konmasıdır. Ve bu kurallar hem YUF, hem de tüm devlet arazilerinde geçerlidir.

Yahudi Olmayanlar Başvurmasın

İsrail'de bu devlet arazilerine "ulusal toprak" denir. Bu da "İsrail" toprağı değil, **Yahudi** toprağı demektir. Yahudi olmayanların çalıştırılması yasaya aykırıdır, yasaya karşı gelmek demektir. Bazı Yahudi çiftlik sahipleri (Ariel Şaron gibi) Yahudi tarım işçilerinin az bulunurluğundan, bir de Filistinli işçilere ödenen ücret Yahudilere ödenenin kat be kat altında olduğundan Arap işçi çalıştırmaktadırlar. Oysa bu uygulama yasaya aykırıdır! Nitekim, 1974'de Tarım Bakanı bunu "bir kanser" olarak nitelmiştir.⁷¹

Araplarla ortakçılık yaparak asıl kiracısı oldukları arazileri onlara kiralayanlar, bu yaptıklarından ötürü suçlanmaktadır. Filistinlilerden sağlanan ucuz emek nedeniyle kârların muazzam rakamlara ulaşması sonucu bu uygulamanın yaygınlaşması Tarım Bakanlığı tarafından "ve-ba" olarak nitelendirildi. Yahudi Ajansı Göçmen Dairesi, bu tür uygula-

maların gerek yasalara, gerek Yahudi Ajansı kurallarına, gerekse İsrail Devleti'yle YUF arasındaki sözleşmeye aykırı olduğunu ileri sürdü. Yahudi olmayanları çalıştırmanın cezası para ve "Özel Fona bağış" biçiminde oluyor.⁷²

İsrail Şahak bu durumu "ırk ayrımıyla mali yozlaşmanın tiksindirici karışımı" olarak niteliyor.

Bütün bunların ifade ettiği, İsrail devletinin normal olan herşeye ırkçı bir anlam yüklemesidir. "Halk" demek sadece Yahudiler demektir. "Göçmen" veya "yeni yerleşen" bir kişi ancak Yahudi olabilir. Bir yerleşim yeri sadece Yahudiler için yerleşim yeridir. Ulusal toprak ise İsrail toprağı değil, Yahudi toprağıdır.

Böylece yasalar, haklar, koruyucu hükümler, çalışma ve mülk edinme yetkisi hep Yahudiler içindir. "İsrail" vatandaşlığı veya milliyeti, bu sözcüklerin anlamlarının gerektirdiği tüm uygulamalarda sadece Yahudiler için geçerlidir.

Yahudi'nin tanımı tümüyle dini ortodoks ilkelere dayandığı için, "ana tarafından Yahudi soyundan" olmak, mülkiyet, çalışma ve yasal korunma hakkına sahip olmak için ön koşuldur. Irkçı yasa ve uygulamalar konusunda bundan daha katıksız bir örnek bulmak mümkün değildir.

Nitekim bu kıstaslarla Batı Şeria'daki (1967'de işgal edilen bölge) toprakların %55'i ile suyun %70'i, nüfusun %6'sının kullanımına verilmek üzere gasp edildi. Bu oran, 800,000 Filistinliye karşılık sadece 40,000 göçmen demektir. Gazze'de (bu da 1967'de işgal edilen bölge) 2200 göçmene arazinin %40'ı verildi. Yarım milyon Filistinli ise zaten tıkabasa dolu olan kamplarda ve gecekondualarda yaşamaya zorlandı. 1967 sonrası işgal bölgelerinde görülen ve tüm dünyanın tepkisini çeken uygulamalar, aslında İsrail devletinin kuruluşundan beri devam eden sürecin uzantısından başka birşey değildi.

Zor kullanımı, toprak gaspı ve Yahudi olmayanların çalışmadan men edilmesi, Siyonist kuram ve uygulamaların esasını oluşturur. Theodor Herzl bu programı 12 Haziran 1895'te resmen ilân ederken şöyle demişti:

"Yoksul ahaliyi sınırdışı edeceğiz... ve ülkemizde onlara iş veremeyeceğiz."⁷³

İrkçı Kibbutz'culuk

Gariptir ki, hakkında en fazla aldatıcı hayal üretilen İsrail kuruluşu, sosyalist anlamda işbirliğinin karşılaştırmalı örneği sayılan Kibbutz'dur.

İsrail Şahak'ın dediği gibi:

"İrk ayrımının en fazla uygulandığı İsrail örgütü Kibbutz'dur. İsraililerin çoğunluğu Kibbutz'un sadece Filistinlilere karşı değil, uzunca bir süre Yahudi olmayan herkese karşı takındığı ırkçı tavrın bilincindedirler."⁷⁴

Kibbutz'culuk en yoğun olarak, ele geçirilmiş olan Filistin topraklarında uygulanır. Yahudi olmayanlar Kibbutz üyesi olamazlar. Eğer Hıristiyan olan "geçici işçiler" Yahudi kadınlarla ilişki kuracak olurlarsa, Kibbutz üyesi olabilmeleri için Yahudiliğe dönmeleri şart koşulur. Şahak şöyle der:

"Din değiştirerek Kibbutz üyeliğine aday olacak Hıristiyanlar, ileride bir kilisenin ya da haçın önünden geçerken tüküreceklerine dair yemin etmek zorundadırlar."⁷⁵

Bugün İsrail Devleti olarak tanımlanan alanın %93'ü aşağıdaki kurallar doğrultusunda Yahudi Ulusal Fonu tarafından yönetilir: Topraktan geçinmek, toprak kiralamak ya da toprakta çalışmak için ana soyundan en az üç kuşaktır Yahudi kanı taşıdığını kanıtlamak gerekir.

Eğer Birleşik Devletler'de, topraktan geçinmek, toprağı kiraya vermek veya kiralamak, ortaklaşmak; ya da toprağı şu veya bu şekilde işletmek için en az üç kuşak ana soyundan Yahudi olmadığını kanıtlamak gerekseydi, böyle bir yasanın ırkçı niteliğinden kim kuşku duyabilirdi?

VI- Siyonizm ve Yahudiler

Filistin'in sömürgeleştirilmesi biri dizi yağma yıkım demek ise, bu noktada bir an durup Siyonist hareketin sadece Filistinli kurbanlarına değil (ki buna daha sonra yine döneceğiz), bizzat Yahudilere karşı tavrını da gözden geçirmemiz gerekir.

Herzl, Yahudiler hakkında şunları yazıyordu:

"Yeni yeni anlamaya ve hoşgörmeye başladığım anti-Semitizme karşı daha serbest bir tavır içindeyim artık. Hepsinin üstünde, anti-Semitizmle 'çatışmanın' boşluğu ve yetersizliğini anlamış bulunuyorum."⁷⁶

Siyonistlerin gençlik örgütü Hashomer Hatzair (Genç Muhafız) bir yayınında şöyle diyordu: "Bir Yahudi fiziksel ve ruhsal olarak normal, doğal bir insanın karikatürü gibidir. Toplum içinde bir birey olarak başkaldırır, toplumsal zorunluluklar boyunduruğunu bir yana fırlatır atar, ne düzen tanır, ne disiplin."⁷⁷

Jabotinsky ise aynı telden çalarak şöyle diyordu: "Yahudi halkı çok kötü bir halktır; komşuları haklı olarak ondan nefret ederler... öyleyse kurtuluşu topyekün İsrail ülkesine göçmesindedir."⁷⁸

Siyonizmin kurucuları anti-Semitizmle çatışmayı istemiyorlar, tersine, Yahudileri yaşadıkları ülkelerden ayırmak gibi ortak bir arzuyu paylaştıkları için anti-Semitleri müttefik olarak görüyorlardı. Adım adım, Yahudi nefreti ve anti-Semitizmin değerlerini özümleyen, Siyonist hareket anti-Semitleri en güvenilir destekçi ve koruyucu olarak görmeye başladı.

Theodor Herzl'in şu öneriyle yaklaştığı kişi, Rusya'daki en iğrenç pogromların (Yahudi soykırımı) - Kişinev pogromları - mimarı olan Kont Von Plehve'den başkası değildi: "Bir an önce ülkeye (Filistin) ulaşmada bana yardımcı olun, o zaman (Çar yönetimine karşı) ayaklanma hemen bitecektir."⁷⁹

Von Plehve bunu kabul etti ve Siyonist harekete parasal destek sağlama işini üstlendi. Aynı Von Plehve sonradan Herzl'e şu yakınmada bulunacaktır: "Yahudiler devrimci partilere katılıyorlar. Biz göç için çalıştığımız sürece sizin Siyonist hareketinizi destekledik. Hareketi bana karşı savunmanıza gerek yok. Nasıl olsa ikna olmuş biriyle konuşuyorsunuz."⁸⁰

Herzl ile Weizmann bunun üzerine Filistin'deki Çarlık çıkarlarını güvence altına alıp Doğu Avrupa ve Rusya'yı şu "muzır ve bozguncu Anarşist Bolşevik Yahudilerden" temizlemekte yardımcı olmayı önerdiler.

Daha önce belirttiğimiz gibi, Siyonistler aynı öneriyi Osmanlı Padişahına, Alman Kayzerine, Fransız emperyalizmine ve İngiliz Rajı'na da yapmışlardı.

Siyonizm ve Faşizm

Siyonizmin büyük oranda gizli tutulmuş olan tarihi bir yığın lekeyle doludur.

Mussolini kara gömlekler giyerek kendi Faşist çetelerine benzemeye çalışan Revizyonist Siyonist gençlik hareketi Betar'ın üyelerinden bölükler oluşturdu. Menahem Begin, Betar'ın başkanı olduğunda Hitler çetelerinin kahverengi gömleğini tercih etti. Bu üniformayı gerek kendisi gerek öteki Betar üyeleri tüm miting ve gösterilerde giyip birbirlerini faşist selamıyla selamladılar, toplantıları aynı selamla açıp kapadılar.

Simon Petilura Ukraynalı bir faşistti ve 28,000 Yahudi'nin ölümlüyle sonuçlanan 897 ayrı pogromu bizzat yönetmişti. Jabotinsky bu Petilura ile dayanışma kurup Kızıl Ordu ile Bolşevik Devrimine karşı mücadelelerinde Petilura'nın karşı-devrimci güçlerine destek olacak bir Yahudi polis gücü kurulmasını önerdi - bunun sonucu devrime destek vermiş işçi, köylü ve aydınlardan pekçoğu öldürüldü.

Nazilerle İşbirliği

Pek doğaldır ki, Avrupa'daki en azılı Yahudi düşmanlarını dost listesine kaydedip en belalı hareket ve rejimleri Filistin'deki Siyonist sömürgecinin mali ve askeri koruyucuları sırasına koyma stratejisinin içinde Naziler de vardı.

Almanya Siyonist Federasyonu 21 Haziran 1933'de Nazi Partisi'ne yolladığı destek muhtırasında şöyle diyordu:

"... Almanların yaşamında şu anda gerçekleşmekte olan ulusal yaşamın yeniden doğuşu olgusu... Yahudi ulusal topluluğunda da gerçekleşmelidir.

"İrk ilkesini hayata geçiren yeni (Nazi) devletin temelleri üzerinde kurulacak yapı içerisinde bizler de kendi topluluğumuza ayrılacak alanda Babayurdu (Fatherland) için elimizden gelen her türlü verimli faaliyeti sürdürmeyi umuyoruz..."⁸¹

Bu politikayı reddetmek şöyle dursun, Dünya Siyonist Örgütü Kongresi 1933'de Hitler'e karşı eylem çağrısını 43'e karşı 240 oyla geri çevirdi.

Bu kongre sırasında Hitler Dünya Siyonist Örgütü'ne ait Anglo-

Filistin Bankası ile bir ticaret anlaşması ilân ederek, Alman ekonomisinin son derece nazik olduğu bir dönemde Nazi rejimine yönelik Yahudi boykotunu kırdı. Bu dönem Kriz'in en yoğun olduğu dönemdi ve insanlar değersiz Alman Marklarını küfelere doldurup taşıyorlardı. Dünya Siyonist Örgütü, Yahudi boykotunu kırıp Nazi mallarının Ortadoğu ve Kuzey Avrupa'daki en büyük dağıtımcısı oldu. Örgüt, Filistin'de Ha'ava bankasını kurdu. Bankanın işlevi büyük miktarlarda Nazi malının alınabilmesini sağlayacak parayı Alman-Yahudi burjuvazisinden temin etmekte.

SS'lerle Kucaklaşma

Bunların sonucu Siyonistler SS Güvenlik Servisi'nden Baron Von Mildenstein'i Siyonizme destek olarak altı aylık bir ziyaret için Filistin'e getirdiler. Bu ziyaretin sonucunda Hitler'in Propaganda Bakanı Joseph Goebbels 1934'de **Der Angriff** (Hücum) Siyonizmi öven oniki bölümlük bir rapor yazdı. Goebbels bununla da kalmayıp bir yüzünde gamalı haç, öteki yüzünde de Siyonist David yıldızı bulunan bir madalyon sipariş etti.

1935 Mayıs'ında SS Güvenlik Servisi Başkanı Reinhardt Heydrich, Yahudileri "iki kategoriye" ayırdığı bir makale yazdı.

Desteklediği kategoride Siyonistler bulunuyordu: "Kendilerine iyi dileklerimizle birlikte resmi desteğimizi de sunuyoruz."⁸²

1937'de İşçi "sosyalist" Siyonist milis örgütü Hagana (Jabotinsky'nin kurduğu), Siyonist sömürgeleşmeye katkı olarak Yahudi servetinin yurtdışına çıkarılması iznine karşılık olarak, ajanlarından Feivel Polkes'i Berlin'e, SS Güvenlik Servisi için casusluk yapmaya yolladı. Adolf Eichmann da Hagana'nın konuğu olarak Filistin'e davet edildi.

O zaman Feivel Polkes Adolf Eichmann'a şu bilgiyi vermişti:

"Yahudi milliyetçi çevreleri radikal Alman politikasından çok hoşnut kaldılar, çünkü bu sayede Filistin'deki Yahudi toplumunun gücü öylesine artacak ki, görünür bir gelecekte Yahudiler Araplar karşısında sayısal üstünlük sağlayabilecekler."⁸³

Siyonistlerin Nazilerle yaptıkları işbirliğinin örnekleri böylece sürer gider. Peki, Siyonist liderlerin Avrupalı Yahudilere ihanet konusundaki bu inanılmaz gönüllülükleri nasıl açıklanacak? İsrail devletini sa-

vunurlarken hep ileri sürdükleri gerekçe, böyle bir devletin zulme uğrayan Yahudiler için bir sığınak olacağıdır.

Oysa Siyonistler Avrupa Yahudilerini kurtarmaya yönelik en küçük bir çabayı bile, bırakalım bunun politik amaçlarına uygun olup olmadığını, tam tersine, tüm hareketlerine yönelik bir tehdit olarak görüyorlardı. Eğer Avrupa'daki Yahudiler kurtarırlarsa buldukları yeri bırakıp başka bir yere göçmeye kalkışacaklar, böylece kurtarma hareketinin da Siyonistlerin Filistin'i ele geçirme projesiyle hiçbir ilgisi olmayacaktı.

Avrupa Yahudilerinin Kurban Edilmesi

1930'lu yıllar boyunca Nazilerle işbirliği yapılabilmesi, zulüm altındaki Avrupa Yahudilerine sığınma hakkı sağlamak için Birleşik Devletler'le Batı Avrupa'da göçmen yasalarını değiştirme girişimlerine Siyonistlerin örgütlü biçimde karşı çıkmaları sayesinde mümkün olmuştur.

Ben Gurion 1938'de İngiltere'deki Siyonist İşçiler toplantısında yaptığı konuşmada şunları söylüyordu:

"Bilsem ki Almanya'daki bütün çocukları kurtarmak için ya hepsini İngiltere'ye nakletmek ya da yarısını Eretz İsrail'e götürmek gerek, ikinci şıkkı seçerim."⁸⁴

Filistin'i sömürgeleştirmek ve Arapları yok etmek hırsı Siyonist hareketin ölümle burun buruna olan Yahudileri bile kurtarmaya karşı çıkmasına neden oluyordu, çünkü aksi takdirde Filistin'e seçme işgücü götürebilme olanağı yitirilecekti. Bu nedenden dolayı ki Dünya Siyonist Örgütü (DSÖ) 1933'den 1935'e kadar göçmen kağıdı alabilmek için başvuran Alman Yahudilerinin üçte ikisini geri çevirdi.

Siyonist İşçi Davar gazetesi editörü Berel Katznelson "Siyonizmin gaddarca ölçütlerini" şöyle açıklıyordu:

"Alman Yahudileri Filistin'de çocuk doğuramayacak kadar yaşlıydılar, Siyonist bir sömürge oluşturmaya yetecek kadar mesleki bilgileri yoktu, İbranice bilmiyorlardı ve Siyonist değillerdi."

Böylece Dünya Siyonist Örgütü onca zulüm çeken bu insanları yüzüstü bırakıp onların yerine Birleşik Devletler, İngiltere ve diğer ülkelerde güvenlik içinde yaşayan Yahudilerden 6000 genç ve eğitimli Si-

yonisti Filistin'e yerleştirdi. Daha da kötüsü, DSÖ, Nazi katliamına uğrayan Yahudiler için başka bir seçenek aramak şöyle dursun, kaçan Yahudilere sığınacak bir yer bulma çabalarına da şiddetle karşı çıktı.

1943'te bile, milyonlarca Avrupa Yahudisi ölüme gitmiş ve hâlâ giderken, Birleşik Devletler Kongresi ancak sorunu "inceleyecek" bir komisyon oluşturulmasını önerebiliyordu. O tarihte Siyonizmin Amerika'daki baş sözcüsü Haham Stephen Wise Kongre'de Yahudileri kurtarma tasarısının aleyhinde konuşmak üzere Washington'a gelmişti. Wise'in korkusu, yasa çıkacak olursa dikkatlerin Filistin'in sömürgeleştirilmesinden başka yöne kayacağıydı.

Aynı Haham Wise daha önce 1938'de Amerikan Yahudi Kongresi'nin lideri olarak yazdığı bir mektupta Yahudilere Amerika'da sığınma hakkı tanıyacak herhangi bir yasa değişikliğine karşı olduklarını da bildirmişti. Şöyle demişti o zaman:

"Birkaç hafta önce önde gelen tüm Yahudi örgütlerinin liderlerinin katıldığı toplantıda alınan karara göre, hiçbir Yahudi örgütü şu aşamada göçmen yasalarını herhangi bir şekilde değiştirecek bir tasarıya destek vermeyecektir."⁸⁵

Sığınma Hakkına Karşı Mücadele

Bütün Siyonist kuruluşlar, İngiliz Parlamentosu'nun 227 üyesinin zor durumda olan Yahudilere Britanya topraklarında sığınma hakkı sağlanması yolunda kendi hükümetlerine yaptığı çağrı girişimine karşı şaşmaz bir tavır aldılar. Söz konusu zayıf girişim şöyle hazırlanmıştı:

"Majestelerinin Hükümeti tehlikede bulunan Yahudi ailelere Mauritius adası ve öteki bazı bölgelerde yerleşebilmeleri için birkaç yüz göçmen kağıdı çıkarmıştır."⁸⁶

Ne var ki bu göstermelik önlem dahi Siyonist liderlerin hışmına uğramıştı. 27 Haziran 1943'teki bir Parlamento oturumunda yüzü aşkın parlamenter daha sonra neler yapılabileceğini tartışırken bir Siyonist sözcü kalkıp bu önergeye esasta karşı olduklarını, çünkü önerenin Filistin'in sömürgeleştirilmesi için gereken hazırlıkları içermediğini söylemişti. Bu, geçmiştekiyle tutarlı bir tavidir. İlk İsrail Cumhurbaşkanı, daha önce Balfour Deklarasyonu'nun mimarı, Siyonist lider Haim Weizmann, bu Siyonist politikayı son derece açık biçimde dile getiriyordu:

"Avrupa'daki altı milyon Yahudi'nin umutları göçte. Bana sordular: 'Altı milyon Yahudi'yi Filistin'e götürebilir miyiz?' diye. Cevabım 'Hayır' oldu... O trajedinin derinliklerinden (Filistin'e götürmek için) kurtarmak istediklerim... genç insanlar. Yaşlılar gelip geçicidir. Yazgılarına katlanacaklar ya da katlanamayacaklardır. Onlar tozdu, şu zalim dünyada ekonomik ve ahlaki toz... Hayata kalacak olan sadece genç dallardır. Bunu böyle kabullenmez zorundalar."⁸⁷

Siyonistler tarafından sözde Avrupa Yahudilerinin durumunu incelemek üzere kurulan komitenin başkanı İzak Gruenbaum şöyle diyordu:

"Bize iki değişik planla gelseler ve deseler ki, Avrupa'daki Yahudi kitleleri mi kurtarmalı, yoksa ülkeyi mi, tercihim hiç duraksamadan vatanından yana olur. İnsanlarımızın katledilmesinden bu kadar söz ettikçe, ülkenin İbranileştirilmesini güçlendirip geliştirme yolundaki çabalarımızın önemi göz ardı ediliyor. Bugün Karen Hayesod'un (Yahudi Birliği) parasıyla gıda satın alıp Lizbon üzerinden göndermek mümkün olsa, böyle birşeyi yapar mıydık? Hayır. İki kere hayır!"⁸⁸

Direnişe İhanet

1944 Temmuz'unda Slovakyalı Yahudi lider Haham Dov Mihail Weissmandel söz konusu "kurtarma örgütleri"nden dolayı suçlanan Siyonist görevlilere yolladığı mektupta, Auschwitz'de tasfiye edilecekler listesine alınan Yahudileri kurtarmak için bir dizi önlem önerdi. İliştirdiği ayrıntılı bir demiryolları haritasıyla birlikte, Macar Yahudilerini ölüm fırınlarına götürecek olan trenlerin geçeceği yolların bombalanmasında ısrar ediyordu.

Önerileri arasında, Auschwitz'deki fırınları havaya uçurmak, 80,000 mahkûma paraşütle cephane yardımı atmak, yine paraşütle tüm imha araçlarını sabote edecek adamlar indirmek ve böylece her gün 13,000 Yahudi'nin yakılmasını durdurmak gibi önlemler vardı.⁸⁹

Eğer, diyordu Weissmandel, müttefikler "kurtarma örgütlerinden" gelen örgütlü ve toplu talebi geri çevirecek olurlarsa, o zaman Siyonistler bütün fonları ve örgütleriyle devreye girip uçaklar sağlamalı, Yahudi gönüllüler bulmalı ve sabotaj işini sonuçlandırmalıydılar.

Weissmandel yalnız değildi. Otuzlu yılların sonuyla kırklarda Av-

rupa'daki Yahudi sözcüleri defalarca yardım çağrılarında bulunmuşlar, toplu kampanyalar, örgütlü direnişler, dost devletleri dayanışmaya zorlayacak gösteriler düzenlemeye çalışmışlardı, ama her defasında da Siyonistler tarafından değil sadece suskunlukla karşılanmak, üstüne üstlük İngiltere ve Birleşik Devletler'deki çelimsiz bir takım çabaların yine Siyonistler tarafından aktif bir biçimde sabote edilmesiyle karşı karşıya kalmışlardı.

İşte Haham Weissmandel'in yürekte gelen çıığı. Temmuz 1944'te Siyonistlere gönderdiği mektupta şöyle yazmıştı:

"Neden şu ana kadar hiçbir şey yapmadınız? Bu korkunç ihmalin sorumlusu kim? Siz değil misiniz, Yahudi kardeşlerimiz?... Sizler ki dünyadaki en büyük servet olan özgürlüğe sahipsiniz..."

Bir başka yazısında şöyle diyordu:

"Size şu özel mesajı gönderiyoruz: Dün Almanlar Macaristan'daki Yahudileri sınırışı etmeye başladılar. Sınırışı edilenler siyanür gazıyla öldürölmek üzere Auschwitz'e götürölmüyorlar. İşte dünden başlamak üzere Auschwitz'in programı:

"Erkek, kadın, çocuk, yaşlı, bebek, sağlıklı ve hasta ayırmaksızın günde oniki bin Yahudi gaz odasına girecek.

- "Ve siz Filistin'de ve bütün ölkelerdeki kardeşlerimiz, siz bütün Krallıkların elçileri, sizler böylesine büyük bir katliam karşısında nasıl suskun kalabiliyorsunuz?

"Her defasında binlercesi alınıp götürölmerek öldürölmölen Yahudilerin sayısı altı milyonu bulmuşken hep susuyorsunuz. Ve şimdi yine onbinlercesi öldürölmölr ya da öldürölmölmeyi beklerken yine suskunsunuz. Parçalanmış yürekleri size yardım diye haykırıyor ve acımasızlığınıza feryat ediyor.

"Sizler olanları böylesine soğukkanlı bir suskunlukla seyredebildiğinize göre insan değilsiniz ve sizler de katilsiniz, çünkü Yahudi insanların yok edilmesini şu an, şu saat durdurabilecek ya da geciktirebilecek iken kollarınızı bağlamış oturuyor ve hiçbir şey yapmıyorsunuz.

"Sizler, kardeşlerimiz, İsrail oğulları, yoksa aklınızı mı yitirdiniz? Bizleri saran cehennem farkında değil misiniz? Paralarınızı kimlere saklıyorsunuz? Katillere mi? Yoksa delilere mi? Gerçek hayrı kim işliyor: Huzur ve güven dolu köşelerinizden ortaya topu topu bir iki kuruş atıveren sizler mi, yoksa şu cehennem dibinde kanlarını akıtan bizler mi?"⁹⁰

Bu yakarışlara ne bir Siyonist lider karşılık verdi, ne de kapitalist

Batı ülkeleri herhangi bir toplama kampını bombaladı.

Macaristan Yahudilerine Karşı Antlaşma

Siyonistlerin ihanetinin sonucu, Siyonist hareketle Nazi Almanyası arasındaki bir dizi antlaşma aracılığıyla Macaristan'daki Yahudilerin kurban edilmesi oldu; bu antlaşmalar ilk kez 1953'te günışığına çıktı. Budapeşte'deki Yahudileri Kurtarma Komitesi'nden Dr. Rudolph Kastner, Adolf Eichmann ile Macaristan'daki "Yahudi sorununu çözmek" üzere gizli bir antlaşma imzaladı. Antlaşmanın bir maddesine göre geri kalan Macar Yahudilerinin yazgısı konusunda sessizlik sağlanması koşuluyla sadece altı yüz ileri gelen Yahudi'ye yaşam hakkı tanınacaktı.

Hayatta kalanlardan Malchiel Greenwald antlaşmanın varlığını ortaya çıkarıp Kastner'i "Budapeşte'deki yüzbinlerce Yahudi'nin katlinden sorumlu"⁹¹ bir Nazi işbirlikçisi olarak ifşa edince, hakkında, ileri gelenleri arasında Kastner antlaşmasının mimarları da olan İsrail hükümeti tarafından dava açıldı.

İsrail mahkemesi söz konusu davada şu hükme vardı:

"İleri gelen Yahudileri kurtarmak uğruna geri kalanı gözden çıkarmak, Kastner ile Naziler arasında varılan antlaşmanın temel maddesiydi. Bu antlaşmayla ulus iki eşitsiz kampa bölünmüştür. Bir yanda Nazilerin Kastner'e kurtarmayı vaad ettikleri küçük bir seçkin azınlık, öte yanda ise Nazilerin ölüm listesine aldıkları Macar Yahudilerinden oluşan çoğunluk."⁹²

Mahkeme bu antlaşmanın yaptırımcı koşulunun ne Kastner'in ne de Siyonist liderlerin Nazilerin Yahudilere karşı alacakları önlemlere karşınmaları şeklinde olduğunu ilân etti. Bu liderler müdahaleden kaçınmakla kalmayıp, İsrail Mahkemesi'nin deyimiyile "toplu imha işlemine engel olmayacaklarını" da taahhüt etmişlerdi.

"Yahudileri Kurtarma Komitesi'yle Yahudileri imha edenler arasındaki işbirliği Budapeşte ile Viyana'da somutlaştı. Kastner, SS içinde önemli görevler üstlendi. Nazi SS'i, İmha Bürosu ve Ganimet Bürosu'na ek olarak bir de Kurtarma Bürosu kurmuştu. Bunun başkanlığına Kastner getirildi."⁹³

Yahudileri Değil, Nazileri Kurtarmak

SS Generali Kurt Becher'in savaş suçuından yargılanmasını önlemek için Kastner'in devreye girdiğinin açıklanması hiç de şaşırtıcı değildir. Becher 1944'te Siyonistlerle yapılan görüşmelerin önde gelen simalarından biriydi. Ayrıca Polonya'da SS Binbaşı olarak "yirmi dört saat Yahudi imha görevini yerine getiren" Ölüm Müfrezelerinin de üyesiydi. "Becher Polonya ve Rusya'da Yahudi kasabı olarak öne çıkmıştı."⁹⁴

Heinrich Himmler tarafından tüm Nazi toplama kampları komiserliğine atanmış bir kişiydi Becher. Peki bu Becher şimdi nerede? Pek çok şirketin başkanı ve İsrail'e buğday satışının başında. Kendi şirketi olan Cologne-Handel Gessellschaft buğun İsrail hükümetiyle iş yapıyor.

Nazizm ile Askeri Antlaşma

11 Ocak 1941'de İzak şamir (İsrail'in şimdiki -1988, Ç.N.- başkanı) Ulusal Askeri Örgüt (UAÖ), yani Siyonist İrgun ile Üçüncü Nazi Hükümeti arasında resmi bir askeri antlaşma önerdi. Bu öneri, savaştan sonra Türkiye'deki Alman Büyükelçiliği dosyalarında ortaya çıkarıldığı için Ankara belgesi olarak bilinelemiştir. Belgede şunlar yazılı:

"Yahudi kitlelerin Avrupa'dan çıkarılması Yahudi sorununun çözümlü için önkoşuldu; ancak bunun gerçekteşebilmesi bu kitlelerin Yahudi halkının anavatanı olan Filistin'e yerleştirilmesine ve tarihi sınırları içinde bir Yahudi devletinin kurulmasına bağlıdır...

"UAÖ, Alman Reich'i ile onun yetkililerinin Almanya'daki Siyonist faaliyetler ile Siyonist göç planları konusundaki iyi niyetlerinin bilincinde olarak şu görüşlere sahiptir:

"1- Alman düşüncesine uygun olarak Avrupa'da kurulacak Yeni Düzen ile, UAÖ'nün varlığında cisimleşen Yahudi ulusal hedefleri arasında ortak çıkarların varlığı mümkündür.

"2- Yeni Almanya ile İbrani álemi arasında bir işbirliği mümkündür.

"3- Ulusal ve totaliter temelde tarihi bir Yahudi devletinin Alman Reich'ıyla yapılacak bir antlaşma çerçevesinde kurulması gelecekte Ortadoğu'daki güçlü Alman çıkarları açısından da gereklidir.

"Bu düşüncelerden yola çıkan Filistin'deki UAÖ, israil özgürlük hareketinin yukarda belirtilen ulusal hedeflerinin Alman hükümeti tarafın-

dan tanınması koşuluyla, savaşta Almanya'nın yanında aktif olarak yer almayı teklif eder."⁹⁵

Siyonizmin Hıyaneti

Siyonizmin hıyaneti -başka deyişle, Nazi katliamı kurbanları konusundaki ihaneti- Yahudilerin çıkarlarını kurulu düzeninkilerle özdeşleştirme girişimlerinin sonucuydu. Bugün de Siyonistler kendi devletlerini Latin Amerika'daki ölüm müfrezelerinden CIA'nın dört kıtadaki gizli faaliyetlerine kadar Amerikan emperyalizminin ortaya çıkardığı yaptırım kurumlarıyla birleştirmiş bulunuyorlar.

Bu çirkin tarihin kökleri anti-Semitizmi halk mücadelesi ve toplumsal devrim yoluyla yenme olanağını reddeden Siyonizm kurucularının uğradıkları ahlaki bozguna yatar. Moses Hess, Theodor Herzl ve Haim Weizmann barikatların yanlış tarafını seçtiler, yani devlet gücünün, sınıf egemenliğinin ve sömürü düzeninin yanında yer aldılar. Onlar, zulümden kurtulma ile toplumsal değişimin zorunluluğu arasındaki ilişkiyi koparmaya çalıştılar. Çok iyi anlamışlardı ki, anti-Semitizm tohumlarının ekilmesi de, Yahudilerin gördüğü mezalim de, hep kendilerinin yardım dilendikleri egemen sınıfın işiydi.

Anti-Semitlerin himayesini ararken çeşitli motifler sergilediler: Bunlar, güç ile özdeşleştirdikleri iktidar olgusuna tapınma ve sürekli olarak yabancı olmayı bir yana bırakıp Yahudi "zayıflığına" ve çaresizliğine son verme arzusuydu.

Bu duyarlılık bizzat Yahudi düşmanlarının sahip oldukları değer ve düşünceleri özümlemeye giden kısa bir yoldu. Yahudiler, diye yazıyordu Siyonistler, disiplinsizdiler, yıkıcıydılar, muhalif ruhluydular, dolayısıyla da karşı karşıya kaldıkları aşağılanmaya layıktılar. Siyonistler hiç sıklımadan ırkçı Yahudi düşmanlığına hizmet ettiler. Kudrete tapmaları yüzünden Von Plehve'lerin, Himmler'lerin anti-Semitik arzularına yandaş oldular. Oysa bu arzular, devrimci hareketlerin saflarını doldurmuş, yaşadıkları onca acı sonucu en güçlü beyinlerini yerleşik değerlerin karşısındaki entellektüel safların hizmetine sunmuş, uğradıkları zulüm altında kökten değişimlere uğramış kurban bir halkı safdışı bırakmak, ondan kurtulmaktı.

Siyonist tarihin kirli sırrı, Siyonizmin kendisine yönelik tehlikeyi bizzat Yahudilerde görmesinden başka birşey değildir. Yahudi halkını

zulümden korumak, onları ezen rejimlere karşı direniş örgütlemek demkti. Oysa bu rejimler, Filistin halkına bir göçmen kolonisini kabul ettirmeyi isteyebilecek ve buna gücü yetebilecek toplumsal gücü elinde bulunduran emperyal düzenlere sahiptiler. Dolayısıyla Siyonistler Yahudileri uzak bir diyarda sömürgeci olmaya ikna edebilmek için bizzat Yahudilerin ezilmesine ihtiyaç duyuyor, ezenlerin de sözkonusu girişimi himaye etmesini istiyorlardı.

Halbuki Avrupa Yahudileri Filistin'in sömürgeleştirilmesine ilgi duyduklarını hiçbir şekilde dile getirmemişlerdi. Siyonizm, doğdukları ülkede kenara itilmeden yaşamak veya daha hoşgörülü olarak bilinen burjuva demokrasilerine göçerek zulümden kaçmak isteyen Yahudiler arasında hep önemsiz bir hareket olarak görüldü. Dolayısıyla da hiçbir zaman Yahudilerin taleplerine cevap veremedi. Ve gerçeğin bütün çıplaklığıyla ortaya çıktığı an, zulmün imhaya dönüştüğü an oldu. Yahudilikle gerçek ilişkileri konusunda sınavdan geçmek zamanı geldiğinde de Siyonistler direnişin başını çekmek ya da Yahudileri savunmak şöyle dursun, Nazi ekonomisini boykot etme yolundaki Yahudi çabalarını baltalamak için ellerinden geleni yaptılar. O zaman bile insan kasaplarının himayesine başvurmaktan çekinmediler, çünkü, birincisi, Üçüncü Reich bir Siyonist sömürgeyi kabul ettirebilecek kadar güçlü görünüyordu, ikinci ve daha önemlisi de, Nazilerin uygulamaları Siyonist varsayımlara uygundu.

Nazilerle Siyonistlerin ortak bir yanları vardı. Bu sadece Şamir'in İrgun'ununun Filistin'de "ulusal totaliter temel" üzerinde bir devlet kurmak yolundaki önerisinde bulmuyordu ifadesini.

Vladimir Jabotinsky "Yahudi Savaş Cephesi" (1940) adlı son yapıtında Filistin halkı konusundaki planlarını şöyle anlatıyordu:

"Arapların göçüp gitmesini soğukkanlılıkla tasarlamak için gereken büyük ahlaki otoriteye sahip olduğumuza göre, 900,000'inin olası gidişini üzüntüyle karşılamamıza gerek yok. Herr Hitler son zamanlarda nüfus nakline yaygınlık kazandırıyor."⁹⁶

Jabotinsky'nin "Yahudi Savaş Cephesi"ndeki dikkate değer bildiri Siyonist düşünceyle bu düşüncenin ahlaki iflasının sentezidir. Yahudilerin katledilmesi Siyonizme "büyük ahlaki otorite" sağlamıştı. Peki niçin? "Arapların gidişini soğukkanlılıkla tasarlamak" için. Nazilerin Yahudilere yaptıklarından çıkarılan ders, Siyonistlerin de aynı yazgıyı tüm Filistin halkı için çizmeyi hak ettikleri biçimindeydi.

Yedi yıl sonra Siyonistler Nazileri taklit ediyorlardı, onların desteklerini arıyor, zaman zaman buluyor ve 800,000 insanı Filistin'den sürgün ederek kanayan Filistin'de pek çok yeni Lidice'ler⁹⁷ yaratıyorlardı.

Siyonistler Nazilere de Von Plehve'ye yaklaştıkları ruhla yaklaştılar, yani Yahudi düşmanlığının yararlı olduğu yolundaki sapık inançla. Amaçları birilerini kurtarmak değil, seçilmiş birkaç kişiyi zorla askere alırcasına alıp geri kalanları kara yazgılarına terketmekti.

Siyonizm Filistin'i sömürgeleştirmekte kullanabileceği bedenler arıyordu ve Yahudilerin başka yerlere yerleşmesine yol açabilecek herhangi bir kurtarma işleminden önce milyonlarca Yahudi'yi ölü görmeyi tercih ediyordu.

Eğer bu dünyada zulmün anlamını, sürekli sığıntı durumunda olmanın acısını ve iftiranın aşağılayıcılığını bilmesi gereken bir halk varsa, o da Yahudilerdir.

Siyonistler acıma yerine başkalarının ezilmesini kutladılar, Yahudilere önce ihanet edip sonra da onların onurlarını kırarken bile. Kendilerine kurban bir halk seçip fetih planlarını onların üzerinde uyguladılar. Hayatta kalan Yahudileri Filistin halkına karşı yeni bir toplu kıyımla yüz yüze bıraktılar ve bunu yaparken ilkel bir biçimde kendilerini Nazi kıyımının toplu kefenine gizlediler.

VII - Güvenlik Miti

"Güvenlik", Filistin ve Lübnan'daki yığınla sivilin yaygın bir şekilde katledilmesini, Filistin ve Arap topraklarının gaspedilmesini, çevre bölgelere yayılıp yeni yerleşme alanları açılmasını, insanların yerinden yurdundan edilmesini ve siyasi tutukluların sürekli işkence altında tutulmasını gözlerden saklamak için kullanılagelmiş bir slogandır.

"Moşe Şaret'in Özel Günlüğü"nü'nün (Yoman ishi, Maariv, Tel Aviv, 1979) yayımlanması İsrail politikasının motor gücü olan güvenlik mitini yerle bir etti. Moşe Şaret İsrail'in eski başbakanlarındandı (1954-55) ve Yahudi Ajansı'na bağlı Siyasi Şube'nin başkanı ve aynı zamanda Dışişleri Bakanı'ydı (1948-56).

Şaret'in günlüğünde İsrail'deki siyasi ve askeri liderlerin İsrail'e Araplardan gelecek bir tehlikeye aslında hiçbir zaman inanmadıkları açıkça görülür. Onların peşinde oldukları şey, çeşitli manevralarla Arap

devletlerini Siyonistlerin kazanacaklarından emin oldukları askeri çatışmalara zorlamak, böylece İsrail'e Arap rejimlerini istikrarsızlığa sürükleyip başka alanlar ele geçirme planını gerçekleştirme fırsatı yaratmaktı.

Şaret İsrail'in askeri alandaki kışkırtıcılığının ana motifini şöyle açıklar:

"Filistinli mültecileri dünyanın uzak köşelerine dağılmaya zorlayarak Filistinlilerin Filistin üzerindeki... bütün hak iddialarının tasfiyesini sağlamak."⁹⁸

Şaret günlükleri işçi ve Likud parti liderlerinin çok uzun süreden beri varolan programlarını belgeler niteliktedir: Bu program, "Arap dünyasını parçalamak, Arap ulusal hareketini yenilgiye uğratmak ve İsrail'in bölgedeki iktidarı altında kukla rejimler yaratmaktır."⁹⁹

Şaret, "bölgedeki güç dengesini kökten değiştirerek İsrail'i Ortadoğu'nun en büyük gücü haline getirecek"¹⁰⁰ savaşları hazırlayan kabine toplantıları, durum raporları ve politika notlarından örnekler verir.

Şaret'in açıklamalarına göre, İsrail'in 1956 Ekim'inde Mısır'a karşı açtığı savaş İsrail yetkililerinin dediği gibi Nasır'ın Süveyş Kanalı'nı millileştirmesine "tepki" değildi, aslında İsrail yönetimi bu savaşı 1953 sonbaharından, yani Nasır'ın başa geçişinin bir yıl öncesinden beri planlıyordu. Şaret İsrail kabinesinin bu savaş için gereken uluslararası koşulların üç yıl içinde oluşacağı konusunda görüş birliğine vardığını da nakleder. Buradaki açık niyet "Gazze bölgesi ile Sina'nın ele geçirilmesiydi."

İşgalin zamanlaması en üst askeri ve siyasi düzeyde yapıldı. Gazze ile Batı Şeria'nın işgali 1950'lerin başlarında planlandı. 1954'de David Ben Gurion ile Moşe Dayan Lübnan'daki iç çatışmayı körükleyerek Lübnan'ı parçalamak üzere ayrıntılı bir plan geliştirdiler. Bu, Kral Hüseyin'in "Kara Eylül" olarak bilinen olayda Filistinlileri katletmesinin ve bunun sonucu Filistinlilerin 1970'de Ürdün'den kovulmasının hemenertesinde Lübnan'da örgütlü bir Filistin siyasi varlığının ortaya çıkmasından onaltı yıl öncedir.

Şaret, işgali kolaylaştırmak için "terör ve saldırganlık yaratarak kışkırtma yoluna gidildiğini" anlatır:

"Yok yere yarattığımız onca olayı, düşmanlığı, körüklediğimiz çatışmalarda akan kanları, adamlarımızın yasalara aykırı davranışlarını düşünüyorum da, bunların hepsi derin felaketlere yol açıp bütün bu olaylar sürecini baştan sona belirledi."¹⁰¹

Şaret, 11 Ekim 1953'te İsrail Cumhurbaşkanı Ben Zvi'nin "her zamanki gibi, Sina'yı ele geçirme konusundaki şansımız ile, Mısır'ın bir sorun çıkarmasının bize çözümlü işgal etmek için ne hoş bir gerekçe vereceği gibi konulara değindiğini"¹⁰² nakleder.

26 Ekim 1953'te Şaret şunları yazıyor:

"1- Ordu, Ürdün ile şu an var olan sınırı kabul edilmez görüyor; 2- Ordu, Eretz İsrail'in geri kalan bölümünü de ele geçirmek için savaş planlıyor."¹⁰³

31 Ocak 1954'e kadar Dayan, savaş planlarının ana hatlarını belirlemişti. Şaret bunları şöyle gösteriyor:

"Askerlerimizi Suriye'ye sokup orada bir dizi olup bitti gerçekleştirelimiz. Bütün bunlardan çıkan ilginç sonuç, Genel Kurmay Başkanı'nın ne yönde düşündüğüdür."¹⁰⁴

Lübnan'ı Yutma

1954 Mayıs'ında Ben Gurion ile Dayan Lübnan'ın yutulması için bir savaş planı yaptılar:

"Dayan'a göre gerekli olan tek şey bir subay bulmamızdır. Bir binbaşı bile olur. Onu... satın alıp... kendisini Marunilerin kurtarıcısı olarak ilân etmeye ikna etmeliyiz.

"Ondan sonra İsrail ordusu Lübnan'a girer, gerekli yerleri işgal eder ve orada İsrail ile dost Hristiyan bir rejim kurar. Litani'nin güneyindeki bölge tümüyle İsrail'e bağlanır ve herşey böylece yoluna girer.

"Genel Kurmay'ın tavsiyesini kabul edecek olsak, Bağdat'tan işaret beklemeden [aynen aslındaki gibi] hemen uyguluyor."¹⁰⁵

Ama oniki gün sonra Dayan planlanan şekliyle Lübnan'ın işgal, ele geçirilme ve parçalanması planını daha da hızlandırmıştı:

"Genel Kurmay kukla olarak hizmet görecektir bir subay kiralayıp İsrail ordusunun onun 'Lübnan'ı Müslüman zorbalardan kurtarmak' yolundaki çağrısına karşılık veriyormuş gibi görünmesi biçimindeki bir planı destekliyor."¹⁰⁶

Demek ki 1982'deki Lübnan savaşının bütün senaryosu daha yirmi sekiz yıl öncesinden, yani FKÖ'den bile önce, hazırды.

Başından beri bu eyleme karşı olan Şaret Lübnan işgalinin nasıl ertelendiğini şöyle anlatıyor.

CIA'dan Yeşil Işık

"CIA Mısır'a saldırması için İsrail'e 'yeşil ışık' yaktı. İsrail güvenlik örgütlerinin tüm enerjisi tam bir yıl sonra çıkacak savaşın hazırlıklarına yöneltildi."¹⁰⁷

Şaret, İsrail ile Arap ulusal hareketi arasındaki gerçek ilişkiyi Siyonist yayılmanın da önemli bir parçasını oluşturduğu Birleşik Devletler'in dünyadaki egemenliğine hizmet çerçevesine oturtur:

"... bize uzatılmış bir el var ve nankörlük edecek olursak Tanrı bizi korusun... şimdi... Birleşik Devletler Nasır rejimini devirmekten yana... Ancak şu anda Guatemala'daki solcu Jacobo Arbenz hükümetini (1954) ya da İran'daki Musaddık'ı (1953) devirmede kullandıkları yöntemleri kullanmaya cesaret edemiyorlar... Bu işi İsrail'e yaptırmayı yeğliyorlar.

"... (General) Isser Gazze şeridini işgal planımızı şimdi tamamlamamızı ciddi ve ısrarlı biçimde öneriyor... Durum değişmiş bulunuyor ve 'harekete geçmenin zamanı' olduğunu gösteren başka nedenler de var. Birincisi, Şerit'in yanbaşımda petrol bulunması... bunu savunmak için Şerit'e hakim olmak şart - bu da tek başına çapraşık mülteciler sorunuyla baştımeye eş değerde."¹⁰⁸

Moşe Şaret'in beklentisi yeni bir toplu kıyımdı ve bu da oldu. 17 Şubat 1955'te şöyle yazıyordu Şaret:

"... Tecrit olmuşluğumuzdan ve güvenliğimize yönelik tehlikelerden ötürü feryatlar koparıyoruz, saldırıyı biz başlatıyoruz ve kendimizi kana susamış, kitle katliamı düşkünü caniler olarak tanıtıyoruz."¹⁰⁹

Ben Gurion ile Dayan İsrail'in Gazze Şeridi'ni ele geçirmek için bir bahane uydurmasını önerdiler. Şaret'in 27 Mart 1955'teki şahsi değerlendirmesi tam bir kehanetti:

"Gazze Şeridi'nde 200,000 Arap olduğunu varsayalım. Yarısının Hebron tepelerine kaçacağını veya kaçmaya zorlanacağını varsayalım. Kuşkusuz, herşeylerini bırakıp kaçacaklar ve sakin bir çevre bulup yeniden yerleştikten kısa bir süre sonra da yeniden başkaldıracaklar, yeniden de evsiz barksız kalacaklar. O zamanki öfke, nefret ve acılarını şimdiden kestirmek hiç zor değil.

"... 100,000'i ise Şerit'te bizimle kalacak. Bu durumda onları baskı altında tutmak için nelere başvuracağımızı ve dolayısıyla uluslararası ba-

smda hakkımızda ne gibi manşetler atılacağını kestirmek de zor değil. İlk defasında şöyle denecektir: İsrail saldırgan tavrıyla Gazze Şeridini ele geçirdi. İkincisinde ise: İsrail yeniden Arap mülteci yığınlarının dehşet içinde kaçmasına neden oldu. Nefretleri, işgal sırasında onlara yapacağımız zulüm dolayısıyla yeniden alevlenecek."¹¹⁰

Bir yıl sonra, Dayan'ın birlikleri Gazze Şeridi, Sina, Tiran Boğazı'nı işgal edip Süveyş Kanalı boyunca konuşlandırıldılar.

Herzl'den Dayan'a

Moşe Şaret'in ortaya çıkardığı planların geçmişi David Ben Gurion veya Moşe Dayan'dan önceye uzanır. 1904'de Theodor Herzl, Siyonist hareketin üzerinde hak iddia ettiği toprakları "Mısır Nehrinden Fırat'a kadar"¹¹¹ olan bölge olarak tanımlıyordu.

Söz konusu bölge Lübnan ile Ürdün'ün tamamını, Suriye'nin üçte ikisini, Irak'ın yarısını, Türkiye'nin bir bölümünü, Kuveyt'in yarısını, Suudi Arabistan'ın üçte birini, Sina'yı ve Port Said, İskenderiye ve Kahire de içinde olmak üzere Mısır'ı içine alıyordu.

Yahudi Ajansı Filistin resmi temsilcisi Haham Fischmann, Filistin'in taksimini (9 Temmuz 1947) planlamakta olan Birleşmiş Milletler Özel Araştırma Komitesi önünde yaptığı konuşmada Herzl'in iddialarını tekrarladı:

"Vaat edilmiş Toprak, Mısır Nehrinden Fırat'a kadar uzanır. Suriye ile Lübnan'ın bazı bölümlerini de kapsar."¹¹²

VIII- Blitzkrieg ve Katliam

Siyonistler Lübnan üzerindeki planlarını İsrail devletinin kurulmasından çok önce yapmaya başlamışlardı. İngilizler 1918'de Siyonistlerin Litani nehrini de kapsayacak biçimde tüm Lübnan üzerinde hak iddia ettiklerini öğrendiler. Buna bağlı olarak hazırlanan ve Litani'yi Yahudi devletinin kuzey sınırı olarak gösteren 1920 tarihli İngiliz planları sonradan Fransızların karşı çıkmaları sonucu değiştirildi.

1936'dan önce Siyonistler Lübnan'daki Maruni egemenliğini desteklemeyi önermişlerdi. O zamanki Maruni Patriği, Peel Komisyonu'na

Filistin'de kurulacak Siyonist bir devletten yana şehadette bulunmuştu. Ben Gurion, 1937'de Zürih'te Siyonist Dünya İşçileri Partisi toplantısında yaptığı konuşmada Lübnan konusundaki Siyonist planlarını şöyle anlattı:

"Onlar İsrail ülkesinin doğal müttefikidirler. Lübnan'ın yakınlığı Yahudi devleti kurulur kurulmaz sadık müttefiklerimizin sayısını arttıracak ve böylece bize yayılma olanağını verecektir..."¹¹³

1948'de İsrail Litani'ye kadar olan bölgeyi işgal etti, ama bir yıl sonra baskı altında çekilmek zorunda kaldı. Şaret, Ben Gurion'un 1954'de Lübnan'ı parçalamak üzere Marunileri devreye sokma konusundaki zamanlamasını şöyle anlatır:

"Şimdi Merkezi Görev budur... Lübnan'da köklü bir değişim yapmak için zaman ve enerji sağlamalıyız... Dolarlar esirgenmemeli... Eğer bu tarihi fırsatı kaçırsak kimse bizi bağışlamaz."¹¹⁴

Lübnan'ın 1982'deki işgali, 1968, 1976, 1978 ve 1981'deki bir dizi saldırı ve işgalden sonra gerçekleşti. Lübnan'ı parçalama planları artık Lübnan'ın Filistinli sakinlerini önce katliam, sonra sürgün yoluyla yerlerinden sökme şeklindeki ana amaçla birleştirilmişti.

İşgal ABD hükümetiyle birlikte planlandı. Maruni Falanjistler planın parçasıydı. "Emin Cemayel'in geçen sonbaharkı Washington ziyareti sırasında Amerikalı görevlilerden biri kendisine işgalin tarihini sordu."¹¹⁵

Daha sonra Ariel Şaron Washington'u ziyaret ettiğinde "Dışişleri Bakanı Alexander Haig işgal için yeşil ışık yaktı."¹¹⁶

"Tatlı Bahar"

Lübnan'ın işgali "Galile'ye Barış" sloganı altında başlatıldı. Alçakça bir alay! Galile'nin ilk sakinleri orada bin yıl yaşadıkdan sonra 1948'de katliamla yerlerinden sökülüp atılmışlardı. Sayda yakınlarında, Ayn El Helve (Tatlı Bahar) dedikleri bir mülteci kampında çadırlarını kurmuşlardı.

Kamp, barındırdığı insanların geldikleri Galile'deki yerleşme bölgelerine göre bölümlere ayrılmıştı. Bu haliyle Galile'nin küçük bir modeli gibi olan Ayn El Helve çadır kenti, içindeki sürgünlerin bir zaman-

lar kendi yurtlarındaiken yaşadıkları köylerin tıpatıp benzeriydi.

1952'de bu insanlara çadırlarının yerine sabit yapılar yapma izni verilmiş ve artık 80,000'e ulaşan sayılarıyla Lübnan'daki en büyük Filistin kampı durumuna gelmişlerdi.

İşgal, 6 Haziran 1982 Pazar günü sabah saat 5:30'da yoğun hava bombardımanı ile birlikte başladı. İsraililer Ayn El Helve'yi çeyrek daire düzeni içinde aralıksız bomba yağmuruna tutup kalbura çevirdiler. Önce hedefin bir çeyreklik bölümü ateş altına alınıyor, sonra öteki çeyreğe geçiliyor, gayet sistemli ve amansız bir biçimde bir çeyrek hedeften çıkarken öteki çeyrek yeniden hedefe giriyordu. Bombardıman bu şekliyle on gün on gece sürdü. Küme bombalar, sarsma bombaları, yüksek ısılı yangın bombaları ve beyaz fosfor bombaları kullanıldı.

Daha sonra denizden ve havadan on gün daha sürdürüldü bombardıman. Daha sonra da İsraililer ayakta kalmış ne varsa yerle bir etmek için buldozerlerini getirdiler. Sığınaklar toprakla örtülürken içerde kalan insanlar buldozere çılgınlar gibi atılan yakınlarının gözleri önünde diri diri gömüldüler. Hayatta kalan Norveçli sağlık görevlileri gördükleri sahneyi şöyle dile getiriyorlardı:

"Her yan ceset kokuyordu. Herşey harap olmuştu."¹¹⁷

500,000'den 50,000'e

Lübnan'ın 1982 yazında işgal edilmesinin amacı, katliam ve terör yoluyla tüm Filistinli nüfusun dağıtılmasıydı.

1982'deki işgalden önce Ariel Şaron ile Beşir Cemayel farklı zamanlarda Lübnan'daki Filistinli sayısını 500,000'den 50,000'e indireceklerini açıklamışlardı. İşgal gözler önüne çıktıkça bu planlar İsrail ve Batı basınının sayfalarında görünmeye başladı. 26 Eylül 1982'de **Ha'aretz** şöyle bildiriyordu:

"Uzun vadedeki hedef Beyrut'tan başlayarak Lübnan'daki tüm Filistinlilerin kovulmasıydı. Amaç, bir panik yaratarak Lübnan'daki tüm Filistinlileri bu ülkede güvenliklerinin kalmadığına ikna etmektir!"

Aynı gün Londra gazetesi **Sunday Times** da şunları yazıyordu:

"Kampları 'temizlemek' üzere titizlikle hazırlanan bu askeri harekâtın adı **Moah Barzel** ya da Demir Beyin'di. Plan, Şaron ve Begin'in ortak planı ile Şaron'un 17 Temmuz'da İsrail Kabinesi'nde görüşülen daha geniş planına benziyordu."

İsrail "blitzkrieg"i Lübnan'ı silip süpürdüğüce Beşir Cemayel cesaretleniyordu. "Filistinliler," diyordu, "lüzumsuz bir halk... Her gerçek Lübnanlı bir Filistinli öldürünceye kadar durulmayacağız"¹¹⁸

İleri gelen bir Lübnanlı ordu doktoru kendi birliğine şunu söylüyordu: "Yakında Lübnan'da tek bir Filistinli kalmayacak. Onlar yok edilmesi gereken mikroplardır."¹¹⁹

Sabra ve Şatila Katliamları

Filistin'de sonradan yapılan katliamlar, 1947'de başlayıp 1950'lere uzanan nüfusun eritilmesi süreci boyunca gerçekleştirilen Deir Yasin, Dueima, Kibya ve Kafr Kasim'deki masum insanlara yönelik iğrenç katliamlara benziyordu.

Batı'da ve İsrail'de yayımlanan haberler İsrail işgalinin canice amacını kuşkuya meydan vermeyecek biçimde gözler önüne seriyordu: **Time** dergisi, "Şaron'un inisiyatifıyla İsraililer iki hafta önce kamplara Lübnan güçlerinin girmesini planladılar," diye yazıyordu. Sonradan aynı yazıda bunun çok daha önceden hazırlandığı da açıklık kazanıyordu.

"İsrail üst düzey yetkilileri aylar önceden Beşir Cemayel komutasındaki Hıristiyan milislerden oluşan Lübnan kuvvetlerinin Batı Beyrut'un İsrail tarafından kuşatılmasının ardından Filistinli mülteci kamplarına girmesini planlamışlardı.

"Pek çok defalar Cemayel İsrail yetkililerine kampları kazıyıp dümdüz tenis sahalarına dönüştüreceğini söylemişti. Bu, İsraililerin düşüncesine tamı tamına uyuyordu. Kamplara girdiği bilinen Hıristiyan milisler İsraililer tarafından eğitilmişlerdi."¹²⁰

İsrail basını da İsrail planları konusundaki haberlerinde aynı netlik içindeydi. 15 Eylül'de **Ha'aretz**, Genel Kurmay Başkanı General Rafael Eytan'dan şu alıntıyı yapıyordu: "Dört Filistin kampı da kuşatılıp sinek uçurulmayacak biçimde dışarıyla bağlantıları kesildi."

New York Times, **Time** dergisinin haberini doğrularken şöyle diyordu:

"Şaron, İsrail Parlamentosu'na, Falanjistlerin Genel Kurmayının ve Başkomutanının 15 Eylül'de yüksek rütbeli İsrail generalleri ile iki kere bir araya gelerek kamplara girme işini görüştiklerini ve ertesi gün öğleden sonra da bu işin gerçekleştiğini söyledi."¹²¹

Katil Milisler

Sabra ve Şatila katliamlarından iki ay önce, **Jerusalem Post**'ta belki de en önemli haber çıktı. Binbaşı Etienne Saqr (kod adı, Ebu Arz) ile uzun bir röportaj yayımlandı. Binbaşı Saqr, "Sedir Muhafızları" olarak bilinen birkaç binlik sağcı milis gücünün komutanıydı.

Jerusalem Post, binbaşı Saqr'ın Amerikalıların huzurunda "iman tazelemek ve kendi çözüm yolunu anlatmak amacıyla Amerika'ya hareket etmek üzere olduğunu" açıklıyordu. "1975'ten bu yana İsrail'in çözümünü yaymaya çalışıyor... İsrail de ona mümkün olan her türlü maddi desteği sağlıyor."¹²²

Binbaşı Saqr'ın söyledikleri sonradan Sabra ve Şatila kamplarında olup dünyayı yerinden oynatacak olan olayların habercisi gibiydi:

"Hakkından gelmemiz gerekenler Filistinliler. On yıl önce 84,000 kişi vardı, şimdi sayı 600,000 ile 700,000 arasında. Altı yıl sonra iki milyon bulacak. Buna göz yumamayız."

Jerusalem Post, "Peki, sizin çözümünüz nedir?" diye sorduğunda Binbaşı Saqr şöyle yanıtlamıştı: "Çok basit. Onları 'kardeş' Suriye sınırına süreceğiz... Başını geri çeviren, duran ya da geri dönen orada vurulacak. Gayet iyi düzenlenmiş halkla ilişkiler planlarımız ve siyasi hazırlıklarımız bize bunu yapabilmek için gereken ahlaki imkanı veriyor."

Jerusalem Post, "Peki, bu söylediklerinizi yerine getirebilir misiniz?" diye sorunca da gözünü bile kırpmadan, "Tabii ki getirebiliriz... Getireceğiz de," diye yanıtlamıştı.

Aynı Binbaşı Saqr 1976'da Tel el Za'atar mülteci kampındaki Filistinli katliamında da önemli rol oynamıştı.

Sabra ve Şatila katliamlarının ardından Binbaşı Saqr bir basın toplantısı yapmak üzere Kudüs'e döndü. Toplantıda İsraililerle birlikte katliamın sorumluluğunu paylaştığını bildirirken şöyle dedi:

"Kimsenin bizi eleştirmeye hakkı yok, görevimizi ve kutsal sorumlüğümüzü yerine getirdik."¹²³

Kitle katliamının "kredi"sinde pay sahibi olduğunu iddia ettiği bu toplantıdan ayrıldıktan sonra da Başbakan Menahem Begin ile buluşacağı başka bir toplantıya gitti.

Binbaşı Saqr daha sonra Ayn El Helve'nin yakınında, Sayda'daki Suraya tesislerinde bulunan İsrail komutanlık karargâhında yeniden or-

taya çıktı. Kendisine bağlı milislerin Sayda'da dağıttıkları bildirimlerde şunlar yazılıydı:

"Mikroplar yalnızca çürüklerin içinde yaşarlar. Çürümenin topluma yayılmasını önleyelim. Filistinlilerin geride kalan son kalelerini de yıkalım ve bu zehirli yılanda hayat namına ne varsa ezip yok edelim."

Binbaşı Saqr, Beşir Cemayel'e bağlı milislerin, kötülüğü dillere destan haberalma başkanı Eli Hubeyka'nın yakın iş arkadaşıydı. Hubeyka ise CIA'nın Beyrut'taki adamı olarak bilinirdi.

Washington Post'tan Jonathan Randal, Hubeyka'nın Beyrut'taki açıklamalarına değinirken bunları "katillerden birine" atfediyordu; sanki Kudüs'teki Binbaşı Saqr'ın açıklamalarının yankısı gibiydi bunlar:

"Pembeli mavili duvarların önünde vurun onları; akşamın alacakaranlığında öldürün. Kaç Filistinli öldürdüğünüzü anlamanın yolu Beyrut'un altında boydan boya bir çukur oluşturup oluşturmadıklarına bakmaktır... Güzel bir veya iki katliam Filistinlileri Beyrut'tan ve Lübnan'dan sonsuza dek koparacaktır."¹²⁴

İsrail Ordu Komutanlığı, ileri gelen Lübnanlı subayları da katliama katılacaklar listesine almıştı. Bunlardan biri şu açıklamayı yapmıştı:

"Perşembe günü General Drori beni İsraililerin milisleri topladıkları havaalanına götürdü. Bana, 'bu işi sizin adamlarınız yapmazsa ben kimlerin yapacağını biliyorum' dedi."¹²⁵

Bunu söylerken düşündüğü kişi Saqr'dı:

"Cemayel'in 1980'de Lübnan Kuvvetlerine kattığı Sedir Muhafızlarının bir iman şartı gibi belledikleri şey, ilerde hepsi birer terörist olacak olan Filistinli bebek ve çocukların mutlak surette öldürülmesiydi."¹²⁶

Herbiriniz Birer İntikamcısınız

Lübnan'ın işgali sırasındaki vahşet ile Sabra ve Şatila'daki katliamların tüyler ürperten korkunçluğu Siyonizmin zalim çehresindeki maskeyi bir kez daha düşürmüştü. Savaşın televizyon ve gazetelerdeki yankıları dünya çapında bir feryada yol açınca İsrail ikiyüzlü bir tavır takınarak resmi bir Soruşturma Komisyonu oluşturdu. İsrail hükümeti kendi soruşturmasını Kahan Komisyonu'nun denetiminde yürüttü.

Tahmin edilebileceği gibi, "soruşturma" sonucunda İsraililerin "Arapların kana susamışlığı" konusuna gereken önemi vermekte ihmalkâr davrandıkları, ancak Sabra ve Şatila katliamlarında doğrudan rolleri olmadığı açıklandı.

Alman haftalık **Der Spiegel** dergisi 14 Şubat 1983'te milis katillerden biriyle yapılan görüşmeyi yayımladığında görüşülen kişi katliamda sadece kendi rolünden söz etmekle kalmıyor, doğrudan İsrail katılımını da anlatıyordu.

Yazının başlığı "Herbiriniz Birer İntikamcısınız" biçimindeydi ve birinci ağızdan anlatılanlar sanki Nürnberg Duruşmaları'ndan alınmış gibiydi:

"Şahrur Vadisi'nde, yani Beyrut'un güneydoğusundaki bülbüller vadisinde buluştuk. Günlerden Çarşamba'ydı... Eylül'ün onbeşi... Biz Doğu Beyrut'tan, Güney Lübnan'dan ve kuzeydeki Akkar dağlarından aşağı yukarı üçyüz adamdık... Ben eski başkan Kamil Şamun'un Kaplan Milisleri'ndendim.

"Falanj subayları bizi toplayıp buluşma yerine götürdüler. Bize 'özel bir harekât' için ihtiyaçları olduğunu söylediler... Subaylar bize iyinin elçileri olduğumuzu söyleyip duruyorlardı. 'Herbiriniz birer intikamcısınız'...

"Sonra yeşil üniformalı, rütbesiz, bir düzine kadar İsraili geldi. Yanlarında iskambil kâğıtları vardı ve bütün Yahudilerin yaptığı gibi sert 'h'yı 'kh' olarak söylemek dışında Arapçayı iyi konuşuyorlardı. Filistin kampları olan Sabra ve Şatila'dan söz ediyorlardı. Ne yapacağımızı anlamıştık ve o anı iple çekiyorduk.

"Yapacağımız işi hiç kimseye anlatmayacağımıza dair yemin ettirdiler. Gece saat 10'da İsraililerin bize verdiği bir Amerikan askeri kamyonuna bindik. Aracı havaalanı kulesinin yanına park ettik. Orada, İsrail mevzilerinin hemen yanbaşımda buna benzer pek çok araç daha park etmişti.

"Falanj üniformalı İsraililer de gruba katılmışlardı. Subaylarımız bize 'size eşlik eden İsraili dostlar işinizi kolaylaştıracak' diyorlardı. Mümkün oldukça ateş etmememizi söylediler. 'Herşey sessizce halledilmeli...' Başka yoldaşlar da gördük. Onlar işlerini süngü ve bıçakla halletmişlerdi. Ara sokaklarda kanlar içinde yatan insanlar vardı. Uyur uyanık kadınlarla çocuklar imdat diye feryat edip bütün kampı ayağa kaldırınca bütün planımızı tehlikeye soktular.

"O sırada gizli buluşma yerimize gelen İsrailileri yine gördüm. Biri

bize kâmp girişine doğru çekilmemizi işaret etti. Sonra İsraililer bütün silahlarıyla ateş etmeye başladılar. Bize de ışıldaklarıyla yardımcı oldular.

"Filistinlilere yapılan muameleyi gösteren korkunç tablolarla karşılaştık. Aralarında kadınların da olduğu birkaçı dar bir geçitte bir iki eşeğin ardına sinmişti. Onların işini bitirebilmek için ne yazık ki önce o zavallı hayvancıkları vurmamız gerekti. Hayvanların acı içinde çırpınışları bana çok dokundu. Korkunç bir şeydi.

"Yoldaşlardan biri kadın ve çocuklarla dolu bir eve daldı. Filistinliler feryadı basıp gaz sobalarını devirdiler. O süprüntülerin hepsini cehenneme yolladık.

"Sabah saat dört civarında benim takım kamyonu döndü. Gün ışıdığına yeniden kampa gittik. Cesetlerin üzerinde atladık, tüm görgü tanıklarını vurduk ya da şişledik. Birkaç defadan sonra birilerini öldürmek kolaylaşıyor.

"Ardından İsrail Ordusuna ait buldozerler geldi. 'Herşeyi toprakla örtün, hiçbir görgü tanığı sağ kalmasın.' Ama tüm çabalarımıza karşın etraf hâlâ insan kaynıyordu. Oradan oraya koşturuyorlar, büyük karışıklığa neden oluyorlardı. 'Toprakla örtme' emri fazla ileri gitmiş bir emirdi.

"Açıktı ki güzelim plan başarıya ulaşamamıştı. Binlercesini elimizden kaçırmıştık. Şimdi her yerde insanlar katliamdan söz edip Filistinlilere acıyor. Peki ya bizim çektiğimiz güçlükleri takdir eden kim?.. Düşünün bir kere, ben Şatila'da aç susuz tam yirmidört saat dövüştüm."

Sabra ve Şatila'daki ölü sayısı üç binin üzerindeydi. Toplu mezarların çoğu ise hiçbir zaman açılmadı.

Lübnan'ın İmhası

Filistin halkının katledilmesi ve dağıtılması İsrail stratejisinin bir parçasıydı. Bir başka parçası ise İsrail'in çabalarına karşın Ortadoğu'nun finans-kapital merkezi olarak yükselmiş olan Lübnan'ın ekonomik bakımdan çökertilmesiydi.

1982'deki İsrail işgalinin ilk aylarında yirmi bin Filistinli ile Lübnanlı öldü, yirmibeş bini yaralandı, dört yüz bini de evsiz kaldı. Sadece Beyrut'a atılan bombaların toplam ağırlığı Hiroşima'yı yerle bir eden atom bombasınınkini kat bekat aşırıyordu. Okullar, hastaneler özel hedef seçilmişti.

Lübnan fabrikalarında üretilmiş bütün demiryolu araçlarıyla ağır teçhizat ganimet olarak İsrail'e götürüldü. Hatta BM Yardım ve Hayır Servisi (UNRWA) mesleki eğitim merkezlerine ait torna tezgahları ile küçük çaplı makinelere kadar herşey yağmalandı.

Beyrut'un güneyindeki Lübnan'a ait narenciye ve zeytin üretimi tümüyle felce uğrattıldı. İsrail ihraç mallarıyla rekabet halindeki Lübnan ekonomisi böylece yokolmanın eşiğine getirildi. Daha önceki Şeria nehri gibi Litani nehrini besleyen kollar da İsrail tarafından yataklarından saptırıldı ve Güney Lübnan tamamen bir İsrail pazarı durumuna sokuldu.

Bu kitabın yazarı 1982'de Batı Beyrut'un bombalanmasını ve kuşatılmasını yaşadı, İsrail işgali sırasında Ayn El Helve'nin yıkıntıları arasında Filistinlilerle birlikte kaldı, Raşidiye, El Bas, Burc El Cemali, Mie Mie, Burc el Buracna, Sabra ve Şatila'daki Filistin kamplarının ve tıpkı onlar gibi güneydeki Lübnan köyleriyle kentlerinin yakılıp yıkılışına tanık oldu.

Sabra ve Şatila katliamlarının İsrail tarafından kabul edildiğine ilişkin beyanların doğruluğu, katliamın son günü kamplarda olan yazar tarafından gözlendi.

Yazar ve Mya Shone, Sabra ve Şatila'daki İsrail tank ve askerlerini fotoğraflarla görüntüleyip hayatta kalanlarla dört günden fazla bir süre boyunca görüştüler.

IX- İkinci İşgal

Menahem Begin, Ariel Şaron ve Şimon Peres farklı zamanlarda yaptıkları konuşmalarla "Lübnan'dan alınan dersin" Batı Şeria ve Gazze Şeridindeki Filistinlilere de örnek olacağına ve böylece onların da sineceğine dair bir inanç dile getirmişlerdi.

Ne var ki bu sindirme 1967'deki işgallerinden beri yirmi bir yıldır zaten sürüyordu. Batı Şeria ve Gazze'deki pek çok insan İsrail'in 1947'den 1967'ye kadar bölgede yarattığı tahribattan geriye kalan mültecilerdi.

1967 sonrası işgal bölgelerinde hiçbir Filistinli, askeri hükümetten -alınması pratikte zaten mümkün olmayan- izin kağıdı olmaksızın bir domates bile ekemez. Böyle bir izin olmadıkça patlıcan yetiştiremez. Evini boyayamaz, penceresine cam takamaz, kuyu açamaz. Ayrıca, Fi-

listin bayrağı renginde gömlek giyemez, evinde Filistin ulusal şarkılarını içeren kaset bulunduramaz.

1967'den bu yana 300,000'den fazla genç İsrail zindanlarında sistimli işkenceden geçirildi. Uluslararası Af Örgütü'nün vardığı sonuca göre dünya üzerindeki hiçbir ülkede resmi ve sürekli işkence İsrail'de olduğu kadar kurumlaşıp belgelerle sabit hale gelmemiştir.

Gazze'nin İsrail tarafından ele geçirilmesinden yirmi bir yıl sonra **Los Angeles Times** olayın sonuçlarını şöyle anlatır:

"Mısır'dan alınan Gazze Şeridinde sadece 2200 Yahudi göçmen yaşamaktadır, ancak 135 mil karelik alanın %35'ine onlar sahiptir. Çoğu mülteci olan 650,000'den fazla Filistinli ise şeridin ancak yarısına tıkmışlardır ve bu haliyle bölge dünyanın en fazla nüfus yoğunluğuna sahip alanlarından biridir. Gazze'nin geri kalan bölümleri ise ordu tarafından yasak bölge ilan edilmiştir."¹²⁷

Yurttaşlık Hakları ve Yasalar

Tutuklama:

İsrail askeri işgali altındaki bütün bölgelerde bir asker ya da polis herhangi bir kimsenin suç işlediğine dair "kuşku uyandıran nedenleri" bulunduğu inanyorsa o kimseyi tutuklama hakkına sahiptir. Yasa, askerin ya da polisin işlendiğinden veya planlandığından kuşkulandığı suçun niteliğini tanımlamaz.¹²⁸

Hükmün kasten belirsiz bırakılmış bu özelliği sayesinde 1967'den beri işgal altında olan topraklarda yaşayan Filistinlilerin, neden tutuklandıkları ya da gözaltına alındıklarını bilme hakları ellerinden alınmıştır. Kuşku üzerine tutuklanan bir Filistinli, bir polis memurunun inisiyatifıyla onsekiz gün gözaltında kalabilir.

Tutuklanan bir Filistinlinin avukatla görüşmesine izin verilmeyebilir -hemen hiçbir zaman da verilmez. Resmi tüzüğe göre, avukatların müvekkilleriyle görüşüp görüşmeyeceğine karar verme yetkisi cezaevi müdürüne aittir.

Normal olarak cezaevi yetkilileri tutuklunun sorgulama tamamlanmadan avukatla görüşmesinin "sorgu sürecini aksatacağını"¹²⁹ şaşmaz bir kuralmışçasına öne sürerler. Hatta bu kural gözaltı süresi boyunca da değişmeyebilir. Sonuç olarak, avukatlar tutukluyla ancak tutuk-

lu itiraf ettikten sonra veya güvenlik güçleri sorgunun bitmesine karar verdikten sonra ulaşabilirler.

İsrail'deki avukatlar bu düzenlemenin, sorgulamanın asıl amacının ne olursa olsun bir itiraf koparmak olmasından kaynaklandığını ileri sürmektedirler. Bu sonuca varmak için başvuru yolu da, tutukluyu tamamen tecrit edip dayanılmaz fiziksel koşullara ve işkenceye maruz bırakmaktır.

Tutuklandıktan hemen sonra kişi bir süre aç ve uykusuz bırakılır. Bu süre boyunca ince yöntemler uygulanır. Elleri kelepçeli ve yukarı kalkmış, kafasına da pis bir torba geçirilmiş olarak uzun süre ayakta durmaya zorlanır. Yerlerde sürüklenir, türlü cisimlerle dövülür, tekme-lenir, aniden soyulup buz gibi duşun altına sokulur. Tutuklunun ağzına tükürmek ya da idrar yapmak, tutukluyu kalabalık bir hücrede bir baştan öbür başa emeklemeye zorlamak gibi hakaret ve bedeni aşağılama yöntemleri son derece yaygındır.

Sorgulama, tutuklu itirafta bulunup hakkında buna dayanan bir suçlama yapılmaya dek bazan aylarca sürebilir. Eğer tutuklu işkenceye yenilmeyip itirafı kabul etmezse o zaman herhangi bir suç yüklenmeksizin ve mahkemeye çıkarılmaksızın idari olarak tevkif edilir.

İtirafılar:

Baskı altında itirafa zorlanma Filistinli tutuklunun maruz kaldığı en temel muameledir. 1981'e kadar bir tutuklu ancak kendi kişisel itirafı temelinde yargılanabilirdi. Ürdün'de kıdemli bir yargıç olan ve pek çok Filistinlinin savunmasını üstlenmiş olan Vasfi O. Masri şöyle der:

"Önüme gelen davaların %90'ında tutuklu ya dövülmüş ya da işkenceye uğramıştı."¹³⁰

Pek çok tutuklu işkenceye dayanıp itirafı reddettiği için askeri yasa da bir değişiklik yapılarak, mahkemelere, sanığa karşı en önemli -ve aslında tek- kanıt olarak, adının başka birinin itirafında geçmiş olmasını kullanma hakkı verilmiştir.

Böylece, eğer suçlunun adı başka birinin itirafında geçiyorsa bu aleyhte bir "kanıt" olarak kabul görünürken, suçlunun itirafı mahkemeye sunulduğu takdirde savcının iddiasının doğruluğu kesin kabul edilir. Eğer bir tutuklu herhangi bir suçu kabul etmezse, o zaman haberalma

servislerinin yetkilileri mahkemeye gelip sanığın "sözlü" itirafta bulunmuş olduğuna dair tanıklık ederler. Filistinli avukat Muhammed Na'amne bu tür iki davayı anlatırken sanıkların sözlü itirafta bulduklarını reddetmeleri halinde mahkemenin haberalma yetkilisinin tanıklığını esas aldığını söyler.¹³¹

Bütün itiraflar İbranice yapılır. Oysa 1967'den beri işgal altında olan topraklardaki Filistinlilerin hiçbiri bu dili bilmez. Tutuklular İbranice okuyamadıkları gerekçesiyle imzalamayı reddettiklerinde de kötü muamele görürler. Ramalla'dan Şahada Şalalda şöyle anlatıyor:

"Subay odadan ayrıldıktan sonra sivil giyimli iki kişi geldi. İmzalayacağım şeyin ne olduğunu bilmek istediğimi söyledim onlara... Birden bana vurmaya başladılar. Bunun üzerine 'Tamam, tamam, imzalayacağım' dedim."¹³²

Pek çok durumda, tutukluya imzalatılan İbranice metin ile Arapçası olarak okutulan metin arasında hiçbir ilişki yoktur. Bu tür itirafların hepsi de aynı biçimde başlamaktadır:

"Ben bir terör örgütü üyesiydim."

Oysa bu sözcükler FKÖ ya da ona bağlı örgütlerden birine üye hiçbir kimsenin kullanmayacağı sözcüklerdir. Bu tür "itiraflar", imzalayanların okuyamayacakları bir dilde olmasına rağmen, mahkemeler de itirafların "kesin" olduğunu ve davaya konu olan suçla isnat ettiğine hükmederler.

Tutuklanan, sorgulanan ve nihayet mahkemeye çıkarılanların yüzdesi hakkında kesin veriler vermek zordur. Ancak, avukatlardan toplanan bilgilerin ve Filistinlilerin kendi belgelerinin gösterdiği, sorgu ve işkenceye tabi tutulan Filistinlilerin sayısının hayli kabarık olduğudur.

İsrailli avukatların hiç tereddütsüz söyledikleri, onaltı yaşın üzerindeki erkeklerin çoğunun, hayatlarının herhangi bir döneminde farklı sürelerle sorgulanıp içerde tutuldukları yolundadır. 1980'e kadar İsrail basınında çıkan raporlara göre 1967'den sonra şu veya bu zamanda hapse atılan Filistinlilerin tahmini sayısı 200,000'i bulur. Son zamanlarda ise avukatlar bu sayıyı 300,000 olarak vermektedirler.

Mahkeme:

Mahkemeye çıkarılanlara çoğunluk "siyasi" suçlar yüklenir. Bu

suçlar şunları kapsar: 1) Kamu düzenini bozmak (bu, İsrail yetkililerine yeterince itaat etmemek gibi herhangi bir davranış biçimini de kapsayan son derece belirsiz bir maddedir); 2) Gösteri yapmak; 3) Bildiri dağıtmak veya slogan yazmak; 4) "Yasadışı" örgüt üyesi olmak. Özellikle hedef alman gruplar, 1967 öncesi İsrail topraklarında bir Filistin siyasi partisi kurmak isteyenler (örneğin bir Yahudi devletini açıkça savunan El Ard (Vatan) gibi) ya da Filistinlilerin temsili örgütleridir (örneğin Batı Şeria'daki Ulusal Rehberlik Komitesi (Lijni Komite al Wata-ni)).

İşgal bölgelerinde grev, yürüyüş, gösteri ya da toplantı yapan yığınla genç "Molotof kokteyli imal etmek ve atmakla" suçlanır. Önemli sayıda insan silah bulundurmak, silahlı saldırı ve çeşitli askeri eylem biçimleriyle sabotajdan mahkeme önüne çıkarılır. Bu davaların çoğu aslında İsrail güvenlik güçlerince Filistin ulusal hedeflerine sempati duyduğuna inanılan herhangi bir örgütü de kapsamına alan "düşmanla ilişki" maddesinin ihlali çerçevesinde ele alınır.

İşgalin on yılı boyunca 1967 öncesi İsrail ile 1967'den bu yana işgal altında olan bölgelerdeki hükümlülerin %60'ı siyasi suçlardan hüküm giyen Filistinlilerdi. Tüm siyasi suçlar 1945 tarihli Acil Savunma Yönetmeliği ile 1967 tarihli Devlet Güvenliği, Dış İlişkiler ve Resmi Sırlar Yasası'na girer ve böylece de "güvenlik suçu" niteliğinde sayılır.

Bu tür siyasi suçlarla suçlanan insanlar askeri mahkemelerde yargılanırlar. Bu hem 1967 öncesi İsrail'de, hem de sonradan işgal edilen bölgelerde böyledir. Filistinlilerin sivil mahkemelerde yargılanmaları ender görülen bir olgudur.

Acil Savunma Yönetmeliği

Acil Savunma Yönetmeliği'ne göre, askeri bir komutan (şu anda Askeri Vali) kendi kararıyla ve hiçbir adalet organının müdahalesi olmaksızın:

- insanları süresiz hapse atabilir
- 1967 öncesi İsrail ile 1967'den beri işgal altında tutulan bölgelere giriş çıkışı yasaklayabilir
- herhangi bir kimseyi süresiz olarak sınır dışına çıkarabilir
- herhangi bir kimseyi oturduğu ev, mahalle, köy ya da kentte göz hapsine alabilir

- bir kimseyi kendi mülkünü kullanmaktan men edebilir
- evlerin yıkılmasını emredebilir
- herhangi bir kimseyi polis gözetimine sokup günde birkaç kere karakola görünmeye mecbur edebilir
- herhangi bir alanı, bu alan bir aileye ait çiftlik arazisi olsun, meskun bir köy olsun ya da bir mülteci kampı veya aşiret arazisi olsun, kapatıp yasak bölge ilan edebilir
- bütün haber kanallarına sansür koyabilir, yazıların, bildirilerin, kitapların mutlaka onaydan geçmesini şart koşabilir ya da dağıtımını yasaklayabilir
- insanların evlerine zorla girebilir, bütün kütüphaneleri kapatabilir ya da el koyabilir
- on veya daha fazla insanın siyasi tartışma için bir araya gelmesini yasaklayabilir

- bir örgüte üye olmayı yasaklayabilir

Acil Savunma Yönetmeliğine eklenen askeri hükümler Filistinli varlığını en ince ayrıntısına kadar denetim altında tutmaya yönelikti. Batı Şeria'daki askeri kurallar

- yazılı izin olmaksızın domates ya da patlıcan ekmeyi yasaklıyor
- yazılı izin olmaksızın hiçbir meyva ağacının dikilemeyeceğini şart koşuyor
- bir evin ya da herhangi bir yapının izinsiz hiçbir onarıma tabi tutulamayacağını söylüyor
- içme ya da sulama suyu edinmek üzere kuyu açmayı yasaklıyordu.

İlk kez İngilizler tarafından Manda yönetiminde Filistinlileri kontrol edebilmek amacıyla yürürlüğe konan Acil Savunma Yönetmeliği, 1945'te yine İngilizler tarafından yeniden gözden geçirilip İngiliz askerlerine yönelik silahlı İrgun ve Hagana saldırılarını önlemek, bir de Siyonistlerin toprak ele geçirmesine engel olmak amacıyla kullanıldı. 1946'da ise İbrani Hukukçular Birliği şu gerekçeyle Yönetmeliğe karşı çıktı:

"Acil Savunma Yönetmeliği'nin otoriteye sağladığı güç Filistin'de yaşayanları en temel insani haklarından yoksun bırakmıştır. Bu hükümler hukuk ve adaletin temelini hiçe indirmiş, birey özgürlüğü için ciddi bir tehlike oluşturmuş, herhangi bir yargı organının gözetimi olmaksızın keyfi bir rejime taban sağlamıştır."¹³³

Sonradan İsrail devletinde Adalet Bakanı olacak olan ve ileri ge-

len yasal otoritelerden biri olan Yakov Şimpşon Şapira şöyle der:

"Filistin'de Acil Savunma Yönetmeliği'yle kurulan rejimin hiçbir uygar ülkede bir benzeri daha yoktur. Nazi Almanyası'nda bile böyle yasalar yoktu ve Nazilerin Mayadink'teki uygulamaları ile bunlara benzer diğer olaylar aslında yasalara aykırıydı. Ancak işgal altındaki bir ülkede bizdekine benzer bir sistem bulabilirsiniz..."¹³⁴

Hukuk alanında otorite olan başlıca Siyonistlerin bu değerlendirmelerine karşın Acil Savunma Yönetmeliği İsrail devletinin hukuk sistemine dahil edildi. Devletin 1948'deki kuruluşundan beri de temel hükümleri hiç değişmedi.

Buradaki çelişki ortadadır. İsrail'in Adalet Bakanı olan bir kişinin "hiçbir uygar ülkede benzeri görülmemiş" diye nitelediği, Siyonist hukukçuların "temel insan haklarını" ayaklar altına aldığı söyleyip kötülediği hükümler ülkenin yasası haline getirildi. Yakov Şimpşon Şapira'nın vurguladığı gibi: "Ancak işgal altındaki bir ülkede bizim sistemimizin bir eşini bulabilirsiniz..." Filistin halkı 1967 öncesi İsrail'de olsun, Doğu Kudüs'te, Batı Şeria'da veya Gazze Şeridi'nde olsun, işgal altındaki bir ülkede yaşamaktadır.

X- İşkencenin Yaygınlığı

İsrail hapishanelerindeki işkence uygulamaları bugüne dek çok geniş soruşturmalara konu oldu. 1977'de Londra'da yayımlanan **Sunday Times** beş ay süren bir araştırma yaptı. Toplanan kanıtlar doğrulandı. Belgelenen işkenceler 1967'den itibaren "on yıllık İsrail işgali sırasında" olmuştu. **Sunday Times**'in bu araştırması işkence gören kırkdört Filistinlinin durumlarını ortaya koyuyordu. Yedi ayrı merkezdeki uygulamalarda ortaya dökülen: Dört büyük kent olan Nablus, Ramalla, Hebron ve Gazze'deki hapishaneler, Kudüs'teki Rus Sitesi ya da Moskoviya olarak bilinen sorgu ve gözaltı merkezi, Gazze ile Sarafand'daki özel askeri merkezler.¹³⁵

Araştırmanın sonuçları gayet somuttu: İsrail sorgulamacıları Arap tutuklulara sürekli olarak kötü muamele ve işkence yapıyor. Tutuklular, başlarına külah geçirilip veya gözleri bağlanıp uzun süre bileklerinden askıya alınıyorlar. Çoğunun cinsel organları darbelere maruz bırakılıyor veya başka biçimlerde cinsel suistimale uğrattılıyorlar. Pek çoğuna teca-

vüz ediliyor, bazılarına da elektrik veriliyor.

Tutuklular özel olarak yapılmış, altmış santimetre karelik, yüzelli santimetre yüksekliğinde, yere büyük çivilerle tutturulan "dolaplara tikiyor, "sürekli dayağı" da içeren kötü muamele biçimleri tüm İsrail hapisanelerinde ve gözaltı merkezlerinde istisnasız uygulanıyor.

Sunday Times'in vardığı sonuca göre, işkence o kadar yaygın ve sistematik ki, verilen emirleri aşan bir takım "serseri polislerin" marifeti olduğunu söylemek mümkün değil. Aksine, bile bile uygulanan bir politika ve tüm İsrail güvenlik ve haberalma servisleri de bu işin içinde:

- ABD'deki FBI ve Gizli Servis'in eşiği olan Şin Bet doğrudan başbakana bağlıdır

- Askeri Haberalma Dairesi, Savunma Bakam'na bağlıdır

- Sınır polisi bütün kontrol noktalarını denetler. Bu kontrol noktaları sınır boylarında olduğu kadar 1967'den beri işgal altında tutulan topraklarda da vardır

- Latam, Özel Görevler Dairesi'ne bağlıdır

- Polis birimlerinde askeri nitelikli timler de görevlidir.

1967 Sonrası İşgal Altındaki Topraklarda İşkence Biçimleri

Her gözaltı merkezinde "özel eğilimleri olan" sorgulamacılar vardır. Kudüs'teki Rus Sitesi'nde (Moskoviya) görev yapan sorgulamacılar "kolları öne uzatarak sandalyeyi havada tutma veya tek ayak üzerinde durma gibi dayanıklılık sınavlarına ya da cinsel organlara tecavüze başvurulur."

Sarafand'daki askeri merkezin özelliği, tutukluları uzun süre gözleri bağlı tutup üzerlerine köpekleri saldırtmak ya da bileklerinden asmaktır. Ramalla'da gözde olan, "arkadan tecavüz"dür. Elektrik işkencesi ise hemen her yerde uygulanır.¹³⁶

Fazi Abdülvahid Nicim 1970 Temmuz'unda tutuklandı. Sarafand'da işkence gördü, üzerine köpekler salındı. 1973 Temmuz'unda yeniden tutuklandığında Gazze hapishanesinde dayaktan geçirildi. Züdir el-Dibi 1970 Şubat'ında tutuklanıp Nablus'da sorguya çekildi. Kamçılandı, falakaya yatırıldı, hayaları buruldu, üzerine hortumla buzlu su sıkıldı.

Şahada Şalalda 1969 Ağustos'unda tutuklandı ve Moskoviya'da sorguya alındı. Penisinden içeri tükenmez kalem içi sokuldu. Abid el

Şalludî onaltı ay mahkemeye çıkarılmadan içerde tutuldu. Moskoviya'da gözleri bağlı ve elleri kelepçeli durumda, Azınlıklar Dairesi Başkanı, Irak Yahudilerinden Naim Şabo tarafından dövüldü.

Cemil Ebu Gabir 1976 Şubat'ında tutuklandı ve Moskoviya'ya götürüldü. Başına, vücuduna ve cinsel organlarına vurularak dövüldü, buzlu suya yatırıldı. İsam Atıf el Hamuri 1976 Ekim'inde tutuklandı. Hebron hapisanesindeki yetkililerin ayarlamasıyla onların adamlarından olan başka bir tutuklu tarafından kendisine tecavüz edildi.¹³⁷

1969 Şubat'ında, Rasmiye Odeh tutuklanıp Moskoviya'ya getirildi. Babası Yasef ile iki kızkardeşi de sorgulanmak üzere gözaltına alındılar. Rasmiye bir odada dövülürken, Yasef Odeh de yandaki odada tutuluyordu. Yasef'i kızının bulunduğu odaya getirdiklerinde Rasmiye giysileri kan içinde, yerde yatıyordu. Yüzü maviye çalıyordu ve bir gözü de simsiyahtı. Yasef'in gözünün önünde kızın vajinasına sopa soktular. Sorgulamacılarından biri Yasef Odeh'e kızını "düzmesini" emretti. Yasef reddedince hem onu, hem Rasmiye'yi dövmeye başladılar. Sonra kızın bacaklarını açıp sopayı yeniden soktular. Kızının ağzından, yüzünden ve vajinasından kanlar boşanırken Yasef Odeh kendinden geçti.¹³⁸

Sunday Times'da yer alan işkence biçimleri, İsraili avukatlar Felicia Langer ile Lea Tsemel, Filistinli avukatlar Velid Fahum ile Raca Şahada Uluslararası Af Örgütü ve Ulusal Hukukçular Birliği'nin yayımladıkları yüzlerce tanık raporu ile bu kitabın yazarının daha önceki hapisanelerden derlediği bir dizi belgede belirtilen biçimlere benzemektedir.¹³⁹

Bu belgeler daha 1968'de, yani işgalin başlamasından hemen bir yıl sonra Batı Şeria'da tesbit edildi. Her ne kadar Uluslararası Kızıl Haç Komitesi ilke olarak kamu açıklamaları yapmazsa da, 1968'de bir işkence belgesi hazırlamıştı. "Nablus Hapishanesi Raporu"nda varılan sonuç şuydu:

"Bir bölüm tutuklu, askeri polis tarafından sorguları yapılırken işkenceden geçirilmişlerdir. Kanıtlara göre, yapılan işkenceler şöyledir:

1. Tutukluyu bayıltıncaya kadar saatlerce ellerinden askıya alıp aynı zamanda da diğer organlarını tek tek germe
2. Sigara ile dağlama
3. Cinsel organlara sopayla vurma
4. Gözleri ve vücudu günlerce bağlı tutma
5. Köpeklere ısırttırma
6. Şakaklara, ağza, göğüse ve hayalara elektrik şoku uygulama."¹⁴⁰

Hassan Harb Olayı

Hassan Harb 37 yaşında Filistinli bir aydınlı ve tanınmış Arapça günlük gazete El Fecir'de çalışıyordu. 1973'de tutuklandı. İsrail askerleri ile iki sivil polis tarafından evinden alınarak elli gün boyunca alıkondugu Ramalla hapishanesine götürüldü. Bu süre boyunca ne sorgulandı, ne de hakkında herhangi bir suçlama yapıldı. Ailesiyle ve avukatıyla ise hiçbir şekilde görüştürülmedi.¹⁴¹

Ellinci günde Hassan Harb başına bir çuval geçirilerek gizli bir yere götürüldü. Götürüldüğü yerde sürekli olarak dövüldü: "Onbeş dakika, yirmi dakika boyunca eli suratımdan kalkmıyordu."

Çırılçıplak soyulup kafasına bir torba geçirilerek dar bir yere sokulmuştu. Nefesi kesilmeye başladığında gayrete gelip başını "duvara" sürte sürte torbayı çıkarmayı başardıktan sonra altmış santimetre kare tabanı olan, yüz elli santim yüksekliğinde, dolaba benzer bir yerin içinde olduğunu anlamıştı.

Ne oturabiliyor, ne ayağa kalkabiliyordu. Bulunduğu yerin tabanı betonu ve üzerine düzensiz aralıklarla birer buçuk santimetrelik "keskin kenarlı sipsivri" taşlar yerleştirilmişti. Hassan Harb onların üzerinde durmaya çalışırken büyük acı çekiyordu. Önce biraz bir ayağının üzerinde duruyor, sonra ayak değiştiriyordu. Kutuya ilk sokuluşunda dört saat kalmıştı.

Daha sonra sipsivri taşların üzerinde diz çöktürüp bir saat süründürmüşlerdi; bir yandan da dört asker tarafından dövülmüştü. Sorgulamadan sonra hüccesine geri götürülmüş ve aynı şeyler yeniden ve yeniden tekrarlanıp durmuştu: Dayak, soyma, süründürerek 60 santimetre karelik köpek kulübesine sokma, sonra yine "dolap". Gece dolapta kalırken başka tutukluların yalvardıklarını işitmişti. "Ah, karnım. Öldürüyor-sunuz beni."

Hassan Harb'ın anlattığı işkence biçimleri dört ayrı insan tarafından doğrulanmıştır. Kudüslü ayakkabıcı Muhammed Ebu Gabir sivri taşlı, köpek kulübeli, benzer bir avludan söz etmişti. Nabluslu işçi Cermal Frayta "dolap"ı aynı ölçüleri vererek, ama "buzdolabı" adıyla tarif etmişti. "Üzerinde herbiri çivi gibi, keskin kenarlı küçük tümsekler olan betondan bir zemini vardı."

Nabluslu inşaat firması sahibi Haldun Abdülhak da avluyu ve "betona gömülü sivri taşlardan oluşan" zeminiyle dolabı anlatmıştı. Abdülhak, avlunun yan duvarındaki bir kancaya kollarından asılmıştı.

Beytlehemli fabrikatör Hüsnü Haddad, tabanında keskin çakıl döşeli avluda sürdürülmüş, bir yandan da tekmelenmişti. Onun girdiği kutunun da "keskin kenarlı, parmak parmak uzantıları olan bir tabanı" vardı.

Hassan Harb iki buçuk yılın sonunda salıverildiğinde, geçen süre içinde ne üzerine herhangi bir suç yüklenmiş, ne de mahkemeye çıkarılmıştı. Avukatı Felicia Langer ona yapılan kötü muameleyi İsrail Yüksek Mahkemesi'ne götürmeyi başardı. Mahkemenin oturumunda ne tam bir ifade kabul edilip dinlendi, ne de bir tanık çağrıldı. Mahkeme tüm işkence suçlamalarını anında reddetti.

Nadir Afuri Olayı

Nadir Afuri güçlü, hayat dolu bir adamdı. Ürdün halter şampiyonuydu. 1980'de beşinci tutukluluğunun ardından salıverildiğinde görmüyor, işitmiyor, konuşmıyor, yürüyemiyor, hiçbir vücut fonksiyonunu kontrol edemiyordu. 1967'den 1980'e kadar geçen sürenin on buçuk yılında Nadir Afuri gözaltında kaldı. Beş tutukluluk dönemi boyunca yapılan onca acımasız muamele ve işkenceye karşın İsrail yetkilileri ağızından ne bir itiraf alabildiler, ne de mahkeme önüne çıkarılmasını sağlayacak bir kanıt bulabildiler.¹⁴²

İlk Tutukluluk - 1967-1971:

"İlk 1967'de tutuklandım, işgalin birinci yılında. Nablus'taki evimden alıp götürdüler, gözlerimi bağladılar, bir helikopterden sallandırdılar. Buna Nablus yakınındaki Beit Furik ile Salem köylerindeki herkes tanıktır.

"Sarafand'a getirdiler, en berbat hapisane, askeri hapisane... Batı Şeria veya Gazze'den oraya getirilen ilk kişiydim. Helikopter yere indikten sonra beni dışarı itip koşmamı emrettiler Arkamdan silah sesi duydum, bana ateş ediyorlardı, koştum.

"Kırmızı, sarı, yeşil ışıklarla dolu büyük bir odaya soktular. Feryatlar, dayak sesleri duyuyordum. Bir adam bağıyordu: 'İtiraf edeceksin.' Sonra birinin itiraf ettiğini duydum. Çok geçmeden bütün bunların benim gözümü korkutmak için dinlettikleri bir bant kaydı olduğunu anladım.

"Daha sonra sorgulamacının yanına götürüldüm. Yeşil kapılara zincirlerle bağladılar. Her kapıda bir makara vardı. Kapıları açıp kollarımı, bacaklarımı ayırıyorlar, sonra makaraları döndürerek geriyorlardı, bayılıncaya kadar.

"Sandalyenin tepesinde ayağa kaldırdılar, pencereden sarkan zincirlerle ellerimi bağladılar. Sonra yavaş yavaş sandalyeyi çektiler. Vücudumun ağırlığı ellerime bindikçe kaslarım kopacak gibi oluyordu. Korkunç bir acıydı.

"Beş ya da altı adam vardı. Hepsi birden dövüyorlardı. Başıma vurdular. Sandalyeye zincirlediler. Önce biri dövmeğe başlıyor, sonra ötekilerden biri 'Dur' diyor, bu sefer bir başkası dövmeğe devam ediyordu. Böylece sırayla dayak atıyorlardı. Hep o sandalyeye zincirlenmiş olarak kaldım. Bir kez olsun ayağa kalkmama izin verilmedi.

"İşkenceye devam ettiler. Sorgulamacılarından biri sigarasından nefes çekiyor, sigaranın ucu kızarıncaya yüzüme, göğsüme, cinsel organıma, artık neresi rast gelirse oraya bastırıyordu.

"Birisini penisimden içeri tükenmez içi sokarken ötekiler seyrediyorlardı. Bir yandan da itiraf etmemi söyleyip duruyorlardı. Penisimden kan gelmeye başlayınca Ramle Cezaevi Hastanesi'ne götürüldüm. Ama hemen ardından sorgulama için yeniden Sarafand'a geri getirildim.

"Sarafand'da kaldığım on iki buçuk ay boyunca sürekli sorguya çekildim. Kimse on iki buçuk ay dayanamaz. Dört kere öteki hapishanelerdeki arkadaşlara öldüğümü resmen bildirmişler.

"Sarafand'daki ilk ay hep gözlerim bağlı, el ve ayaklarım zincirli tutuldum. O ilk ayın sonunda ellerimdeki zincirlerle göz bağımlı çıkardılar. Ama ayaklarımdaki zincirler on iki buçuk ay boyunca kaldı. Gece gündüz hiç çıkarmadılar. Ayak bileklerimde hâlâ izleri duruyor.

"Program şöyleydi: Önce dayak atıyorlar, sonra sorguya çekiyorlar, en sonunda da hücreye atıyorlardı. Orada biraz dinleniyordum. Sonra yeniden alıp götürüyorlardı.

"Hücre bir metreye 1:3 metre genişliğinde, 1.3 metre yüksekliğindeydi. Ben bir-yetmiş metre boyundayım. Dolayısıyla bacaklarımı karnıma çekip, oturur halde uyuyordum. Hücrenin penceresi yoktu, eşya olarak ise ihtiyaç kabı ile iki battaniye vardı. Yerdeki keskin taşlar üzerlerine bastıkça ayaklarımı kesiyordu.

"Başka tutuklular da getirmeye başladılar. Hepimize sırtı numaralı askeri giysiler verdiler. Sadece numaramla çağırıyor, adımları hiç kullanmıyorlardı. Durmadan hakaret ediyorlardı. 'Maniuk (ibne), düzerim seni' di-

ye sataşıyorlardı. Dışarda zincire vurulduğumuzda yırtıcı köpekleri getirip üzerimize salıyorlardı. Hayvanlar üstümüze atıyor, giysilerimizi koparıyor, ısırıyorlardı.

"Ben gözaltına alındıktan sonra otuzu aşkın insan daha alındı. Hepsi de aynı işkencelerden geçti. Hepsi çektikleri işkenceye yenik düşüp itirafnameler yazdılar ve şimdi hepsi ömür boyu hapisteler. Ben hiçbir itirafda bulunmadım. İşkenceden penisim sakatlandı, ancak damla damla idrar yapabiliyorum. Sorgulamam bittikten sonra üç buçuk ay yürüyemedim. Ama yine de hiçbirşey söylemedim. On iki buçuk ay boyunca tek kelime laf etmedim."

Nadir Afuri Nablus Cezaevine yollandıktan sonra serbest bırakılması talebiyle açlık grevine başladı. Sadece su ile azıcık tuz kabul etti. On gün içinde salıverileceğine dair kendisine söz verildi. On gün geçip salınmayınca bir hafta daha açlık grevi yaptı. Bu kez Nablus Cezaevi Müdür Yardımcısı salınacağına dair söz verdi. Yirmibeş gün geçip hâlâ birşey çıkmayınca Nadir Afuri yeniden açlık grevi ilan etti.

"O açlık grevinin yirmi ikinci gününde Ramle hapishanesinde bir hücreye tıkladım. Oranın müdürü Dr. Silvan bir sürü askerle yanıma geldi. Başıma vura vura dövdüler. Ölecek gibi oldum. Ellerimi zincirle bağladılar, burnumdan içeri zorla boru soktular. Elektrik şoku gibiydi. Sarsılmaya başladım. Yiyecek boğazıma ulaşınca çılgına döndüm, hiç durmamacasına bağırmağa başladım. Kalçamdan iğne yaptıklarında yatıştım.

"Bu işkenceyle de konuşturamayınca önce Ramle'deki Cezaevi Hastanesine, oradan da yeniden Nablus Cezaevi'ne götürdüler."

Ne zaman başka bir tutukludan içinde onun adı geçen bir itiraf alınsa, Nadir Afuri'yi de hemen sorguya alıyorlardı. Çoğu zaman adını veren bu kişileri tanııymıyordu. Ama yine de konuşmuyor, mahkemeye de çıkarılmıyordu.

Nadir Afuri Nablus'ta büyük saygınlık kazanmış, tutukluların da lideri olmuştu. Ne var ki işpiyoncunun biri, Ebu Ard, öteki tutukluları kıskırtmakla suçlayınca Nadir Afuri Tulkarm Hapishanesine yollandı.

Tulkarm'a vardığında Binbaşı Sofer tarafından yüzüne vurularak dövülüp otuz beş tutukluyla birlikte bir hücreye tıkalıdı. Bu, Nadir Afuri için bardağı taşıran son damla oldu. Binbaşı Sofer yeniden vurmak için yaklaştığında Nadir Afuri hücrenin demirleri arasından Sofer'in suratına yumruğu yapıştırdı. Sonradan cezaevi müdürü kendisine vurduğunda da

Nadir Afuri bu kez bir kültablası kapıp müdürün kafasına indiriverdi. Derhal askerlere haber verildi. Nadir Afuri sonradan olanları şöyle anlattı:

"Onbeş asker üzerime geldiler, kafama sandalye ile vurdular. Kendimi kaybettim. Gömleğimi ağzıma kıştırıp dövmeyle devam ettiler. Öğürmeye başladığımda sinir krizine girmiştım. Bunun üzerine iğne yaptılar. Bayılmışım. Kendime geldiğimde koridorda yalnızdım. Gözlerim görmüyordu.

"Bütün Tulkarm Cezaevi greve gitti. Tutuklular müdürle toplantı yapıp benim durumumu görüştüler. Greve son verilerse ertesi gün beni salıvereceğine söz verdi. Müdür ertesi gün gelip elimi sıktı ve şöyle dedi: 'Hayatım üzerine yemin ederim ki sen gerçek bir erkeksin.' Bana çorap ve ceket getirdiler, ailemle özel olarak görüşebileceğime de söz verdiler."

Ama Nadir Afuri salınmadı. Yerine, 1971 yılında serbest bırakılacağı Bet II hapisanesine gönderildi. Dört yıl boyunca mahkemeye çıkarılmamıştı ve tüm bu sürenin adı gözaltı olarak kaldı.

Birkaç ay geçmişti ki Nadir Afuri yeniden gözaltına alındı. İkinci tutukluluğu 1971'den 1972'ye, üçüncüsü 1972'den 1973'e kadar sürdü.

Dördüncü Tutukluluk: Kasım 1973 - Kasım 1976

"Hebron, Moskoviya, Ramalla ve Nablus. Bu dört cezaevinin herbirinde üçer ay hücreye tıklandım. Bu süre boyunca sorgulama ve işkence de sürdü.

"Hebron'daki sorgulama sırasında dışarda kar yağıyordu. Beni soğup soğuğa çıkardılar. Zincirlerle bir direğe bağlayıp üzerime buz gibi sular döktüler. Sonra çözüp, ısınmam için sobanın yanına getirdiler, ama hemen ardından yine soğuğa ve buzlu suya döndük. Apış arama demir bilyeler koyup hayalarımı sıkıştırdılar. Acısı bütün hücrelerime işledi.

"Sorgulamacıardan Ebu Harun yüzümü buldog suratına çevireceğini söyledi. Gayet bilimsel çalışıyordu. İki saat süreyle hızlı darbelerle yüzüme vurdu. Sonra bir ayna getirip 'Bak bakalım şimdi şu suratına' dedi. Gerçekten de buldoğa benzemiştım.

"Nablus'ta sigarayla dağladılar, hayalarımı yine madeni bilye bastırdılar -yumurtalarımı demire bastırıp buruyorlardı. Kerpetenle dört dişim söküldü.

"Üç yıl gözaltında tutuldum. Bu arada intikam olsun diye evimi de dinamitlediler."

Beşinci Tutuklama: Kasım 1978-1980

"Kasım 1978'de yeniden tutuklanıp dosdoğru Hebron'a gönderildim. Beni karşılarken sırtarak şunu dediler: 'Sana kıçından itiraf ettireceğiz.' Ben de onlara kıçım ile değil, ağızla konuştuğumu söyledim.

"İşkencenin bir işe yaramayacağını bildiklerinden önce kibarca konuştular. Sonra sorgulamayı yapacak adamları çağırdılar: Uri, Ebu Harun, Psikiyatrist Coni, bir parmağı eksik olan Ebu Nimer, Ebu Ali Mikha ve Dr Cims.

"Bir direğe zincirleyip devamlı göğsüme vurmaya başladılar. Sonra yine sırt üstü yatırdılar, havaya zıplayıp göğsümün üzerine indiler. Uri bu işi yedi sekiz defa yaptı. Bu bitmez vahşi işkence yedi gün boyu sürdü. Çizmelerinin topuklarıyla tırnaklarımı ezdiler, parmaklarımı kırıldı.

"Kar yağıyordu. Üzerime su döktüler. Elime bir kağıt tutuşturup itirafnamemi yazmam için iki saat süre tanıdılar. Karşılığında hiçbir şey bilmediğimi söyledim. Bunun üzerine sandalyeye zincirlediler. Hepsi birden elleriyle ayaklarıyla vurmaya başladılar. Yere düştüm. Başım yerdedi. Uri'nin havada uçtuğunu gördüm. Karate darbesini başıma indirdi. Bu, ondan sonraki iki yıl boyunca hatırlayacağım en son şeydi.

"Sonradan söylendiğine göre, beni sürükleyerek hücreme götürmüşler. Öteki tutuklular bana yemek verip temizlemek, bir yandan öbür yana çevirmek zorunda kalmışlar. İdrarımı tutamıyor, üstüme başıma pisliyorum. Ellerimi oynatamıyor, yürüyemiyordum. İşitemiyor, kimseyi tanıyamıyor, sadece dudaklarımı oynatıp ağızma ne konursa yutuyordum. Başımı bir yandan öbür yana başkaları çeviriyor, ellerimi kollarımı vücudumun altından yine başkaları çekiyormuş. Kilom 47'ye düşmüş.

"İki yıl sonra bir akıl hastanesinde gözlerimi açtım. Kaburgalarımda beş kırık vardı ve yürüyemiyordum."

Nadir Afuri'nin arkadaşları tüm İsrail ile işgal bölgelerinde kamuoyu yaratmayı başardılar. İsrail yetkilileriyle gazetecileri Nadir Afuri'nin "deli numarası yaptığını", mükemmel bir "oyuncu" olduğunu yazıyorlardı. Ancak ona bakmış olan tutuklular, cezaevinden hastaneye sevk edildikten sonra onu ziyaret etmiş olan gazeteciler ile sempatanlar ve

tedavisinde görev almış olan hastane personeli, durumun tanıklarıydı. Onların sayesinde Nadir Afuri Filistin halkının gözdesi oldu, çektikleri zulmün ve kahramanca direnişlerinin simgesi durumuna yükseldi.

Dr Azmi Şuaybi Olayı

Dış doktoru Azmi Şuaybi Batı Şeria'daki El Bireh İl Meclisinin aktif üyesiydi ve Ulusal Rehberlik Komitesi temsilciliğine de seçilmişti. Dr Şuaybi 1973'ten beri yedi kere tutuklandı, ağır işkencelerden geçti ve cezaevine konuldu. 1980'den 1986'ya kadar El Bireh dışına çıkması yasaklandığı gibi, akşam saat 6'dan sonra evinden dışarı çıkması da yasaktı. 1986'da yeniden tutuklandı, ardından da Batı Şeria'dan çıkarıldı.¹⁴³

Şimdiye kadar hakkında hiçbir silahlı eylem ya da şiddet olayı suçlamasında bulunulmuş değil. Ama Dr Şuaybi İsrail'in işbirliği taleplerini de reddediyor. İşgale ve göçmen yerleştirmelerine karşı bağımsız bir Filistin devletinden yana yazıları var.

1973'te, yirmibirindeyken ilk kez tutuklandığında Azmi'ye şöyle demişlerdi: "Seni izliyoruz. Üniversitede sınıf birincisiydin. Seni Batı Şeria'da zengin ve nüfuzlu bir adam yapabiliriz. Bizimle birlikte çalış, Köy Derneklerine (işbirlikçi kuruluşlar) katıl." Bunları reddedince tutuklamışlar ve korkunç işkenceler zinciri de böylece başlamıştı. Dr Şuaybi kendisine uygulanan fiziksel ve psikolojik işkence yöntemlerini bir bir anlattı.

"Ağır sopalar kullanıyorlardı. Hareket edemiyeyim diye bacaklarımı sandalyenin ayaklarının arasına sıkıştırmışlardı. Bu halde falakaya yatıp tabanlarıma vurdular. Acı korkunçtu. Ayağa kalkamadım.

"Bazan arkamda dururlardı. Orada birilerinin olup olmadığını farke demezdim. Sonra, sorgulamacı birden bütün gücüyle, elleriyle kulaklarına vururdu. Birdenbire burnumda, ağızımda, kulaklarımda korkunç bir basınç olurdu -beş dakika boyu süren tiz bir çınlama. Dengemi, işitme duyumu yitirdim.

"Beni sürekli dövme işi insan azmanı bir gardiyana aitti. Sorardı: 'Sen dışçısın. Hangi elinle iş yaparsın? Eğer elini kırarsak bir daha dışçılık filan yapamazsın.' Sonra da kıracaktıymışçasına vururdu elime.

"Ellerimi arkadan bağlayıp beni de kancaya astılar. Bacaklarımı açıp hayalarımaya sopayla vurdular. Sonra hayalarımı burdular. İnsanın hayaları burulurken çektiği acıyı anlatamam. Midene bıçaklar saplanır, bü-

tün sinirleriyle duyarsın acıyı. Bayılmak istersin.

"Kış ortasında anadan doğma soyup dışarıya koydular, ellerim kelepçeli durumda kancaya asılıydı. Bu şekilde gece 11'den gündeğümüne kadar asılı kaldım. Sonra hücreme götürüldüm. Yatıp uyuyamayayım diye hücrenin zeminini suyla doldurmuşlardı.

"Onlarla çalışmamı, çalışırsam da bunu ne Kızıl Haç'a ne de başkalarına anlatmamamı söylüyorlardı. Ben de şöyle dedim: 'Peki, onlara sizinle çalışmamı istediğınızı kimseye anlatmamamı söylediğınızı söyleyeceğim.' İşbirliğini reddettim. Bunun üzerine durup dinlenmeden dayığı sürdürdüler."

1980'de İsraililer yeni yöntemler uygulamaya koydular. Dr Şuaybi bu yöntemleri "psikolojik işkence" olarak niteliyor ve bedensel acıdan daha zor katlanılır olduklarını söylüyor. "İnsanın beyni mahvoluyor," diyor.

Dr Azmi Şuaybi'ye aşağıdaki yöntem uygulandı:

Tecrit: "Askerler dahil kimsenin benimle konuşmasına izin yoktu. Hücrem 1.5m x 1.8m x 3m boyutlarındaydı. Bir köşede tuvalet olarak kullanılan leş kokulu bir delik vardı. Yere yakın küçük bir pencere vardı. Gökyüzünü göremiyordum. Işık gece gündüz yanıyordu. Okuyacak hiçbirşeyim yoktu. Hiçbir ses duymuyordum. Yemek köşeye bırakılıp, kapı hafifçe aralanıyordu. Ancak lokma lokma alabiliyordum yiyeceğim şeyi.

"Yatak 1 cm kalınlığında plastik bir şilteydi. Her zaman ıslaktı. Haftada sadece bir kere, yatağı havalandırmak için birkaç dakika dışarı çıkabiliyordum. Hiçbir askerin benimle konuşmasına izin yoktu.

"Kafa sağlığını korumak için küçük portakal kabuğu parçaları biriktirip onlardan şekiller yapıyordum. Kendi kendime sorular sorup cevaplar veriyordum. Battaniyeden ip çekip bunları örüyordum."

Dolap: "Günler geceler boyu 50 cm'ye 50 cm boyutlarında bir dolabın içinde iki buklüm, ama ayakta bırakıldım. Çok karanlıktı. Başıma pis bir torba geçirilmişti. Ellerim özel kelepçelerle arkadan bağlanmıştı. Ellerimi ne şekilde oynatsam kelepçeler kendiliğinden sıkışıyordu. Dolabın içinde hareket etmem imkansızdı. Ayakta uyumak zorundaydım. Her uykuya dalışında ancak bir dakika uyuyabiliyor, hemen ardından boğuluyorum sanıp uyanıyordum."

Sorgulamacılar: "Sorgulama ve işkence bir ekip tarafından yürütülüyordu. Hepsisi de polis veya yüzbaşıydı. İsimleri Gadi, Edi, Sami, Yakob

ve Dany'ydi. Sorgu odası onların krallığıdır, kimse giremez.

"Lübnan'ın 1982'de İsrail tarafından işgali sırasında sorgulama ekibi Lübnan'a gönderilmiş, Batı Şeria'daki hapisanelere yeni bir ekip getirilmişti. 'Yeni' ekipte eski işkenceciler vardı. Bir tanesi on yıl önce işkenceciyken şimdi işadamı olmuştu.

"Yüzbaşı Dany Lübnan'dan benim tutukluluğum sırasında döndü. Uzun boylu, otuzbeşinde, yakışıklı bir adamdı. Çok adı idi. Durmadan 'Ananı sikeyim, kızkardeşini sikeyim' diye bağırdı. İnsanın ağzını zorla açar, içine tükürürdü. 1973'te arkama şişe sokmaya çalışmıştı. Lübnan'dan dönüşünde beni görünce, 'Ah, Azmi'de buradaymış' dedi, sonra da Ansar'daki küçük çocukları anlatmaya başladı. '10, 11, 12 yaşlarında çocukları sorguluyorum' diye başlayıp onları nasıl dövdüğünü anlattı."

Dr Azmi Şuaybi 1982'de üç kere tutuklandı. 7 Aralık 1981 ile 16 Ocak 1982 arasında Batı Şeria'daki genel grev ile Bir Zeit Üniversitesi'nin kapatılışı sırasında tecrit hücrelerine girdi. Lübnan'daki İsrail işgali süresince bu hücrede tutuldu.

"Bir süre önce bana şunu dediler: 'Seni her ay içeri tıkarak muayenehanedeki işine engel olacağız. Bilgisayarımız her defasında bir daha ne zaman tutuklanman gerektiğini belirleyecek.'"

Dr Azmi Şuaybi 1986'da sınır dışı edildi.

Muhammed Manasra Olayı

Muhammed Manasra hem sendikacı, hem de Beytlehem Üniversitesi Öğrenci Senatosu sekreteriydi. Şimdi de yazarlık ve gazetecilik yapıyor. Üç defa tutuklandı, toplam dört buçuk yıl içerde kaldı, ayrıca iki yıl da göz hapsinde tutuldu. Sorgulaması sırasında kendisine yapılan işkence korkunçtu. Bu işkenceler sonucu cinsel fonksiyonlarını ve işitme duyusunu yitirdi. Ayrıca, evde göz hapsi, kent dışına çıkamama gibi cezalardan başka kısa süreli gözaltı uygulamalarına da maruz bırakıldı.¹⁴⁴

Birinci Tutukluluk:

"1969'da ilk defa tutuklandığım zaman 19 yaşındaydım. Bir grup

insanla beraber alınıp Moskoviya'ya (Kudüs'teki Rus Sitesi) götürüldüm. Orada kaldığım altı ay boyunca, katıldığım gösteriler, yayınlar ve örgütler hakkında sorguya çekildim.

"Moskoviya bir vahşet yatağıydı. Giysilerimizi alıp gözlerimizi bağladılar. Ellerimizi kelepçelediler, onumuzu bir arada zincire vurdular. Çırılçıplak soyarlar, ıslatırlar, sonra da başımıza ve cinsel organlarımıza sopayla vururlardı. Sırayla yaparlardı bu işi. Kovaları suyla doldurduklarını duyduğumuz zaman büzülürdük, ama ne yapsak dayaktan koruyamazdık kendimizi.

"Avukat arkadaşım Beşik el Karya 1969'dan beri içerde. Üç gün boyunca kafasına sopayla vurmuşlardı. Vurulan yer çürükten yemyeşil olmuş, beş yıl boyunca da iltihaplı kalmıştı. Şu anda hâlâ Tulkarm cezaevinde."

İkinci Tutukluluk:

"1971'de yetkililer beni hem FHKC (Filistin Halk Kurtuluş Cephesi), hem de Fetih (FKÖ içindeki Yaser Arafat grubu) üyesi olmakla suçladılar. Oysa aynı insan iki ayrı örgüte üye olamaz.

"Güvenlik servisleri tek bir suç dahi yöneltmediler. Bana iki seçenek gösterdiler. Yasadışı örgüt üyeliğiyle suçlanıp hapse atılmak ya da gönüllü olarak Amman'a (Ürdün) göç etmek. Onlara, sürgün edilmekten se ömür boyu hapiste kalmayı tercih ettiğimi söyledim. Birleşik Öğrenci Konseyi üyesi olduğumu itiraf ettim. Bu, bütün öğrenci örgütlerinin konseyiydi ve yasadışı ilan edilmişti. Ondan sonraki bir yıl boyunca Ramalla ve Nablus cezaevlerinde sorgulamam sürdü."

Üçüncü Tutukluluk:

"1975'te Deyşe kampındaki evime zorla girip bütün kitaplarıma el koydular. Sonra da Bassa polis karakoluna götürüp iki gün boyunca dövüldüler. Soru filan sormadılar. Sorgulamacılarından biri önümde, öteki arkamda duruyordu. Arkada duran hiç beklemediğim bir anda iki yandan iki kulağıma avuçlarıyla alkışlar gibi bir darbe indiriveriyordu. Kulaklarımdan ve ağızımdan kan fışkırıyor o anda. Bu yüzden beynim zedelendi. Benim işkence gördüğüm yere tutuklulardan birini gözdağı ver-

mek üzere getirdiklerinde adam bayıldı.

"Üç yıl tuttular beni. Önce Hebron ve Ramalla'da, sonra yine Hebron'da, sonra Farguna, Beer-Şeba, daha sonra yeniden Hebron ve Beer-Şeba'da kaldım. Açlık grevlerinden sonra "güvenlik gerekçesiyle" naklediliyordum oradan oraya."

Hebron Cezaevi'nde işkence:

M. Manasra Hebron'a götürülüp çeşitli işkencelerden geçirilmişti.

"Başsağı bağlayıp falakaya yatırdılar, odunla ayaklarıma vurdular. Hiç bitmeyecek gibiydi. Ne kadar çok vurdular, tahmin edemezsiniz. Ayaklarım şişmekten davul gibi olmuş, renkleri maviye dönmüştü. İçten içe de kanama vardı.

"Soyup, ellerim başımın üzerinde kalacak şekilde zincirle askıya aldılar. Ayaklarımın ancak uçları yere değebiliyordu. Durmadan ayaklarıma vuruyorlardı... Sadece ayaklarıma. Bazen yere indirip ayaklarımı pis, leş kokulu soğuk suya sokuyorlardı. O zaman diniyordu acım. Ama sonra yeniden askıya alıyorlardı. Asılı halde uyumak zorunda kalıyordum, ellerim öylece başımın üstünde. Ondört gün boyunca...

"Maisara Abul Hamdia da benimle beraberdi. Ben bir darbe yemişsem, o iki yemiştir. Beni işkence odasına soktuklarında o askıda olurdu, onu soktuklarında da ben. (Maisara sonradan Ürdün'e sürüldü.)

"On dört günün sonunda ikide bir fenalaşımaya başladım. Beş numaralı hücreye koydular. 160 cm x 60 cm x 168 cm boyutlarında bir yerd. Tavanın yüksekliği benim boyum kadardı; uzunluğu da öyleydi ki yattığım zaman bacaklarımı duvara kaldırmak zorunda kalıyordum.

"Duyduğum tek ses anahtarların sesiydi. O sesi duyduğum anda korkudan her yanım ürperiyordu. Orada tam olarak ne kadar kaldığımı bilmiyorum. Beş günle bir hafta arası birşeydi.

"Beşinci hücreden dördüncüye geçirildiğim gece sabaha kadar dövüldüler. Kalın sopalarla başıma, cinsel organlarıma vurdular. Saçımı çekip başımı duvarlara vurdular. Şu anda cinsel organlarımla sürekli sorunum var ve şimdiye kadar gerek o bölgenin, gerekse başımın bir sürü röntgenini çektirdim.

"Askeri mahkemeye sabahın erken saatinde çıkarıldım. Bütün gün beklettiler. Duruşma filan olmadı. Bunun yerine ünlü sorgulamacı Ebu Gazal geldi. Saçımdan kavrayıp savurduğu gibi bütün vücudumla duvara

çarpıtı beni. Saçlarım koptu. Eğer iki gün içinde itirafta bulunmazsam beni Sarafand ya da 'Akka'ya (1974 ile 1975'te kullanılan gizli bir cezaevi) göndermekle tehdit etti.

"Hücreme koydular ve hep uyudum. Gece miydi, gündüz müydü, iki gün müydü, yoksa on mu, farkında bile değildim. O dönemi hatırladıkça hâlâ sırtımdan aşağı soğuk terler boşanıyor, bacaklarım titriyor.

"İki gün sonra on asker hücreme dalıp dövmeğe başladılar. Yerde sürükleyerek işkence odasına götürdüler. Arkadaşlarımla yoldaşlarımla itiraf ettiklerini söylediler. 'Onlar kim ise gösterin bana' dedim. Yalan söylediklerini biliyordum çünkü. Beni itirafa zorlamak için getirdikleri insanlar iki tipti: Birinciler bana yapılan işkenceye dayanamayan yufka yürekli, zayıf insanlar, ikinciler de 'asafir' (casus) denilenlerdi.

"Yeni yöntemler uygulamaya başlamışlardı. Kimi zaman dayak, kimi zaman sevecen sözler yoluyla çözülmemi sağlayıp itiraf ettireceklerini umuyorlardı. Filistin Halk Kurtuluş Cephesi, Fetih ve Komünist Partisi üyesi olmakla suçluyorlardı beni. Bu suçlamalar sık sık değişiyordu, ama değişmeyen bir şey vardı: Her suçlamamın ardından gelen korkunç dayak.

"Beni görmeye iki tane binbaşı getirdiler. Bu adamlar altı saat boyu Sovyetler Birliği'nde Yahudilere yapılanlarla Çin'de ulusal azınlıklar üzerindeki baskıları anlattılar bana. Beni komünistlikle suçladılar, çünkü evimde Marksizm ile ilgili kitaplar bulmuşlardı. Onlara, Filistin halkına kendi kaderini tayin hakkı verilmedikçe burada hiçbir zaman barış sağlanamayacağını söyledim. Bunları yazıp imzalamamı istediler, ben de istenileni yaptım.

"Kırk altı günlük sorgu ve gözaltından sonra Ramalla'daki askeri mahkemeye gönderildim. Otoriteye karşı eylemde bulunmakla suçladılar. Avukatım Gozi Kfir bu konuda ayrıntı istedi. Buna karşılık mahkemenin verdiği yanıt şu oldu: 'Bu adam bir devrimci ve haindir.'

"Duruşmadan önce avukatımla savcı bir pazarlık yapmışlardı. Eğer mahkemede, uğradığım işkencelerden söz etmezsem hakkımda hiçbir suçlama yapılmaksızın salıverilecektim. Ne var ki yargıç bu anlaşmaya aldırılmayıp beş yıl hapis cezası verdi. Üç yılını içerde geçirdim, iki yılını da dışarda göz hapsinde tutuldum."

Evde Göz Hapsi ve İl Sınırları Dışına Çıkma Yasası:

Şin Bet, Muhammed Manasra'yı haptisten çıktıktan sonra da rahat

bırakmadı. Çalıştığı işyerlerinin sahiplerine gidip onu kovmasını söylediler. Böylece, tam gün mesaili sendikacı olana kadar Muhammed Manasra dört işten kovuldu.

7 Ocak 1982'de Muhammed Manasra'ya Beytlehem'den ayrılıp 1967 öncesi sınırlar içinde kalan ve aynı zamanda doğduğu köy olan Vadi Fukin'e dönmesi bildirildi. Burada altı ay evde göz hapsine alındı. Hiçbir geliri olmadığı için komşularının yardımıyla geçinmek zorunda kaldı.

Yetkililer ve Köy Derneği (işbirlikçiler) Muhammed Manasra'yı, ailesini ve onlarla ilişkide olan herkesi tehdit ediyorlardı. Defalarca evine saldırıldı, kitapları kağıtları alınıp götürüldü. Ailesinin Batı Şeria'ya geçmesi yasaklandı. Erkek kardeşlerinin çalışma izinleri ellerinden alındı. Karısı sanılıp baldızına saldırıda bulunuldu.

Askeri Vali, oğulları Muhammed Manasra'yı ziyarete giden tüm ailelere tehditler gönderdi. Genç erkekler hakkında soruşturma yapıldı. Bu ziyaretlerden sonra üç ilkokul öğretmeni içeri alınıp sorguya çekildi. "Beni ekonomik, sosyal ve manevi yönden kuşatmaya aldılar."

Muhammed Manasra il sınırı dışına çıkma yaşağına rağmen Beytlehem'e döndü. Orada hiç değilse karısı bir işe girip çalışabilirdi. "Beni Vadi Fukin'e dönmeye zorlamak için erkek kardeşimle çocuğumu tutukladılar, ama ben yine de Beytlehem'de kaldım."

Sonradan evde göz hapsi uygulaması Beytlehem'e alındı. "Evde uzun süre oturamıyordum. Oraya buraya gidiyordum. O zaman da askerler yakalayıp cezaevine götürüyorlardı."

1 Aralık 1982'de yeni bir emirle il sınırları içinde istediği yere gidebileceğine ilişkin izin çıktı, ancak çalışması hâlâ yasaktı. Hergün Askeri Vali'ye gidip görünmek ve öğleye dek de orada kalmak zorundaydı.

Bir yıl sonunda yasaklar kalktı. Ama bir aydan az bir zaman sonra Askeri Vali altı ay daha il sınırları içinde kalma emri verdi.

Yeniden Hapis:

Muhammed Manasra 1983'te sosyoloji öğrenimi görmek üzere Beytlehem Üniversitesi'ne girdi. Çok geçmeden de Öğrenci Senatosu Sekreterliğine seçildi. Kasım 1983'te de ev sahipliğini yaptıkları bir Filistin kültür gösterisinin ardından öğrenci örgütünün diğer üyeleriyle birlikte tutuklanıp yeniden cezaevine götürüldü.

Filistinli Gençlere İşkence

Filistinli gençlere sürekli ve düzenli olarak işkence yapılmaktadır. İsrail veya İşgal Bölgesi vatandaşı olmaları bunu değiştirmez. Galileli Hüsam Safiye ile Ziyad Sibe Ziyad, Sabra ve Şatila katliamlarının birinci yıldönümünde Filistin bayrağı çektiler diye tutuklandılar. Altı ay sonra, ne aleyhlerinde bir kanıt, ne de kendilerinden bir itiraf elde edilemeyince beraat edip salıverildiler. Mahkemede bu gençler gözaltı süresince kendilerine yapılan işkenceleri anlattılar.

Üzerlerine soğuk su sıkılıp soğuk odada çırılçıplak bırakılmışlardı. Cinsel organları dahil vücutlarının her yerine vurulmuştu. Elektrikli işkenceden geçirilmişlerdi. Ziyad, elleri arkadan bağlı halde iki sorgulamacı arasında bir öne bir arkaya savrulmuştu. Yüzüne, ensesine darbeler almıştı. Ama yine de itirafı imzalamayı reddetmişti.¹⁴⁵

Hebron'un öldürülen belediye başkanı Fahad Kavasmî'nin oğlu Muaviye Fahad Kavasmî ile kuzeni Hüsami Fayiz Kavasmî, Batı Şeria ile Gazze'deki son ayaklanma sırasında İsraililer tarafından gözaltına alınan 4000 Filistinli gencin arasındaydılar.

İsraili sorgulamacılar bu gençlerin üzerine su sıktılar, ayaklarına elektriğe bağlı kışkaçlar takıp akım verdiler. Muaviye yarım saatlik elektrik işkencesi sırasında üç defa bayıldı.¹⁴⁶ "Güvenlik" suçlarından zanlı olarak içeri alınanları sürekli olarak savunan avukatların ağız birliği halinde ilan ettikleri şey, İsrail ve 1967 sonrası işgal bölgelerindeki askeri mahkemelerin "İsrail haberalma servislerince yürütülen işkencelere gizlice ortak oldukları ve bunları bilerek sakladıklarıdır."¹⁴⁷

Savunma makamının itirafnamenin geçerliliğini çürütmeye kalkması ya da işkenceyle ilgili kanıtlar ileri sürmesi halinde, "küçük bir duruşma" ya da "Zuta" (İbranicesi) yapılır. İddia makamı itirafnameyi yazdırmış olan ordu ya da polis görevlisini çağırır. Ancak, İsraili avukat Lea Tsemel'in bu konudaki gözlemi şu: "Bu görevli ifadeyi alır, daha doğrusu tutuklu adına ifadeyi düzenler. Ne var ki bu görevli sorgulamayı yürüten ya da işkenceyi yapan kişi değildir. Dolayısıyla itirafnamenin tutuklunun kendi isteğiyle kabul edildiğini söyleyecektir."¹⁴⁸

Sorgulamacılarla gardiyanlar çok zor tanınabilmektedirler, çünkü ya Ebu Sami, Ebu Cemil gibi Arap isimleri ya da Jacky, Dany, Edi, Orli vb. takma isimler kullanırlar. Tutuklu, kendisine işkence yapan kişiyi mahkemeye getirmeyi başarsa bile, sonuç sıfırdır... Lea Tsemel müvek-kiline işkence yapmış olan sorgulamacının binbir engel aşılarak, bir yı-

ğın çabayla mahkeme önüne nasıl çıkarıldığını anlattıktan sonra şunları söyler: "Sanığa şöyle bir baktı ve onu daha önce hiç görmediğini söyle-yiverdi. Bu, davanın kapanmasına yetti."¹⁴⁹

Vasfi O. Masri yalnızca beş itirafname hakkında kabul edilemez hükmünün verilmesini sağlamayı başarmıştı -bu başarı gerek İsrail, gerekse 1967 sonrası işgal bölgelerinde çalışan avukatlar tarafından takdirle anılır. Ne var ki bu bile beraati garantileyecek birşey değildir. Söz konusu beşe karşılık daha binlercesi vardır çünkü.

Evde Göz Hapsi ve İl Dışına Çıkma Yasağı

Acil Savunma Yönetmeliği'nin 109 no.lu hükmüne göre, bir askeri vali herhangi bir kimseyi istediği bir bölgede yaşamak zorunda bırakabilir. İnsanları yaşadıkları ev ya da bölgeye hapsedebilir. Seyahat etmeyi veya başkalarıyla görüşmeyi kısıtlayabilir. Bu tür cezalar altı aylık süreler için verilir, ama süre bitiminde tekrarlanabilir. Bazı durumlarda insanların "bir dahaki bildiriye kadar" cezalandırıldıkları da olmuştur.

Evde göz hapsi, il sınırları dışına çıkma veya seyahat konusundaki kısıtlamalarda ne resmi bir suç duyurusu yapılmış, ne de kişi mahkeme önüne çıkarılmıştır. Emri çıkaran Askeri Vali suçun biçimi konusunda ayrıntılı açıklama yapmak zorunda değildir. Her ne kadar hakkında kısıtlama emri çıkarılmış kişinin bu durumunu Askeri Temyiz Komitesi ya da İsrail Yüksek Mahkemesi'ne götürme hakkı varsa da, mahkemenin "güvenlik" gerekçesiyle alınmış bir karara karşı çıkması çok ender görülen birşey olduğu gibi, işkence kurbanlarıyla avukatlarının bir dava hazırlamaları da zordur.

109 no.lu hüküm, 1967'den beri işgal altında olan bölgelerdeki Filistinlilere olduğu kadar, İsrail'dekilere karşı da işletilmiştir. Aydınlarla, gazetecilere, öğretmenlere, sanatçılara, hukukçulara, sendikacılara, öğrencilere ve siyasi kişilere karşı kullanılmıştır. Bu insanların kesinlikle hepsi değilse de çoğu İsrail'in politikasına yönelik eleştirilerinde ve Filistin halkının kendi kaderini tayin hakkını savunurken gayet samimi ve sözünü sakınmaz bir tutum içindeydiler. Ocak 1980 ile Mayıs 1982 arasında Uluslararası Af Örgütü 77 kişiyi etkileyen 136 kısıtlama emri saptamıştır.¹⁵⁰ 1983 Eylül'ünde Sabra ve Şatila katliamlarının yıldönümünde meydana gelen olayların ardından 100 kısıtlama emri çıkarıldı¹⁵¹ ve bu politika bugüne kadar da sürdü.

XI - Cezaevleri

İsrail cezaevleri aslında siyasi cezaevleridir. Buralarda tutulanlar esas olarak, silahlı ya da silahsız olarak direniş eylemleri planladıklarından, yaptıklarından veya yapılmasına yardımcı olduklarından kuşkulanan, bunlarla suçlanan ya da baskı altında bunları yaptıklarını kabul ettikleri için "suçlu bulunan" Filistinlilerdir. Tam mahkûm sayısını gösteren istatistikler olmamakla beraber, yüksek-güvenlik cezaevlerinde uzun süreli cezalar çekmekte olan mahkûmların sayısı hiç değişmeden hep 3000 civarında dolaşmaktadır. Neve Tertza'da 30 Filistinli kadın bulunmaktadır; buna Lübnan'dan getirilen kadınlar dahil değildir. Avukatlar her yıl 20.000 Filistinlinin cezaevlerine sokulduğunu tahmin etmekte.

1967 öncesi sınırlar içinde on cezaevi vardır: Kafar Yona, Ramle Merkez Cezaevi, Şatta, Damun, Mahana Ma'siyahu, Beer-Şeba, Tel Mond (çocuklar için), Nafha, Aşkelon ve Neve Tertza.

1967 sonrası işgal bölgelerindeki cezaevlerinin sayısı dokuzdur: Gazze, Nablus, Ramalla, Beytlehem, Fara'a, Eriha, Tulkarm, Hebron ve Kudüs. Hayfa yakınındaki Yagur (Jalameh) ve Atlit, Tel Aviv'deki Ebu Kebir ve Kudüs'teki Moskoviya (Rus Sitesi) bölgesel tutukevleridir. Bunlardan başka Hayfa, Akre, Kudüs ve Tel Aviv'deki polis merkezleri, devlet sınırları içindeki onsekiz polis istasyonu ve işgal bölgelerindeki ileri polis karakolları, kuşkuluların sorgulanmasında ve işkence altında tutulmasında kullanılmaktadır.¹⁵²

Ülke çapındaki askeri tesisler de aynı zamanda birer sorgulama ve işkence merkezi olarak görev yapmaktadırlar. Mahkûmlar bunların içinde en korkunç olanının Armon ha-Ayadon olduğunda birleşiyorlar. Adına "Cehennem Sarayı" veya "Akıbet Sarayı" da denilen bu yer Sarafand yakınındaki Mahana Zerfin'de bulunuyor.

Son olarak bir de gölgelik-çadırlardan oluşan toplama kampları var. Buralara da 1982 işgali sırasında Lübnan'dan getirilen pek çok Filistinli mahkûm ile, şu andaki direniş sırasında toplanan gençler doldurulmuş durumda. Bu toplama merkezlerinden Mecido, Ansar II (Gazze'de) ve Dahriye insanlık dışı koşulları ve günlük işkence programlarıyla ünlüdürler.

Farklı Muameleler

1967 sonrası işgal bölgeleriyle 1967 öncesi İsrail'deki, yani "Yeşil

Hat" üzerindeki Filistinlilerin konulduğu cezaevleri arasında çok fazla fark yoktur. Aşkelon cezaevi, Nafha cezaevi, Beer-Şeba cezaevinin merkez bölümü ve Ramle cezaevinin özel bölümü 1967 öncesi İsrail sınırları içinde olup Batı Şeria ve Gazze'deki 1967 sonrası işgal bölgelerinden getirilen Filistinlilerin konulduğu büyük toplama merkezleridir. Damun ve Tel Mond Filistinli gençlerin tutulmasında kullanılmaktadır.

Cezaevinin bulunduğu bölgenin cezaevindeki koşullarla fazla ilgisi yoktur. İsrail cezaevi yetkilileri adi suçlardan yatan kişilerle "güvenlik suçlarından" hüküm giymiş kişiler, yani siyasi suçlular arasında acımasızca ayırım yapmaktadırlar.

Siyasi suçlu olarak çok az Yahudi, adi suçlu olarak da özellikle işgal bölgelerinden çok az Filistinli olduğu için bu bölünme Yahudi mahkûmlarla Filistinli tutuklular arasında fiili bir ayırımı doğmasına yol açmıştır. İki grup arasında ilişki ve haberleşme yasaktır. Ya farklı cezaevlerinde ya da aynı cezaevinin farklı bölümlerinde tutulurlar.

1967'den sonra işgal edilen bölgeden gelen Filistinli mahkûmlar ile 1967 öncesi İsrail'de yerleşmiş olup İsrail vatandaşı olan Filistinliler ve Dürzilerin oluşturduğu "İsraili Arap" mahkûmlar arasında da ayırımlar gözetilir. Batı Şeria ve Gazze'den gelen mahkûmların koşulları 1967 öncesi "İsrail"den olanlarınkinden kat kat beterdir.

1967 öncesi İsrail'den olan mahkûmlardan hepsi olmasa da bazılarına yatak veya şilte verilir. 1967 öncesi İsraili mahkûmların %70'i bu "ayrıcılık"tan yararlanmaktadır. Ayrıca, iki haftada bir ziyaretçileriyle görüşebilir, ayda iki mektup yollayabilirler. Yazın üç, kışın beş battaniye hakları vardır.

Avrupa ve Amerika'daki cezaevlerinde bir mahkûma 10.5 metre karelik alan düşerken, Batı Şeria ve Gazze'den gelen Filistinlilerin kaldıkları cezaevlerinde bu alan bunun onda biri kadardır, yani mahkûm başına 1.5 metre kare.

Kararnamelerle Yönetim

Cezaevi bürokrasisinin ağzından çıkan kendi içinde yasadır. Bu çarkın içine giren bir yurttaş tüm haklarını yitirir ve birdenbire, acımasızlıklarından dolayı seçilmiş olan insanların elinde bulunan tamamıyla keyfi bir otoritenin ağına düşer.

Cezaevleri Yasası (1971'de gözden geçirilmiş haliyle) 114 mad-

deden oluşur. Bunların içinde mahkûm haklarını tanımlayan tek bir madde ya da alt madde yoktur. Yasa, İçişleri Bakan'ını yasal olarak bağlayan bir dizi kural içerir, ancak bu kuralları Bakan'ın kendisi kararnamele yoluyla formüle eder. Ne otoriteye zorunluluklar dayatan hükümler vardır, ne de mahkûmlara en düşük yaşam standardını bile garanti eden bir madde.

İsrail'de 5 m uzunluğunda, 4 m genişliğinde ve 3 m yüksekliğindeki bir hücreye yirmi mahkûmu tıkmak yasal olarak mümkündür. Bu mekânın içine açık bir ihtiyaç yeri de dahildir. Mahkûmlar bu tür hücrelerde günde yirmi üç saat bile tutulabilirler.

Kutler Raporu

1978'de Ha'aretz gazetesinde İsraili gazeteci Yair Kutler'in 1967 öncesi İsrail sınırları içindeki cezaevlerinin fiziksel koşulları üzerine derinlemesine bir incelemesi yayımlandı. Yair Kutler İsrail'deki cezaevi yaşamını "dünya cehennemi" olarak adlandırdıktan sonra her cezaevini ayrıntılı olarak anlatıyordu.¹⁵³ Söylediği şeyler tüyler ürperticiydi:

Kafar Yona: Üst düzeydeki yetkililer Kafar Yona cezaevine "Kevar Yona" (Yona'nın Mezarı) derler. Kapılarından içeri adımını atan herkesi dehşete düşüren bir toplama merkezidir burası. Tutukluların ağzındaki adı ise "Meurat Petanim"dir (Kobra Yuvası).

"Oraya sokulan insanları mahkemeye çıkana kadar korkunç şeyler bekler." Hücreler soğuk ve nemlidir. Yırtık pırtık, leş gibi yatakların üzerinde bir sürü insan bir arada yatar. Çoğu tutuklu bu yüzden yerde uyur. İğrenç dışkı, ter ve kir kokusu, kilitli, sürgülü, hücrelerin içinden hiç eksik olmaz. D kanadındaki oniki, onsekiz ve yirmi tutuklunun tıktığı üç oda vardır.

Ramle Merkez Cezaevi: İsrail'deki en sıkı cezaevlerinden biri Ramle'dir. Eskiden, önceleri at ahırını olarak kullanılmış, daha sonra İngilizler zamanında polis merkezine çevrilmiş. Yediyüz tutuklunun üst üste tıktırıldığı leş gibi bir yerdir. Pek çok tutuklunun yatağı veya kendine ait küçük te olsa bir köşesi veya birkaç metrekaarelik bir alanı bile yoktur. Çoğu zaman yüz kadar kişi yerde yatmak zorunda kalır.

Ramle'de yirmibir tane tecrit hücresi (X'ler) vardır. Dış dünyayla ilişkisi bütünüyle kesik olan bu hücrelere hiç gün ışığı girmez. Bütün gün yanan, sallanan bir ampul vardır sadece.

Tecrit hücrelerinden başka zindanlar da vardır Ramle'de. Bunlar 2 m x 80 cm x 2 m büyüklüğündedir. Karanlık, pis ve iğrenç kokuludurlar. Ne pencere vardır, ne aydınlatma. Ancak kapıdaki küçük bir delikten koridordaki ışığı alabilirler.

Tutuklu bir zindana atılmadan önce tamamen soyulur ve yırtık pırtık, ipincecik bir entari giydirilir. Günde ancak bir kere tuvalete gitmesine izin verilir, bunun dışında gece gündüz dışını sıkmak zorundadır. Kapıdaki bir delikten idrarını yapabilir. Ne günlük yürüyüşe, ne de duşa izin yoktur.

Sık sık dayak uygulanır. En gözde yöntem "battaniye yöntemi"dir". Bir iki gardiyan mahkûmun başını örtüp bayıltıncaya kadar döverler.

'Bir tutuklu suskunluğa terk edilmekten kurtulmak için boyun eğmeyi ve kendisini alçaltmayı bir yaşam biçimi haline getirmeyi öğrenmek zorundadır.

Damun: Damun'da yaşam bir "dünya cehennemidir". "Yaşam koşulları, Tanrı'nın unuttuğu bu yere gelen her ziyaretçiyi dehşete düşürecek kadar utanç vericidir." Binalar soğuğu ve nemi çeker. Beş battaniye bile insanı ısıtmaya yetmez. "Çoğu hasta, büyük bölümü de umutsuz durumdadır."

Damun'da gençleri barındıran bölümün koşulları daha da kötüdür. O kadar kalabalıktır ki, gençler ancak onbeş günde iki saat kadar kollarını bacaklarını uzatabilirler. Kaldı ki, bu imkân da çoğu zaman kullanılamaz.

Şatta: Şatta'daki kalabalık fecidir. İğrenç koku ta uzaktan hissedilir. Hücreler karanlık, nemli ve soğuktur. Havasızlık boğucudur. Yazın Bet Shean vadisine sıcak çöktüğünde cezaevi cehennem gibi yanar.

Sarafand: "Akıbet Sarayı", Ben Gurion havaalanından beş mil uzakta, Kudüs-Tel Aviv yolunun son kilometrelerinde, dışardan geçenlerin görebildiği yüksek tel çitin ardındadır. Bu, on mil kare genişliğinde olan Sarafand'ı çevreleyen çittir. Sarafand, İsrail'in en büyük ordu donatım ve levazım deposudur. Aynı zamanda Yahudi Ulusal Fonu'nun da 1967 öncesi İsrail ile 1967 sonrası işgal bölgelerindeki yeni yerleşim yerlerinin yapımında kullanılan malzemeyi depolamakta kullandığı yerdir.

İşgal, yerleşme, sömürgeleştirme ve Filistinlilere uygulanan işkence arasındaki şaşmaz ilişki böylece açıklık kazanmaktadır. Sarafand-ışkence merkezi- bu bakımlardan tarihi öneme sahiptir.

İkinci Dünya Savaşı'ndan önce inşa edilen Sarafand, İngiltere'nin ana levazım deposu olarak hizmet gördü. 1936'da İngiliz yönetimine ve ülkenin Siyonistler tarafından sömürgeleştirilmesine karşı başlatılan Filistin ayaklanması sırasında tutuklanan kişiler için en korkunç kamplardan biriydi. İngiliz Mandası'ndan kalma eski binalar İsrail yetkililerince aynen devralınmış, işlevleri hiç değiştirilmeden yeni kuşak Filistinli tutuklular için kullanılmaya başlanmıştır. Filistinliler ve Yahudiler tarafından İngilizler döneminde "toplama kampı" olarak bilinen merkez, o günden bu yana gerek özelliklerini, gerekse işlevini aynen korumuştur.

Nafha-Siyasi Cezaevi: Filistinli siyasi tutuklular Savaş Esiri statüsü almadıkları halde esir kampları onlar için inşa edildi. Nafha da içinde yaşayanlar tarafından "siyasi cezaevi" olarak adlandırılmaktadır.

Çölde, Mitzoe Ramon'dan sekiz kilometre uzakta, Beer-Şeba ile Eilat arasındaki yolun ortalarında. Korkunç kum fırtınalarının estiği çırılçıplak bir arazide yer alır. Kum herşeyin içine işler. Geceleri feci soğuk, gün boyu ise dayanılmaz derecede sıcak olur. Yılanlar, akrepler hücrelerin içinde cirit atar.

Sıradan bir hücre 6 m.'ye 3 m büyüklüğündedir. Yerde on yatak vardır, başka da yer yoktur. Bir köşede gayet ilkel bir ihtiyaç çukuru bulunur. Çukurun tam üstünde duş vardır. Böylece, bir tutuklu tuvalette otururken ötekiler vücutlarını ya da bulaşıklarını onun tepesinden uzakarak yıkamak zorundadırlar. Böyle bir odada, on tutuklu günde yirmi üç saat geçirmek zorundadır. Bütün tutuklular günde yarım saat 5 m'ye 15 m büyüklüğünde beton bir avluda yürüyüşe çıkmak zorundadırlar.

Tutukluların çoğu devamlı çektikleri işkenceden ya da cezaevindeki acımasız yaşam koşullarından ötürü hastadır.¹⁵⁴

İsrail Cezaevlerinde Günlük Uygulamalar

Siyasi tutuklular sık sık yaptıkları açıklamalarda gerek 1967 öncesi İsrail, gerekse 1967 sonrası işgal bölgelerindeki tutukevleriyle cezaevlerindeki koşulların kendilerini fiziksel ve psikolojik yönden çökertmek üzere hazırlandığını söylerler.

Dayak: 1967 öncesi İsrail ile işgal bölgelerindeki bütün hapishanelerde tutuklulara dayak atılır. Bu, Ramle'de zindanlarda ya da "tecrit hücrelerinde" uygulanır. Bir grup cezaevi görevlisi tutuklunun üstüne çullanıp yumruk, postal ve zindan hücrelerinin yanındaki bir dolapta

sakladıkları turpan sapından yapılmış sopalarla döverler.

Damun hapishanesindeki dayak ise daha ilkel biçimdedir. Avluda herkesin gözü önünde uygulanır. En acımasız gardiyanlar "Posta"dan sorumludurlar. Bu, Ebu Kebir'deki tutukevinden Şatta hapishanesine haftada üç sefer yapan tutuklu nakil aracıdır. Aşkelon ile Beer-Şeba haric, İsrail'deki bütün hapishanelere uğrar. "Posta"nın her yolculuğu feci dayaklarla biter. En ufak bir gerekçeyle Posta muhafızları kurbanı bir sonraki Posta istasyonunda araçtan indirip "tanınmayacak hale gelinceye kadar döverler."

Tecrit: Tecrit, yasal bir ceza değildir. Gerçekten de, 1 m'ye 2.5 m'lik hücrelerde günde yirmi üç saat ve de aylarca kalmaya dayanabilen insan çok azdır. Buna rağmen öz saygısını korumaya yönelik en ufak bir söz söylemeye kalkışan her tutuklu soluğu tecrit hücresinde alır.

Çalışma: Cezaevinde çalışma, zorla çalışmadır. "Tutukluların hayatlarını zindan etmeye yarayacak bir yöntem"¹⁵⁵ olarak kullanılır. Siyasi tutuklular kasten, İsrail ordusuna çizme, kamuflaj ağı, vb. malzeme imal etme işlerine koşullar. Bunları yapmayı reddedenler ise üzerlerinde kantin için nakit para bulundurma, hücre dışında vakit geçirme, kitap, gazete, yazı malzemesi edinebilme gibi "ayrıcılıklar"dan yoksun kalırlar. Bazıları ise tecrit cezasına çarptırılırlar.

Bu çalışmaya karşılık olarak verilen ortalama ücret, saat başına yarım dolardır. Zoraki çalışma fiziksel ve duygusal stresi arttırmakta kullanılır. Aynı zamanda da bir sömürü aracıdır.

Gıda: Cezaevlerinde beslenme yetersizdir ve gıda bütçeleri en azda tutulur. Et, sebze, meyve tayınlara çoğunlukla personel tarafından el konur. Yumurta, süt, taze domates ise tutuklular için lüks sayılır.

Sağlık Bakımı: 1975'de Damun'daki bir tutuklu bileklerini ve bacaklarını kesti. Arkadaşları gardiyan çağırdılar. Üç gardiyan geldi. Has tabakıcı olanı hücre kapısını açtı, tutukluyu yakaladığı gibi tek kelime söylemeden suratına sopayla defalarca vurdu. Tutuklu yere düşünce de bu kez durmadan tekmelemeye başladı.

Tutuklular elverişsiz binalarda tutulurlar. Yazın bunaltıcı sıcaktan çok çekerler. Kışın ise nem "iliklerine" işler. Ramle cezaevinde kışın tutukluların üçte birinin dondurucu soğuktan elleri ayakları şişer. Bulunabilen tek ilaç vazelindir, ama ona da ender olarak izin verilir.

Birkaç aydan fazla içerde kalan tutuklular cezaevinden kalıcı sakatlıklarla çıkarlar. Işıklandırma koşulları o kadar kötüdür ki tutuklular göz bozukluklarından şikayet ederler. Böbrek rahatsızlıkları ve ülserin

tutuklular arasındaki oranı genel nüfusun beş katıdır.

"Asafir": 1977'den beri tutuklular işkencenin her cezaevinde küçük bir grup işbirlikçi tarafından da yürütüldüğünü bildirmektedirler. Bu işbirlikçiler gerçek tutuklu olmayıp öyle görünen jurnalcılardır. İster işbirlikçi tutuklular olsun, ister cezaevine yerleştirilmiş jurnalcılar, bu uygulama kurumlaştırılmıştır. Her cezaevinde ve tutukevinde işbirlikçiler ya da "asafir" -diğer deyişle "ötücü kuşlar"- için özel odalar ayrılmıştır. "Asafir" arasında acımasızlıklarından ötürü seçilmiş birçok azınlı canı bulunmaktadır. Bir bölümü de siyasi bir geçmişleri olmadığı halde siyasi suçlardan dolayı tutuklananlardan seçilir. Bu sonuncular gördükleri hizmetlere uygun-olarak bir takım ayrıcalıklardan yararlanırlar.

İç İçe Olgular

İsrail'in demokratikliği ve insancılığı konusunda çıkarılan onca safsataya karşılık, gerek burada sayılıp dökülen kanıtlar, gerekse Filistin'deki Siyonist sömürgecilik ve iktidar üzerine yapılan tüm araştırmalarda toplanan kanıtlar, yüzeydeki bu görünümü siler süpürür.

Burada incelenen olgular ne tek başına olgulardır, ne de olağanüstü koşulların sonucudurlar. Burada sayılmayan olgulardan da temelde bir farklılıkları yoktur. İşkenceciler hastaneden kaçmış akıl hastaları değildir. Emir komuta zincirine göre iş gören İsrail polisiyle güvenlik servislerine bağlı bölümlerin elemanlarıdır.

Filistinlilere yapılan muameledeki tek ölçüt, şiddettir. Bu insanlar ister pazara ürün götüren çiftçiler olsun, ister taş atan gençler, ister 1967 öncesi İsrail'in veya 1967 ve sonrasında işgal edilen bölgelerin Filistinli yurttaşları, bu hiç değişmez. İşkence, yasal sistemin temel ögesi, baskı, itirafa giden yol, itiraf da mahkûmiyet için esastır.

Mahkûmlara yapılan muamele iktidardaki partiye göre değişmez. Başbakan Menahem Begin Filistinlileri "iki ayaklı hayvanlar" olarak tanımlıyor olabilir, ama Filistinli tutuklunun maruz kaldığı vahşet işçi Kollasyon hükümetleri baştayken de aynıdır. Eski başbakan David Ben Gurion'un dediği gibi, "Askeri rejimin varlık amacı, Yahudilerin yerleşme hakkını her yerde korumaktadır."¹⁵⁶

XII-Fetih Stratejisi

1982'de, bir yandan Lübnan'ın işgali ile Beyrut, Sayda ve Sur çevresindeki kamplarda yaşayan Filistinlilerin katliamı için ileri hazırlıklar tamamlanırken, Dünya Siyonist Örgütü'ne bağlı Enformasyon Dairesi'nin yayın organı olan **Kivunim**'de (Yönler) önemli bir belge yayımlandı. Yazarı Oded Yinon eskiden Dışişleri Bakanlığı ile ilişkisi olan bir kimse olup söz konusu yazıda İsrail'de gerek ordu, gerekse haberalma örgütünün üst kademelerine egemen olan düşünce yapısını sergilemektedir.

"1980'lerde İsrail için bir Strateji" başlıklı yazı Arap devletlerinin kopuşması temelinde İsrail'in bölgede yayılmacı güç olarak sivrilmesinin zamanlaması konusunda bir program taslağı içerir. Ortadoğu'daki yoz rejimlerin güçsüzlüklerinden söz ederken Yinon, kasıtsız bir biçimde, bu rejimlerin halkın gereksinimlerine sırt çevirilerini ve gerek kendilerini, gerekse kendi halklarını emperyalist boyunduruğa karşı savunmaktaki beceriksizliklerini olduğu gibi gözler önüne serer.

Böl-Yönet

Yinon, eski Dışişleri Bakanı (İşçi Partili) Abba Eban'ın Arap Doğusu'nun bir etnik farklılıklar "mozayığı" olduğu yolundaki düşüncesini yeniden ortaya atar. Buna göre, bölgeye uygun yönetim biçimi, Osmanlı İmparatorluğu zamanındaki Millet sistemidir. Bu sistemde yönetim düzeni, farklı etnik toplulukların başındaki yerel memurlara dayanıyordu.

"Bu alem, etnik azınlıklarıyla, hizipleriyle, iç bunalımlarıyla Lübnan, Arap olmayan İran ve şimdi de Suriye örneklerinde gördüğü gibi, kendi kendini tüketir bir haldedir ve bu haliyle, yüz yüze bulunduğu temel sorunlarla başa çıkmaya muktedir değildir."¹⁵⁷

Yinon bunların ardından Arap ulusunun bölük pörçük edilmeyi bekleyen kolay kırılır bir kabuk olduğunu ileri sürer. İsrail, Siyonizmin ortaya çıkışından beri izlediği politikaları sürdürmeli, hizipler ve topluluklar arasında taraftarlar bulup bunların İsrail'in çıkarları doğrultusunda öteki topluluklardan hak talep etmelerini sağlamalıdır. Yinon'a göre bu her zaman mümkündür, çünkü:

"Müslüman Arap alemi, buralarda yaşayan insanların dilek ve arzu-

ları hiç dikkate alınmadan yabancılar (1920'lerde Fransız ve İngilizler) tarafından bir araya getirilmiş, iskambil kağıtlarından yapıma geçici bir ev gibidir. Keyfi olarak ondokuz devlete bölünmüştür. Herbiri birbirine düşman azınlıklardan ve etnik gruplardan oluşturulmuştur. Dolayısıyla bugün her Müslüman Arap devleti içten etnik toplumsal çöküntü tehditi altındadır; bazılarında ise iç savaş kaynaşması başlamıştır bile."¹⁵⁸ (Bugün Araçların çoğu, 170 milyon 118 milyonu, Afrika'da, öncelikle de Mısır'da -45 milyon- yaşarlar.)

Seksenlerdeki "yeni" strateji eski emperyalist böl-yönet politikasıdır. Bunun da başarısı herşeye göz dikmiş emperyal bir düzenin emirlerini harfiyen yerine getirecek yoz despotların sağlama alınmasına bağlıdır.

"Şu kocaman, kırık dökük dünyada birkaç zengin grup ve bir de dev bir yoksullar kitlesi vardır. Çoğu Arap'ın ortalama yıllık geliri 300 dolardır. Lübnan bölündü, ekonomisi parçalanıyor, merkezi otorite yok, bunun yerine beş tane, oldu-bittiyle işbaşına gelmiş mutlak otorite var."¹⁵⁹

Lübnan'ın Bölünmesi

Lübnan bir modeldi ve Şaret günlüklerinde belirtildiği gibi İsraililer tarafından otuz yıl boyunca bu role hazırlanmıştı. Bu model gerek Herzl ve Ben Gurion tarafından geliştirilen yayılmacı zorbalığın, gerekse Şaret günlüklerinin mantuksal uzantısıdır. Lübnan'ın bölünmesi fikri 1919'da ortaya atılmış, 1936'da planlanmış, 1954'de fiilen başlatılmış, 1982'de de tam anlamıyla gerçekleştirilmiştir.

"Lübnan'ın beş bölgeye bölünmesi Mısır, Suriye, Irak ve Arap yarımadası dahil bütün Arap alemi için emsaldir ve o yolda da ilerlenmektedir. Sonradan Suriye ve Irak'ın da Lübnan'da olduğu gibi etnik ve dini bakımdan ayrı ayrı bölgelere bölünmesi israil'in uzun vadede Doğu cephesindeki birinci hedefidir. Kısa vadedeki hedefi ise bu devletlerin askeri gücünün dağılmasıdır."¹⁶⁰

Suriye'nin Parçalanması

"Suriye, etnik ve dini yapısına uygun olarak, bugünkü Lübnan'da

olduğu gibi çeşitli devletlere ayrılacaktır. Böylece kıyıda bir Şii Alevi devleti, Halep bölgesinde Sünni devleti, Şam'da buna düşman başka bir Sünni devleti ve Havran, kuzey Ürdün ve belki bizim Golan'da (Golan Tepeleri 1967'de İsrail tarafından işgal edilmişti) bir Dürzi devleti. Böyle bir devlet uzun vadede bölgede barış ve güvenliğin garantisi olacaktır ve bu hedef bugün artık erişebileceğimiz kadar yakındır."¹⁶¹

Her Arap devleti nasıl parçalanacağı göz önüne alınarak incelenir. Yınon, ordusunda dini azınlık grupların bulunduğu her yerde bir fırsat görür. Suriye bu nedenle seçilmiştir.

"Bugün Suriye ordusunun büyük bölümü Sünni olmakla beraber başlarında Alevi subaylar vardır. Irak ordusu ise Şiidir, ama subayları Sünnidir. Bunun uzun vadedeki önemi büyüktür ve bunun içindir ki ordunun sadakati uzun ömürlü olamaz."¹⁶²

Yınon daha sonra incelemesine devam ederek Lübnan'da, Güney'de Binbaşı Haddad'a, Beyrut çevresinde de Cemayellerin Falanjistlerine mali destek sağlayarak çıkarılan "iç savaş"ın Suriye'ye ne şekilde sıçratılabileceğini hesaplamaya girişir.

"İktidardaki güçlü askeri rejim dışında Suriye'nin temelde Lübnan'dan hiç farkı yoktur. Ama bugün Sünni çoğunluk ile iktidardaki Şii Alevi azınlık (nüfusun yalnızca %12'si) arasında sürmekte olan gerçek iç savaş içindeki sorunun vahimliğini gözler önüne sermektedir."¹⁶³

İran'a Saldırı

Amerikan emperyalizminin baş yardımcılarından, 1953'te bir CIA darbesiyle başa getirilen İran Şahı'na karşı başlatılan devrimci başkaldırı, tüm Ortadoğu'da devrime giden yolu açmış gibiydi. Bütün bölgede Şii Müslümanların itibarının artması - ki bunlar en yoksul ve yoksun kesimdi - İsrail ile patronu ABD'nin korkulu rüyası haline gelmekle kalmadı, Amerikan hegemonyasına karşı mücadele bütün etnik gruplar ve uluslar arasında da birden parlayan bir ilgi uyandırdı.

İşte Irak'ın, İran'ın petrol üretiminin ve rafinelere bulduğu güney bölgesi Kuzistan'a yaptığı saldırıya göz yumulmasının ardında yatan nedenler bunlardı. Tıpkı Yınon gibi, İsrail ve ABD'deki planlamacılar da şunu hesaplıyorlardı:

İran'ın petrolce zengin olan bu bölgesi Arap azınlığın yaşadığı yer olduğuna göre, bölge nispeten kolay bir biçimde İran'dan koparılabilir. Irak'tan gelecek bir saldırının bu nedenle Kuzistan'daki Arap azınlık tarafından sempatiyle karşılanacağı tahmin ediliyordu. İran etnik gruplardan oluşan bir ulustur: 15 milyon İranlı (Farsı), 12 milyon Türk, 6 milyon Arap, 3 milyon Kürt, Beluciler, Türkmenler ve daha küçük milletler.

"Aşağı yukarı İran'ın nüfusunun yarısını Farsça konuşanlar, öteki yarısını da Türkler oluşturur. Türkiye'nin nüfusunun yarısını da Türk Sünni Müslüman çoğunluk (%50 civarında) ve iki büyük azınlık, 12 milyon Şii Alevi ile 6 milyon Sünni Kürttür. Afganistan'da 5 milyon Şii nüfusunun üçte birini oluşturur. Sünni Pakistan'daki 15 milyon Şii bu devletin varlığı için büyük bir tehdit unsurudur."¹⁶⁴

Varsayıma göre, İran, petrol üretilen bölgelerinin işgal yoluyla koparılması sonucu parçalanabilirdi. Şah'ın ulusal azınlıkları baskı altında tutma politikası Humeyni tarafından da sürdürülmüştü. Humeyni'nin atamış olduğu bölge valisi Amiral Madani eliyle Arap azınlık üzerinde yürütülen baskı, CIA ile İsrail'in Mossad'ını Irak'taki rejimi istilaya kıskırtma konusunda cesaretlendirmişti.

Uzun sözün kısası, Arap aleminin doğusunda kalan öteki rejimler gibi, iktidardaki askeri oligarşiler ile monarşiler de en güçlü olanın yanında yer almaya hazırdılar.

Ancak, İran'ın Kuzistan bölgesindeki rafineri kentleri olan Abadan ile Ahvaz'daki petrol işçileri ileri düzeyde politize olmuşlardı. Bu işçiler Musaddık 1952'de Anglo-İran Petrol Şirketi'ni millileştirdiğinde Ulusal Cephe'nin belkemiğini oluşturmuşlardı. Ayrıca, İran Komünist Partisi (Tudeh) petrol işçileri arasında güçlüydü. 1979'da Şah'ı deviren devrimi sonuca ulaştıran, bu işçilerin başlattığı genel grevdi.

Irak'ın saldırısı geri tepti. Arap azınlık bunu devrimin kendisine yönelik bir saldırı olarak gördü. ABD ve İsrail'in politikası şimdi her iki tarafı birden silahlandırıp savaşı elden geldiğince uzatmak, böylece İran'ın zaferine engel olmağı.

Yinon bu stratejiyi açıkça belirtiyordu:

"Araplar arasındaki her türlü ayrılık kısa vadede bizim işimize yarar ve tıpkı Suriye ve Lübnan'da olduğu gibi Irak'ı da mezheplere bölme konusundaki daha önemli hedefe gidiş yolumuzu açar."¹⁶⁵

Birleşik Devletler ve Suudi Arabistan krallığı (Suriye'ye 10 milyar dolarlık yardımı var) İran'a karşı bir silah ambargosu oluşturup Irak'a büyük miktarda silah yardımı yaptılar. Mısır ile Ürdün Irak'ı desteklediler. Bu arada Sovyetler Birliği ile Birleşik Devletler birlikte Irak'ı silahlandırırken, Sovyet bürokrat liderleri ABD yöneticileriyle nüfuz paylaşımında kendilerine avantaj sağlamak için Arap rejimleri üzerindeki etkilerini kullanmaya çalışıyorlardı - ve bütün bunlar da yoksulluk içinde kıvranan Arap halklarının yaşamları pahasına oluyordu.

Hedef Irak

Yinon, bir yanda ABD Irak'ı silahlandırırken öbür yanda İsrail'in Humeyni'ye silah vermesinin ardındaki nedenleri şöyle açıklıyor:

"Irak, bir yandan petrol bakımından zengin, öte yandan da içte bölük pörçük bir ülke olarak İsrail için sağlam bir hedef olmaya adaydır. Irak'ın bölünmesi bizim için Suriye'nin bölünmesinden çok daha önemlidir. Irak, Suriye'den daha güçlüdür. Kısa vadede İsrail için en büyük tehlike Irak'ın bu gücüdür. Bir Irak-İran savaşı Irak'ı parçalayıp, bize karşı büyük bir cephe oluşturmadan kendi içinde çökmesine neden olacaktır."¹⁶⁶

Siyonistler Irak'ın iç savaşta parçalanmasını planlarken ileri hazırlıklar da yapılır. "İç çatışma ve iç savaşın tohumları bugün apaçık ortadadır, özellikle Humeyni'nin İran'da iktidara gelmesinin ardından. Nitekim Iraklı Şii lider de kendisini doğal liderleri olarak görmektedirler."¹⁶⁷

Yinon, varolan rejimlerde Arap toplumunun zayıf yanlarından söz ederken, istemiyerek halkın iktidar ve karar mekanizmalarının nasıl dışında bırakıldığını söyleyip, Arap rejimlerinin halkı temsilden uzak niteliklerini, buna bağlı güçsüzlüklerini ve Siyonist yayılmaya karşı korunmak amacıyla ABD'nin gücü ve nüfuzuna bel bağlamalarının yararsızlığını vurgular. Herşey söylenip yapıldıktan sonra hepsi için de aynı yazgı biçilmektedir. Bunun için de gündemde olan, **eğer değil, ne zaman**'dır:

"Irak, çoğunluğun Şii, yönetici azınlığın ise Sünni olmasına karşın özde komşularından farklı olmayan bir ülkedir. Nüfusun yüzde atmış beşinin hiçbir siyasi katılımı yoktur; iktidar yüzde yirmilik bir seçkin tabakanın elindedir. Ayrıca, kuzeyde büyük bir Kürt azınlık vardır ve iktidardaki rejim, ordu ve petrol gelirleri güçlü olmasa Irak'ın gelecekteki duru-

mu Lübnan'ın geçmişteki durumundan, ya da Suriye'ninkinden farklı olmaz."¹⁶⁸

Irak devletini parçalamak cebir işlemini çözmeye benzemez. İsrail, parçalanmanın ardından kurulacak uydu devletlerin sayısını saptamış, nerelere kurulacaklarını ve kimlerin üzerinde egemen olacaklarını kararlaştırmıştır.

"Osmanlılar zamanında Suriye'de olduğu gibi bugün Irak'ın etnik ve dini farklılıklara göre bölgelere ayrılması mümkündür. Böylece üç büyük kent olan Basra, Bağdat ve Musul'un çevresinde üç (veya daha fazla) devlet oluşacak, güneydeki Şii bölgeleri kuzeydeki Sünnilerden ve Kürtlerden ayrılacaktır."¹⁶⁹

İsrail, gerek yoksulluğun yarattığı etkilerden, gerekse yabancılaşmış bir halkı denetim altında tutmak zorunda olan rejimlerin bu yoksulluktan kaynaklanan istikrarsızlığından azami yarar sağlama arayışındadır. Buna bağlı olarak, Siyonistlerin Arap rejimlerini istikrarsızlığa itip bu ülkeleri parçalama arzuları ABD tarafından sıcak karşılanırsa da, zamanlama ve uygulama yönünden Pentagon'un gözünde ihtiyacı gerektirmektedir, çünkü Siyonizmin ve ABD emperyalizminin bölgeyi denetim altında tutmak için ihtiyaç duydukları savaşın ve dıştan yönetilen iç bölümlerin İran'da - ve şimdi de Batı Şeria ile Gazze'de - olduğu gibi toplu ayaklanmalara yol açma tehlikesi her zaman vardır.

Devrimci değişimin hayaleti İsrail ve Amerikan yöneticilerinin korkulu rüyasıdır. Bu aynı zamanda mücadeleyi sonuna kadar götürecektir devrimci bir liderliğin hayati önemini de kuvvetle ortaya koyan bir görünümüdür. Örneğin, FKÖ'nün kendi ezilen halkına başvuracak yerde bölgenin baskıcı rejimlerinden medet ummaya kalkışması onu bir çıkmazdan öbürüne savuran bir tutum oldu.

Liderliğin ihmalkârlıkları kaçırılan fırsatlarla orantılıdır. Arap rejimlerinin kendi ülkelerindeki ulusal azınlıklar üzerinde uyguladıkları baskıyı anlatırken Yinon şunu görür:

"Bu tablo ekonomik tabloyla yan yana getirildiğinde bölgenin tümünün nasıl iskambilden ev gibi yapılandığını, kendi ciddi sorunlarıyla baş edemez halde olduğunu görürüz."¹⁷⁰

İncelenen her ülkede temelde aynı koşullarla karşılaşılır: "İsrail'in doğusundaki tüm Arap devletleri iç çatışmalar dolayısıyla Mağrip'teki-

lerden (Kuzey Afrika) daha da parçalanmış, çökmüş ve karışmışlardır.¹⁷¹

Mübarek'e Oynanan Oyun

Siyonistlerin "güvenlik" konusuna verdikleri önemin edebiyatını yaparken takındıkları alaycı ve ahlak dışı tavır hiçbir yerde Yinon'un Mısır değerlendirmesindeki kadar şeffaf olamaz. İsrail'in 1967'de Sina, Batı Şeria, Gazze ve Golan Tepeleri'ni ele geçirmesinin ardından Sedat'ın ortaya çıkiverişi, ABD'ye, bu en kalabalık nüfuslu Arap ülkesinin, İsrail'in yayılmacılığıyla Amerika'nın hegemonyacı politikasının önünde bir set oluşturmasını engelleme fırsatı verdi. Mısır'ın böylece muhalefetten çekilmesi sadece Filistin halkına değil, tüm Arap dünyasına vurulan bir darbe oldu.

Mısır'ın Faruk dönemiyle bile kıyaslanmayacak ölçüde yeniden emperyalizme bağımlı hale gelmesi Mısırlılar arasında büyük tepki yarattı. ABD bugüne kadar Mısır'a yardım, örtülü yardım ve borç adı altında yaklaşık 3 milyar dolar akıttı. Bu açıdan Mısır İsrail'den sonra ikinci gelmektedir ve bu da Mübarek hükümetinin rolünün önemini ortaya koyar. Bununla beraber, yaşam standardı da hızla düştü.

Sedat, sömürgeci İsrail devletini tanıyarak sadece Filistin halkına ihanet etmekle kalmadı, doğudaki Arap ülkelerini de Oded Yinon'un belirttiği niyetlere kurban etti.

Bu stratejik analizden çıkan sonuç, Siyonist hareket için herşeyin bir zaman tablosu üzerinde yazılı olduğu, her bölgenin fetih ya da yeniden fetih için işaretlendiği ve bir fırsat hedefi olarak kabul edildiği, ancak bu arada uygun bir güçler dengesi anını ve yararlı sonuçlar sağlayacak bir savaş durumunu beklediğidir.

"Bugünkü iç siyasal görünümüyle Mısır tam bir ölüdür; hele hele, Müslüman ve Hristiyan alemleri arasındaki gitgide derinleşen uçurumu da göz önüne alırsak, bu daha da doğrudur. Mısır'ı farklı coğrafi bölgelere ayırmak İsrail'in 1980'lerde batı cephesinde güttüğü siyasi hedeftir."¹⁷²

Sedat'ın Mısır'ı yeniden Faruk dönemindeki yeni-sömürge konumuna döndürmesine karşılık Sina ödül olarak bu ülkeye geri verilmişti. Ne var ki İsrail'in gözünde bu pek de kalıcı bir durum değildi.

"İsrail uzun vadede, ekonomik açıdan olsun, enerji rezervi olarak

olsun, stratejik öneme sahip olan Sina üzerinde denetimi yeniden sağlamak için doğrudan veya dolaylı harekete geçmek zorunda kalacaktır. Mısır içindeki sorunları nedeniyle askeri stratejik bir sorun yaratmamaktadır. Dolayısıyla, 1967 savaşı sonrasındaki yerine itilebilir."¹⁷³

Yinon bundan sonra Lübnan, Suriye ve Irak'ı doğramakta kullandığı neşteri bu kez Mısır'a daldırır:

"Mısır birden çok iktidar odağına bölünmüştür. Eğer Mısır parçalanırsa, Libya, Sudan ve hatta daha uzaktaki devletler de bugünkü biçimleriyle varlıklarını sürdürmeyip Mısır'ı izleyeceklerdir. Yukarı Mısır'da, çok sınırlı güce sahip ve merkezi hükümetten yoksun bir takım zayıf devletlerin yanibaşında kurulacak bir Hristiyan Kopti devlet tasarısı, ancak barış antlaşması ile ertelenebilen, fakat uzun vadede kaçınılmaz görünen bir tarihsel gelişmenin anahtarıdır."¹⁷⁴

Öyleyse Camp David, Mısır ve Sudan'ın çözülmesini hazırlamak üzere yapılan taktik bir numaraydı:

"Bugün Müslüman Arap dünyasındaki en parçalanmış devlet olan Sudan birbirine düşman dört gruptan oluşur: Arap olmayan Afrikalılar, Putperestler, Hristiyanlar ve bunların oluştuğu çoğunluk üzerinde azınlık egemenliği kurmuş olan Sünni Müslüman Araplar. Öte yandan Mısır'da, ülke genelinde çoğunluğu oluşturan Sünni Müslümanlara karşılık Yukarı Mısır'da güçlü olan yedi milyonluk Hristiyan azınlık bulunmaktadır. Bunların hepsi kendi devletlerini kurmak isteyeceklerdir ve bu da Mısır'da "ikinci" bir Hristiyan Lübnan gibi birşey olacaktır."¹⁷⁵

Mısır, Cemal Abdülnasır'ın Kral Faruk'u devirip Arap dünyasını kendi Arap birliği hayalleriyle yerinden oynattığı yerdir. Ne var ki bu birlik, bütün bölgeyi saracak devrimci bir mücadele yerine, oligarşik rejimler arasında kurulacak hayali bir federasyona dayanıyordu.

Yarın Suudiler

İsrail'e göre, eğer Nasır'ın Mısır'ı ikinci bir Lübnan gibi "parçalabilmişse", Suudi Arabistan daha da az dayanabilecektir, çünkü Monarşi'nin günleri sayılıdır.

"Tüm Arap yarımadası iç ve dış baskılar dolayısıyla parçalanmaya

doğal olarak adaydır ve bu son, özellikle S. Arabistan için kaçınılmazdır.

"Bütün Körfez prenslikleri ve Suudi Arabistan, içinde sadece petrol bulunan, kumdan, yıkıldı yıkılacak bir yapı üzerinde kurulmuşlardır. Kuveyt'te Kuveytliler nüfusun sadece dördte biridir. Bahreyn'de Şiiiler çoğunluktaysalar da iktidardan yoksundurlar. Birleşik Arap Emirlikleri'nde yine Şiiiler çoğunlukta, ama iktidar Sünnilerin elindedir."¹⁷⁶

Öte yandan şu da kuşku götürmez bir gerçektir ki, Arabistan için geçerli olan Körfez için de geçerlidir:

"Umman ve Kuzey Yemen için de durum aynıdır. Marksist [aynen aşındaki gibi] olan Güney Yemen'de bile hatırı sayılır bir Şii azınlık bulunmaktadır. Suudi Arabistan'da nüfusun yarısını Mısırlılardan ve Yemenlilerden oluşan yabancılar oluşturur, ama iktidar Suudi azınlığın elindedir."¹⁷⁷

Filistin'i İnsansızlaştırma

Yinon en acımasız değerlendirmesini Filistinliler üzerine yapar. Bu insanların kendi ülkelerinde egemenlik sahibi olma arzusundan hiç bir zaman vazgeçemediklerini üstüne basa basa söyledikten sonra Siyonizmin bunu mutlaka kırıp tüm Filistin'i ele geçirmesi gerektiğini savunur.

"İsrail'in '67'deki sınırlarıyla bunun berisinde kalanlar, yani '48'dekiler, Araplar için hiçbir zaman bir anlam taşımamıştır ve bugün bizim için de bir önemi yoktur."¹⁷⁸

Filistinliler sadece Batı Şeria ve Gazze'den değil, Galile ile 1967 öncesi İsrail'den de atılmalıdır. Tıpkı 1948'de olduğu gibi dağıtılmalıdır.

"Dolayısıyla, nüfusun dağıtılması en yüksek düzeyde iç stratejik amacımızdır, aksi takdirde hiçbir sınır dahilinde var olmamız mümkün olmayacaktır. Yahudiye, Samiriye ve Galile bizim ulusal varlığımızın biricik garantisidir ve eğer biz dağlık bölgelerde çoğunluğu elde edemezsek bu ülkeye hiçbir zaman egemen olamayız ve sonunda da Haçlıların durumuna düşeriz. Onlar bu ülkeyi ellerinden kaçırdılar, çünkü zaten onların değildi, ta başından yabancıydılar buranın. Bugün ise bizim en yüce ve en temel amacımız ülkeyi demografik, stratejik ve ekonomik bakımdan yeni bir dengeye oturtmaktır."¹⁷⁹

(Bugün İsrail'in denetiminde olan bölgelerde yaşayan Filistinlilerin- yani Gazze Şeridi, Batı Şeria ve 1967 öncesi sömürge bölgeleri - sayısı yaklaşık 2.5 milyondur. Filistinliler 5.4 milyon civarındadır. Filistin halkının yarısından fazlası yurtlarından sürülmüş ve dünyanın dört bir yanına dağılmışlardır. Öte yandan önemli sayıda Filistinli de doğudaki Arap ülkelerinde yaşamaktadır ve bu insanlar oralarda her türlü baskı ve ayırımı göğüs germektedirler. Bu ülkelerin genel nüfuslarına göre Filistinlilerin oranları, Suriye, Ürdün ve Lübnan'da % 37.8, öteki Arap devletlerinde ise % 17.5'tir.)

Ortadaki soru, özellikle İsrail'in bölgedeki tüm stratejisi buna dayandığına göre, Filistin halkının yaşadıkları topraklardan, yine İsrail'in denetiminde ne şekilde çıkartılacağıdır.

"Doğu cephesindeki hedeflerimizi gerçekleştirmek öncelikle bu iç stratejik hedefin gerçekleşmesine bağlıdır."¹⁸⁰

Ürdün: Kısa Vade

Bunun başarılmasında kullanılacak yöntem titiz bir çalışma gerektirir, ki bu da Siyonistlerle Amerikalıların Filistinlilerin Ürdünlüler tarafından temsili konusuna verdikleri önemi açıklamaya yönelik bir başlangıçtır.

"Ürdün, uzun vadede değil ama, kısa vadede yakın bir stratejik hedefdir, çünkü **kısa vadede** (abç) dağılıp Kral Hüseyin'in uzun süren saltanatı sona erdikten sonra ve iktidar Filistinlilere geçtikten sonra bir tehdit unsuru olmaktan çıkacaktır."

"Ürdün'ün bugünkü yapısıyla uzun süre var olabilmesi mümkün değildir ve İsrail'in politikası da, savaşta ve barışta, Ürdün'ün bugünkü rejiminin tasfiye edilip iktidarın Filistinli çoğunluğa devredilmesine yönelik olarak işletilmelidir."¹⁸¹

Ürdün'deki Haşimi Monarşi, çöl ortasındaki çok sınırlı kaynaklarıyla, Suudi parasına ve ABD-İsrail askeri şemsiyesine bağımlılığıyla hiç de kendi başına egemen değildir. Öte yandan, kamplarda yaşayan Filistinli çoğunluğun üzerinde kurduğu yönetim biçimi, bütün devlet hizmetlerini görenler onlar oldukları halde, alabildiğine zalimcedir. Filistinlilerin siyasi söz hakları yoktur ve İsraililer tarafından Batı Şeria ve Gazze'den bir kez atıldıktan sonra, artık her gün Ürdün polisi tarafından çağrılarak huzursuz edilirler.

Haşimi rejiminin devrilmesi, Jabotinsky'nin 1940'da Hitler'in sözlerinden alıntılanarak "nüfus transferi" olarak adlandırıldığı şeyle aynı zamana rastlamalıdır.

"Şeria nehrinin doğusundaki rejimi değiştirmek, batısında, Arapların yoğun olarak yaşadığı bölgelerdeki sorunların çözümünü de sağlayacaktır. İster savaşta, ister barışta, bölgelerden göç ile bölgelerdeki ekonomi ve doğum-ölüm oranlarındaki durgunluk, nehrin her iki yakasında da ortaya çıkmakta olan değişimin güvencesidir ve bizler de bu süreci en yavaşta gelecekte hızlandırmak için çalışmalıyız.

"Özerklik planı da başka her türlü uzlaşma veya bölgelerin paylaşılmasında olduğu gibi reddedilmelidir, çünkü... bu ülkede şimdi olduğu gibi iki ulusu birbirinden ayırmadan, yani Arapları Ürdün'e, Yahudileri de nehrin batısındaki bölgelere göndermeden var olmayı sürdürmek mümkün değildir."¹⁸²

Oded Yinon'un programı, sömürgecilik zamanından beri gözde olan "böl ve yönet" formülünü esas alır. Örneğin, Lübnan ilk kez 1919'da hedef olarak seçilmişti. Savaş kisvesi, bu tertiplerin kısa ya da uzun vadede iyi sonuç vermesi için önkoşul olmuştur. Yeni-sömürgecilik, sömürgeci egemenliğinin tercih ettiği yöntemdir, çünkü işgaller, Che Guevara'nın da belirttiği gibi, emperyalizme kaldıracabileceğinden fazlasını yüklemektedir.

Özellikle Siyonistler, görece sınırlı nüfusları ile, İsrail'in egemenliği yolundaki planlarını ancak doğudaki Arap ülkelerinde yeni-sömürgeci tertiplere girerek uygulayabilirler ve bu da emperyalist efendilerinin desteğiyle olur.

Bu konuda Oded Yinon'un planı, bir zamanlar Herzl'in, Weizman'ın, Jabotinsky'nin, Ben Gurion'un ve bugün Peres ile Şamir'in izledikleri Siyonist planın günümüze ve yakın geleceğe uyarlanmasıdır. Burada Filistinlilere sunulan seçenek "ya bu ya da hiç" biçimindedir, çünkü Siyonist yöneticilerin asıl tartıştıkları konu, bir işgal planının nasıl ve ne zaman gerçekleştirileceğidir.

Örneğin Moşe Dayan 1956'da Gazze'yi ele geçirdiğinde Ben Gurion sinirlenip kendisine şunu söylemişti:

"Gazze'yi insanlarıyla değil, insansız istiyorum; Galile'yi de öyle."

Moşe Dayan ise 1968 Temmuz'unda Golan Tepelerinde Siyonist gençlerle konuşurken şöyle demişti:

"Babalarımız bölünme planında belirtilen sınırlara ulaşmışlardı. Altı-Gün Savaşı kuşağı Süveyş, Ürdün ve Golan Tepelerine ulaşmayı başardı. Burada bitmiyor. Şu andaki ateşkes hattından sonra yenileri olacak. Bunlar Ürdün'ün ötesine, Lübnan'a, hatta Orta Suriye'ye kadar uzanacak." (London Times, 25 Haziran 1969)

Öte yandan yeni sömürgeci yönetim, Oded Yinon'un da açıkça belirttiği gibi, askeri kudret ile kiralık güçler arasındaki karşılıklı ilişkiye dayanmaktadır. Arap devletlerini parçalama işi savaş kişvesi altında sürecektir -bu, "blitzkrieg" (yıldırım, ç.n.) saldırıları, bir başka ülkeye ait bir ordu, veya gizli operasyonlar aracılığıyla olabilir. Nihai başarı için, satın alınacak ya da ikna edilecek yerel liderlere gereksinim vardır.

Bütün bunlardan sonra diyebiliriz ki, Siyonistler bize sadece kendi "Mein Kampf"larını sergilemekle kalmadılar, ayrıca yönetimlerinin konum ve devamlılığının mazlum halklar arasından çıkan kötü liderlere de dayandığını kanıtladılar. Siyonizm ile emperyalist efendisinin "böl ve yönet" tertiplerinin sonu yoktur. Eğer, Filistinliler ve Araplar bu fetih planlarına karşı duracaklarsa, toplumun taleplerini pazarlık konusu yapan yoz rejimlere son vermeleri gerekecektir. Bunun için de, bu rejimlerin gerçek yüzünü gözler önüne serecek, Siyonist planları açığa çıkaracak ve mücadeleyi tüm bölgeye yayacak kararlılıkta bir devrimci liderlik yaratmak zorundalar.

Dört "Hayır"

Yinon'un düşünceleri ortalamanın çok uzağında değildir. Bu düşünceler bugün Şaron ve Begin dönemlerinde Savunma Bakanı olan Moşe Arens ile İşçi Partisi'nce de desteklenmektedir.

İsrail Savunma Bakanlığı'nda görevli yüksek rütbeli subaylardan olan İben Poret, 1982'de Batı Şeria ve Gazze'deki yerleşme alanlarının genişletilmesi konusunda kendisine yöneltilen ahlakçı eleştirilerden çok fazla rahatsız olunca karşılık olarak şöyle demişti:

"Artık şu ikiyüzlülük maskesini çıkarıp atmanın zamanıdır. Geçmişte olduğu gibi bugün de, bütün Araplar buradan zorla çıkarılmadıkça ne Siyonizm, ne bu topraklardaki yerleşme ne de Yahudi devleti varlığını sürdürebilir."¹⁸³

İşçi Partisi'nin 1984 siyasi programı İsrail'in ileri gelen günlük gazeteleri **Ma'ariv** ile **Ha'aretz**'de tam sayfa olarak yayımlandı. Bu sayfalarda partinin belirlediği "4 Hayır" ilan ediliyordu:

- Filistin devletine hayır;
- FKÖ ile pazarlığa hayır;
- 1967'deki sınırlara dönmeye hayır;
- Yerleşme alanlarının kaldırılmasına hayır.

Bunlara karşılık metnin savunduğu, Batı Şeria ve Gazze'deki yerleşim yerlerinin sayısının arttırılması, buna paralel olarak da buralara tam destek ve korumanın sağlanmasıydı.

1985'de İsrail Cumhurbaşkanı ve İşçi Partisi'nin ileri gelenlerinden Haim Herzog, Şaron ile Şamir'in Oded Yinon tarafından da altı çizilen duygularını şöyle yansıtıyordu:

"Binlerce yıldır bizim halkımızın kutsal saydığı bir ülkeyi tabii ki Filistinlilerle paylaşmaya razı değiliz. Bu ülkeyi Yahudilerle paylaşacak hiç kimse yoktur."¹⁸⁴

Camp David'e gelince, Batı Şeria ile Gazze'nin bazı bölümlerinde kurulacak bir Bantustan* dahi bundan sonraki "dağıtım" için sadece bir başlangıçtır. 2.5 milyon Filistinliyi Ürdün'e sürmek ise bir başka geçici önlemdir, çünkü İsrail'in "lebensraum"u (Hitler'in "yaşama alanı" anlamına gelen ünlü deyişi) Şeria nehriyle sınırlı kalmayacaktır.

"Gelecekteki herhangi bir siyasi durum ya da askeri harekatta şu açıkça bilinmelidir ki, yöredeki Arap sorununun çözümü, ancak onlar İsrail'in Şeria Nehri ve ötesine (abç) uzanan güvenli bir sınır içindeki varlığını tanımlarıyla olur, çünkü bu varlık şu girmekte olduğumuz zorlu nükleer çağda hayati ihtiyacımızdır."¹⁸⁵

İsrail ve ABD Nüfuzu

Eğer Filistin halkı, örgütlü varlığının İsrail tarafından yok edilmesi tehlikesiyle karşı karşıyaysa, bir gerçeğin altı çizilmelidir. Siyonist devlet, ABD nüfuzunun bölgedeki uzantısından başka birşey değildir.

---

* Bantustan. Güney Afrika Cumhuriyeti'nde tamamen siyahlardan oluşan ve sınırlı özerkliği olan bir bölgedir. Burada, sözcüğün bu anlamından hareketle Batı Şeria ile Gazze'de oluşturulacak bir Filistin özerk bölgesinden söz ediliyor Ç.N.

İsrail'in yok etme planları, işgalleri ve bölgedeki yayılması hep dünya-daki en büyük emperyalist güç admadır.

İsrail ile ABD arasında zaman zaman başgösteren taktik anlaşmazlıklar bir yana, yine de baş koruyucusu olmaksızın ayakta kalabilecek bir tek Siyonist kampanya yoktur. ABD hükümetleri 1949'dan 1983'e kadar İsrail'e askeri yardım, ekonomik yardım, borç, özel bağış, vergiden muaf bonolar ve hediyeler adı altında 92.2 milyar dolar para akıtmışlardır.¹⁸⁶

Joseph C. Harsh, 5 Ağustos 1982 tarihli **The Christian Science Monitor**'da şöyle der:

"Tarihte çok az ülke İsrail'in ABD'ye bağımlılığına eş değer bir bağımlılık yaşamıştır. İsrail'in en önemli silahları ABD'den gelir - bunlar ya hediye olarak verilir, ya da uzun vadeli, düşük faizli borç olarak. Borç olanların da çok azı geri alınır.

"İsrail'in varlığı Washington tarafından sağlama alınmıştır ve paraca da oradan desteklenir. Amerikan silahları olmasa İsrail, Başkan Reagan'ın vaat etmiş olduğu nicel ve nitel avantajı kaybeder. Ekonomik destek olmasa İsrail'in itibarı yok olur, ekonomisi çöker.

"Başka deyişle, İsrail sadece Washington'un dediklerini yapar. Washington'un sözsüz onayı olmasa hiçbir askeri harekate girmeye cesaret edemez. Girdiği zaman ise bütün dünya bunun yine Washington'un sözsüz onayıyla yapıldığını bilir."

İsrail devleti Yahudi halkıyla aynı yer ve zamanda doğmamıştır. Siyonizm, tarihi olarak bir azınlık ideolojisidir. Bir devlet sadece, belli ekonomik ve toplumsal ilişkileri sürdüren bir aygıttır. Bir iktidar mekanizmasıdır ve amacı da, ne kadar saklanırsa saklansın, itaate zorlamaktır.

Bugün, apartheid'ci İsrail devletinin sınırları, Hayfa limanına demir atmış bir gemiden ibaret kalsaydı bile, böyle bir devletin varlığı insanlık için onur kırıcı olurdu. Tıpkı Güney Afrika Cumhuriyeti, Pinocchet Şilisi ya da Amerikan devleti (ulusal gelirin %90'ını elinde tutan %2'lik azınlığın yönetiminde) gibi, ona karşı da hiçbir vicdani bağlılığımız yok.

Kan, Ter ve Gözyaşları

Yaklaşık elli yıl önce bir konuşmacının yanıtlamaya çalıştığı şey,

ülkesinin işgali ya da köyleriyle kentlerinin dörtte üçünün boşaltılması değildi. Karşı çıktığı şey, katliam, toplu hapis, toplama kampları veya işkence de değildi. Koskoca bir halkın, toprağı ve mülkü elinden alınarak bir gecede çadır-kamplarda yaşamaya çalışan çok yoksul mültecilere dönüşmeleri, kaçmaya çalıştıklarında avlanıp her türlü eziyete uğramaları değildi karşı çıktığı. Amansız bombalarla, işgal ve oraya buraya sürülmeyle geçen kırk yıllık bir mezalim de değildi söylemeye çalıştığı. Bütün yanıt bulmaya çalıştığı şey, topu topu birkaç haftalık aralıklı bombardımandı. Şu unutulmaz nutku çekmişti o zaman:

"Size kan, gözyaşı ve terden başka sunacak birşeyim yok. 'Politikamız nedir?' diye soruyorsunuz. Ben de diyorum ki, denizde, karada ve havada savaşa devam. Şu kapkara, acılarla yüklü insanlık suçları listesinin en tepesindeki yerini hiçbir zaman kimselere kaptırmamış olan tiranlığa karşı Tanrı'nın bizlere verdiği tüm güç ve yeteneklerimizle savaşı sürdürmek. Politikamız budur."

"Soruyorsunuz, 'Amacımız ne?' diye. Tek sözcükle cevap vereyim: Zafer. Ne pahasına olursa olsun zafer. Tüm bu teröre rağmen zafer. Yol ne kadar çetin ve uzun olursa olsun, zafer. Çünkü zafer olmazsa var olmayız. İnanıyorum ki davamızda başarısız olmayacağız ve bunun için de herkesten yardım talep ediyorum."

Ve bir hafta sonra da şunu ilan etti:

"Ne pahasına olursa olsun adamızı savunacağız. Hava alanlarında çarpışacağız. Asla teslim olmayacağız. Hatta, böyle birşeye ufacak bir ihtimal vermiyorsam da, bu ada boyun eğip aklıktan kırılıyor bile olsa, mücadeleyi sürdüreceğiz."

Raj'ın, İmparatorluk Raji'nin başkanı olan Winston Churchill'e bunları söyleten, öte yandan aynı şeyleri Filistinliler için haram sayan nedir? Hiçbir şey. Sadece, toplumumuzdaki bilince renk veren şu her zamanki ırkçılık.

Winston Churchill İngiliz emperyalizminin özellikle Filistin ve Arap dünyasında ateşli bir savunucusuydu. Eğer Churchill'in azgınlık ve saldırganlığa karşı sesini yükseltmeye hakkı varsa, Filistin halkının işgale karşı direnmeye, var olmak ve toplumsal adalet için savaşmaya kaç kat hakkı vardır.

XIII- Devrim Stratejisi

Güney Afrika'da altı milyonu aşkın Avrupa kökenli insan yaşar. Afrikaanlar ile İngiliz soyundan olanlar bu ülkede kaç kuşaktır yaşam sürmekte. Ne var ki, Güney Afrika'daki Siyahlara kendi kaderlerini tayin hakkının verilmesine taraftar olduklarını açıklayanları bir yana bırakarak bile, çok az insan iki devlet önerisinden yanadır -beyaz Avrupalıların oluşturduğu, güvenliği sağlanmış bir devlet ile, ordusu olmayan bir Afrika devleti.

Aslında, Güney Afrika'da ırkçı yönetimin korunması için kullanılan bu örtüyü geçersiz kılan, tam da Bantustanlar ile getirilen bu tür bir düzen olmuştur.

Benzer şekilde, Cezayir sömürgesi ile Kuzey ve Güney Rodezya'daki büyük Avrupalı göçmen toplulukları - bunların çoğu kaç kuşaktır orada bulunuyorlar - bırakalım oraların mazlum insanlarından gaspedilen toprakların üzerinde bir göçmen devleti kurmayı, ayrı bir statü bile edinmemişlerdir.

Tersine, Güney Afrika'da -Cezayir, Zambiya ve Zimbabve'de olduğu gibi- sömürgeleştirilmiş bir halkın kendi kaderini tayin hakkının bir göçmen devletiyle eş tutulamayacağı anlaşılmıştır. Yeni gelenlerin halkı zorla yerinden edip ele geçirilmiş bölge üzerinde hak iddia edebileceklerini söylemek abesle iştirğildir.

Peki, madem bütün bunlar evrensel olarak kabul edilen şeylerdir, öyleyse niye iş İsrail'e gelince bu ahlaksızca istisnacılığa sapılır?

Filistin halkından binbir türlü dolapla ırkçı bir İsrail devletini tanınmasını isteyenler çok iyi bilirler ki, sömürgeleştirilmiş bir halkın hakları sömürgecileri kapsamaz.

İsrail'de de, en az Güney Afrika'da olduğu kadar, apartheid'a dayalı devletin çözülüp, yurttaşlık ve hakların etnik ölçülere göre belirlenmediği demokratik ve laik bir Filistin'in kurulması adaletin ihtiyaç duyduğu bir şeydir.

Gerçekte, Filistinlilerin insani haklarının sözde savunuculuğunu yapıp bir yandan da İsrail devletinin kabulü ve tanınmasında ısrar edenler, gizliden gizliye de olsa Filistin'deki bir sömürge devletinin bayraktarlığını yapmaktadırlar. Taraftarlıkları "her iki" halk için de kendi kaderini tayin hakkı gibi sahte-sol bir kisveye bürünmüştür. Ne var ki, kendi geleceğini belirleme hakkının bu aldatıcı yorumunun tercümesi İsrail'in affı yolunda üstü kapalı bir çağrıdır.

Pek çok sözde "gerçekçi", ırkçı İsrail'in varoluş "hakkının" Filistinliler tarafından tanınmasının, aynı şekilde bir Filistin devletininin kurulmasına Siyonistler tarafından izin verileceği günü yakınlaştıracaklarını söylerler. Ancak, bu rasyonelleştirme çabasının fazla ikna edici bir yanı yoktur, zira Siyonistler kurdukları devletin sözlü olarak kabulüne değil, düpedüz silah zoruna güvenirlir.

Filistinlilerin, ülkelerinin zorbaca ele geçirilmesine razı olup, bunu böylece meşrulaştırmaları sadece ve sadece Siyonistlerin ekmeğine yağ sürüp, ezilen insanların kırk yıllık inatları sonucu kendi acılarını kendileri yarattıkları yollu iddialarının destek bulmasını sağlayacaktır. İsrail'in en başından beri meşru bir yapıya sahip olduğunun onaylanması demek olacaktır. Ezilenlerin direnme haklarını ta başlangıcından itibaren geçersizleştirecek ve Siyonistlerin geçmişte İsrail'e boyun eğip meşruiyetini kabul eden Filistinlilerin- sadece bunların -İsrail'le pazarlık hakkına sahip oldukları yolundaki direktmelerine temel sağlayacaktır. Şeytanın nefesi, onunla düşüp kalkanların sözlerinde hissedilir.

1967'deki sınırlar içinde yaşayan Filistinlilere ne oldu? Yahudilere ne oldu? Güney Afrika'da ırk ayrımı sona erecek mi, ya da devlet varoluş hakkını tanıyarak dönüşüme mi uğrayacak? Bizler Paraguay ya da Şili halklarının çıkarlarına Stroessner'in, Pinochet'nin meşruiyet iddialarını kabul ederek mi hizmet edeceğiz, yoksa kurdukları devletleri onaylayarak mı?

Uluslararası Konferans

Bu sorulara verilebilecek açık cevaplara karşın, bugün yine de İsrail devletinin yanbaşıda bir Filistin "mini-devlet"inin kurulması amacıyla Ortadoğu'da uluslararası bir barış konferansının toplanmasını aktif olarak destekleyen insanların sayısı artıyor.

Örneğin, 10 Ocak 1988'de, Kudüs'te çıkan haftalık Filistin yayın organı El Fecir, Yahudi ve Arap ileri gelenlerinin imzalarını taşıyan bir ilân yayınladı. İlânda "hem İsrail, hem de Filistin'in ulusal haklarını garanti altına alacak" şekilde "İsrail-Filistin çatışmasına barışçı bir çözüm" isteniyordu.

El Fecir'in yazı işleri müdürü Hanna Siniora, 18 Ocak'ta Reuter Ajansı muhabiriyle yaptığı görüşmede böyle bir uluslararası barış konferansında İsrail ve Filistin "ulusal haklarının" nasıl garanti altına alınacağına açıklık getiriyordu.

Siniora, "İsrail, Ürdün ve Filistin devleti arasında Benelux ülkelerindekine benzer bir birlik" öneriyor, "Batı Şeria, Lüksemburg gibi askerden arındırılmalı" diyordu.

"Arafat dahil, Filistinliler özerkliği bağımsızlığa geçişte bir basamak olarak kabul edeceklerdir," diyordu Siniora. "Özerklik, sonuçta İsrail devletiyle FKÖ arasında pazarlığa yol açıp, bu pazarlıkların sonunda ortaya çıkacak bir Filistin devletiyle sonuçlanacaktır."

Siniora 28 Ocak'ta Washington'da Dışişleri Bakanı George Schultz ile bu öneriyi görüşmek üzere buluştu. Siniora'nın bu görüşmesi FKÖ Başkanı Yaser Arafat'ın İsrail ve ABD ile bir anlaşmaya gitme eğiliminde olduğunu açıklamasından sadece birkaç gün sonra olmuştu. 17 Ocak'ta Associated Press Arafat'ın ilk girişimlerinin haberini geçiyordu:

"Arafat'a göre, eğer o ülkeler (İsrail ve ABD) Ortadoğu barışı konusunda toplanacak uluslararası bir konferansı kabul ederlerse, o da İsrail'in varolma hakkını tanıyacaktır. Beyaz Saray'a göre bu cesaret verici bir işarettir..."

"Uydurma" Bir Filistin Devleti

Kennedy ve Johnson yönetimlerinde Dışişleri Bakan Yardımcısı olarak görev yapan George Ball ABD ile İsrail'in uluslararası bir barış konferansına nasıl yaklaşmaları gerektiğini ayrıntılarıyla açıklıyordu. Ball'un yazısının başlığı "İsrail için barış Filistinliler için bir devlete bağlıdır" şeklindeydi ve şöyle diyordu:

"İsrail'in güvenlikle ilgili kaygıları resmi bir antlaşmaya koyulacak tatminkâr ve uygulanabilir önlemlerle giderilebilir. Bu önlemlere dayanarak, yeni Filistin devletine kendi ordusuna sahip olma hakkı tanınmaz, polis örgütüne verilecek silahların da sayısı ve çeşitleri sınırlandırılır.

"Daha da ileri bir önlem olarak antlaşma, bugün Sina'da İsrail'in Mısır'la daha önceden yapmış olduğu barış antlaşması uyarınca çalışır halde bulunan gözetleme noktalarından daha büyük, daha çok sayıda ve daha etkin olanlarının kurulmasını öngörebilir." (Los Angeles Times, 17 Ocak 1988)

Ball açıkça "Batı Şeria'da uydurma bir Filistin devleti" olarak kabul ettiği yapılanmanın acil sorunu olduğunu söyler. "Şayet Birleşik

Devletler tarafları bir araya getirmenin yollarını ciddi olarak aramazsa" diye uyarır Ball, "Kutsal Topraklar'daki savaş yayılıp şiddetlenecek ve bunun sonucunda da komşu Arap ülkeleri -hatta Mısır bile- er veya geç bu girdabın içine düşeceklerdir."

Aslında bu emperyalist sözcünün bu kadar korktuğu "girdap", bölgedeki Arap kitlelerin, İsrail göçmen-sömürge devletinden, Körfez'deki ve Arap Yarımadasındaki feodal şeyhlerden ve ülkesindeki işçi ve köylüleri Kral Faruk zamanında bile olmadığı kadar yoksulluğun içine iten Mısır'daki rejimden kurtulmalarıdır.

Bir Filistin "Bantustan"ına karşılık ırkçı İsrail'in kendi güvenlik çıkarlarını meşrulaştırmak üzere planlanmış uluslararası bir konferans, böyle bir plana Filistin liderleri de omuz vermedikçe başarıya ulaşamaz.

Böyle bir sonuç FKÖ'nün sırtına Filistin halkını dizginlemek ve kendi kaderini tayin denen şeyi -Ürdün'den Suriye'ye, Mısır'dan Körfez'e- tüm Arap halklarını avucunda tutan vatan-satan rejimlerin hüznünlü bir kopyasına dönüştürmek gibi hiç de imrenilmeyecek bir görev yükleyecektir.

Daha birkaç yıl öncesine kadar hiçbir Filistin milliyetçisi, bırakalım Filistin davasını -ezici yoksulluğun ve ABD'nin emperyalist boyunduruğu ile sömürsününün kol gezdiği- bölgedeki statükonun savunuculuğuna dönüştürmeyi, Filistin'in kurtuluşu ve kendi kaderini tayin hakkı için mücadele verilen onca yıla apaçık ihanet etmek gibi bir çabaya ortak olma cesaretini kendinde bulamazdı.

İki-devletli bir çözümün, daha kolay kabul edilebilir oluşu nedeniyle pratik bir öneri olduğunu savunanlar, en hafif deyişle, C. Wright Mills'in "budala gerçekçiliği" dediği şeyden ötürü suçludurlar.

En "sağ"mdan kendi kendine öyle diyen "sol"una kadar, Siyonist hareketin hiçbir zaman kendi kaderini tayin yetisine sahip bir Filistin devletini kabul eden bir yanı olmamıştır. Batı Şeria ve Gazze'nin denetiminden vazgeçmek gibi bir niyet göstermek şöyle dursun, Siyonistler neredeyse -Ben Gurion, Dayan ve Oded Yinon'un açıkça ifade ettikleri gibi- yoğun biçimde Kuveyt'in işgalini tezgâhlamakla meşguller.

Güney Afrika'da veya ABD güdümündeki Siyonist İsrail'de ırk ayırımından vazgeçilip Afrikalıların ve Filistinlilerin haklarının güveneye alındığı gün, Kaligula'mın İsa'nın müridlerinden olduğunu, Hitler'in Marx'la kucaklaştığını ve Bull Conner'in gözlerini ilâhi aleme kaldırap "We Shall Overcome"ı (Bir Gün Yeneceğiz) söylediğini öğrendiğimiz gün olacak.

Ne var ki bu arada işkence, ölüm ve baskı görenlerin şu "pratik" reformist dostlarının fantezilerini karşılayabilecek takâtları yok; çünkü bu tür hayallerin bedeli ancak kanla ödeniyor. George Ball'un öngördüğü "uydurma Filistin devleti", yoksul Filistinlilerin sırtlarında ve ayrıcalıklılar adına işletilecektir. Körfez'deki bağımlı şeyhliklerden ve Güney Afrika'nın Bantustanlarından esinlenilerek yaratılmaya çalışılan bu uydurma bütün'e sarılan Filistinli liderler, acı çeken Filistin'in Çan Kay-Şek'leri, Çombe'leri ve Kral Hüseyin'leri olacaklardır.

Demokratik, Laik bir Filistin İçin

Filistin halkının hakları bu şekilde geliştirilemez.

Alternatif önümüzde, Filistinli kitlelerin başkaldırısındadır. Bu mücadele, Siyonist İsrail devletini çökertip demokratik ve laik bir Filistin'in kurulmasını hedefleyecek politik bir stratejiyi beklemektedir. Böyle bir Filistin ırk ve din ayırımı olmaksızın herkesin eşit haklara sahip olduğu bir ülke olacaktır.

Bu tür bir program ilk defa 1968'de Arafat'ın Fetih örgütü tarafından geliştirilmişti -ne var ki o günden bu yana geçen zamanda "iki-devletli" çözüm uğruna terkedilmiş bulunuyor. Fetih'in hayalindeki demokratik Filistin, "içinde Yahudilerle Filistinlilerin ayırım olmaksızın, eşit insanlar olarak var olacakları" bir ülkedydi.

Arafat, önerisini şöyle açıklıyordu:

"Siyonist devlete 'hayır', ama Filistin'deki Yahudilere 'evet' diyoruz. Şöyle diyorduk onlara: 'Ülkemiz evinizdir, ama bir koşulla -bizimle eşitimiz olarak yaşamaya razıysanız, bize tepeden bakmayacaksınız.'"¹⁸⁷

Arafat'ın Fetih örgütü tarafından 1970 Eylül'ünde Filistin sorununu görüşmek üzere toplanan İkinci Dünya Kongresi'ne sunulan bir rapor, demokratik bir Filistin modelini daha da açık seçik ortaya çıkarır nitelikteydi. (Şurasını belirtmek gerekir ki, rapor bir "mini-devlet" kavramını kategorik olarak reddediyordu.)

1970 Fetih raporu şöyle der:

"1948 öncesi Filistin -İngiliz mandası sırasında tanımlandığı haliyle- kurtarılacak olan bölgedir... Bu aşamada açıktır ki burada sözü edilen yeni Filistin, işgal altındaki Batı Şeria ya da Gazze Şeridi ya da her ikisi birden değildir. Buralar İsraililer tarafından 1967'den beri işgal altında

tutulan yerlerdir. Oysa, Filistinlilerin 1948'de gaspedilip sömürgeleştirilen anayurdu, en az 1967'de işgal edilen bölge kadar değerli ve önemlidir.

"Ayrıca, yurttaşlarından bir bölümünün küçücük bir köyden bile olsa kovulup zorla sürgün edilmesi temeline dayanan ırkçı ve baskıcı İsrail devletinin varlığı, devrim açısından kabul edilemez birşeydir. Bu saldırgan göçmen devletinin kalıcılığını hedefleyen her türlü düzenleme kabul edilebilir olmaktan uzaktır.

"Filistin'de yaşayan veya oradan zorla sürgün edilen Müslümanlar ve Hıristiyanlar birer Filistin vatandaşı olma hakkını elde edeceklerdir. Bu şu demektir: Tüm Yahudi Filistinliler -yani şimdiki İsraililer- ırkçı Siyonist şövenizmi reddedip yeni Filistin'de Filistinliler olarak yaşamayı kabul etmeleri koşuluyla eşit haklara sahip olacaklardır. Devrimin belleği inanç, bugünkü İsrail Yahudilerinin çoğunluğunun, tutumlarını değiştirip, özellikle devlet mekanizması, ekonomi ve askeri kurumlar çöktürüldükten sonra yeni Filistin'e katılacakları yolundadır."¹⁸⁸

Yahudi İşçi Sınıfına Sesleniş

1970 Fetih raporunun doğru olarak saptadığı gibi, Filistin halkının yürüttüğü mücadelenin geleceği, Yahudi işçi sınıfına seslenen ve onları demokratik, laik bir Filistin için mücadelede Filistinlilere katılmaya çağırان bir siyasi stratejiye bağlıdır. Gerçekten de, Siyonist devletin çatısı altında yaşayan göçmen nüfusun aşağı yukarı %70'i Doğu Yahudilerinden (çoğunluğu Sefaradlar) oluşmaktadır. Bu insanlar, çoğu gerici rejimlerle yönetilen yoksul ülkelerden gelmişlerdir.

Doğu Yahudileri yoksuldur. Dolayısıyla onları ekonomik ve politik olarak baskı altında tutmakta kullanılan yöntemler ABD'de ve başka yerlerdeki gettolarda, Latin mahallelerinde ve işçi semtlerinde kullanılan yöntemlerdir.

Doğu Yahudileri resmi olarak İsrail yasaları önünde eşittirler. İsrail'de dokuzuncu sınıftan sonra eğitim özeldir ve çok pahalıdır. Dolayısıyla, Doğu Yahudilerinin çok azı yüksek öğrenim görebilir. Bunun sonucunda da üniversite eğitimi görenlerin %10'u, üniversite mezunlarının da %3'ü Doğu Yahudisidir. Doğal olarak bütün bunların baş nedeni ekonomik sömürüdür.

Doğu Yahudilerinin siyasi bakımdan temsili de nüfus içindeki oranlarını yansıtmaktan uzaktır. Knesset'teki (İsrail Parlamentosu) san-

dalyelerin sadece altıda birine sahiptirler. Doğu Yahudileri topluluğunun liderlerinden olan eski Knesset üyesi Eli Eliakar bu temsil oranının bile ciddiyetten uzak olduğunu söyler. Gerçek olan, Doğulu milletvekillerinin "yürekten bağlı oldukları Aşkenaz partileri temsil ettikleri, Doğulu-Sefarad topluluğa karşı ise böyle bir gönül bağı içinde bulunmadıklarıdır." "Bu da," der Eliakar, "İsrail'deki demokrasinin bir karikatürden başka birşey olmadığını gösterir."

Yine de burada herhangi bir yanlış anlamadan kaçınmak gerekiyor. Doğu Yahudilerinin çoğu Siyonisttir. Dolayısıyla onlardan söz ederken İsraililerin, tüm emperyalist ve sömürgeci güçlerin yaptığı gibi, onlara yaklaşımlarında böl-yönet politikasına baş vurduklarını belirtmek, sözü edilen yanlış anlamalara yol açabilir.

Doğu Yahudilerinin İsrail'deki sosyo-ekonomik konumları çok naziktir. Refah düzeyleri Filistinlilerden olsa olsa biraz daha iyidir. Üstelik Irak, Fas ya da Yemenli bir Yahudi, önünde sonunda dini kökeni bakımından Yahudi olan bir Araptır. Ahlak, davranış, görenek ve görünüm açısından Müslüman ve Hıristiyan kardeşlerinden ayrılan bir yanı yoktur. O da ayırım kurbanıdır. Siyonistler sürekli olarak Doğu Yahudileri arasında Filistinlilere karşı ırk temelinde bir nefret yerleştirmeye çalışmaktadırlar.

Doğu Yahudisi gençler Lübnan'a, Batı Şeria'ya ya da Gazze'ye savaşmaya gönderildiklerinde İsrail'in savaşçı politikası konusunda gözleri açılmaktadır. Savaştan döndüklerinde, giderken geride bıraktıkları kötü ekonomik ve sosyal koşullara geri dönmektedirler. İşte, gerek Sefaradların yaşadığı gecekondu mahallelerinde görülen Kara Panter hareketinin, gerekse Sefaradlar arasında görülen radikalleşme eğilimlerinin gerisinde yatan bu durumdur. Yüzeyin altında açıkça görülen bu öfkedir ve bu yüzden bugün yarın Sefarad topluluğu içinde bir patlama olacaktır. Bu kaçınılmazdır.

Filistin halkı harekete geçince bu hareket Yahudi işçi sınıfının içinde bulunduğu koşulları da kapsamalıdır. Filistin devrimci liderliğine yakışan, demokratik, laik bir Filistin tablosu içinde Yahudilerle de ilişki kurmaktır. Zamanla Yahudi işçiler de Filistin hareketine olumlu bakacaklardır. Bu bakıştaki ilk aşama, "onlar yapabiliyorlarsa biz de yapabiliriz" biçiminde olacaktır. İkinci aşamada ise müttefik aramaya başlayacaklardır. Bu da anti-Siyonist devrimci bir harekete giden yolu açacaktır.

Devrimci Liderliğin Bunalımı

Geçmişteki büyük devrimci fırsatlara karşın FKÖ liderliği Filistin'deki Filistinli ve Yahudi kitleleri Siyonist devlete karşı harekete geçirecek bir strateji geliştirmekte yetersiz kaldı.

Ne Yaser Arafat'ın "ılımlı" liderliği ile Halkçı ve Demokratik Cephelerin "ilerici" liderliği, ne de "muhalif" Fetih isyancılar, Filistin halkı için bölgedeki çürümüş kapitalist rejimlerden bağımsız bir strateji geliştirebildiler.

FKÖ liderleri zaman oldu, emperyalizme ve onun vatan-satan Doğulu Arap uydularına yaltaklandılar, zaman oldu zorbalığa kalkıştılar. Her iki durumda da Filistin'de bir "mini-devlet" kurmaya çalışan emperyalizmin ekmeğine yağ sürülmüş oldu.

Ne var ki -Suriye'den Ürdün'e, oradan da Mısır'a kadar- bu rejimler Filistin devrimini açık ve yaşayan bir tehlike olarak görüyorlar. Filistin halkının olağanüstü mücadelesinin -milliyetçi FKÖ liderliği yönetiminde bile olsa- kendi ezilen halklarına ne yapılması ve kimlerin buna engel oluşturduğu yönünde bir işaret olduğunun farkındalar.

Devrimci bir Filistin liderliği, pek çok insanın yaptığı gibi, İsrail devletinin çökertilmesi için mücadele vermek zorundadır.

Bu liderlik Filistinli kitlelerle bunların Yahudi sınıf mütteliklerinin harekete geçme sürecini başlatacak bir program geliştirmek zorundadır. Filistin halkının -uluslararası katılımın da sağlanacağı- grevler ve gösterilerle harekete geçmesi Yahudi işçiler arasında da yankısını bulacaktır.

Demokratik, laik bir Filistin sözüne sadık bir FKÖ, liderlik yapısı içine göçmen-sömürgeci devlete karşı savaşmış anti-Siyonist Yahudileri de dahil edecektir. Böylece, Yahudi kitleler gerçek sözcülerinin kim olduğunu ve sürekli bir savaştan, güvensizlikten ve mahrumiyetten kurtulma yollarını onlara kimin gösterebildiğini kendileri göreceklerdir.

Filistin devrimci hareketi ancak Filistin ulusal mücadelesini tüm Ortadoğu'daki işçilerin ve köylülerin mücadelesiyle birleştirip bu yolla kapitalist, emperyalist sultadan kurtulmayı hedefleyen bir strateji geliştirmekle güçlenebilir. Yahudilerle Arapların bir arada yaşayabilecekleri demokratik, laik bir Filistin yolunda yapılacak çağrı, Siyonist devleti çökertip yerine sınıfsal ve ulusal baskıya son verecek insancıl bir toplum kurmaya muktedir toplumsal güçleri birleştirmeye temel oluşturacaktır.

Özgürlüğe giden yolun kestirmesi yoktur; Filistin halkının yüzyıllık ızdırabı bunu göstermiştir. Zafere giden yolun kısaltılması ancak gideceği yönü bilen, bunu insanları mücadeleye katarak, kendi adlarına harekete geçirerek ve tehlikeli biçimde yolu tıkayan sahte liderleri korkusuzca teşhir ederek o insanlara anlatan bir liderliğin ortaya çıkmasıyla mümkün olacaktır.

Siyonist ve emperyalist planlara Filistinlilerin verdiği karşılık Cebeliye'de, Sahil Kampı'nda (Beach Camp), Balata'da ve Deyşe'deki taş atan çocuklarda ortaya çıkmaktadır. Çünkü, Jabotinsky'nin de kabul etmek zorunda kaldığı gibi, bu insanlar bir halktır, yaşayan bir halktır -bir grup değil, tam tersine dünyanın dördüncü büyük askeri gücüne karşı taşlarla, sapanlarla mücadele veren bilinçli bir halktır.

Onlara olan borcumuz en azından devrimci mücadelelerine göstereceğimiz bağlılıktır ve bu mücadele Akdeniz'den İran Körfezi'ne, Mısır nehrinden Fırat'a, oradan da -Siyonist zalimlerin hep söyledikleri gibi- "daha ötelere" yayılmadıkça hiçbir zaman tamamlanmış sayılmayacaktır.

Açıklayıcı Notlar

1. Dan Fisher, **Los Angeles Times**, 20 Aralık 1987.
2. age.
3. John Kifner, **New York Times**, 22 Aralık 1987.
4. **San Francisco Examiner**, 23 Aralık 1987.
5. Deyşe kampında yazara bizzat söylenmiştir.
6. Fisher, **Los Angeles Times**, 20 Aralık 1987.
7. John Kifner, **New York Times**, 21 Aralık 1987.
8. Dan Fisher, **Los Angeles Times**, 23 Aralık 1987.
9. Dan Fisher, **Los Angeles Times**, 20 Aralık 1987.
10. **New York Times**, 21 Ocak 1988.
11. John Kifner, **New York Times**, 23 Ocak 1988.
12. John Kifner, **New York Times**, 27 Ocak 1988.
13. age.
14. Walter Laqueur, **History of Zionism** (Siyonizmin Tarihi), Londra, 1972.
15. Joy Bonds ve diğerleri, **Our Roots Are Still Alive-The Story of the Palestinian People** (Köklerimiz Hâlâ Yaşıyor-Filistin Halkının Tarihi), New York: Institute for Independent Social Journalism, Peoples Press, 1977, s. 13.
16. Theodor Herzl, **The Jewish State** (Yahudi Devleti), Londra, 1896.
17. Hyman Lumer, **Zionism: Its Role in World Politics** (Siyonizm: Dünya Politikası), International Publishers, 1973.
18. Haim Weizmann, **Trial and Error: The Autobiography of Chaim Weizmann** (Deneme-Yanılgı: Haim Weizmann'ın Otobiyografisi), New York, Harpers, 1949, s. 149.
19. John Norton Moore, ed., **The Arab-Israeli Conflict** (Arap-İsrail Sorunu), Princeton University Press, 1977, s. 885.
20. age.
21. Alintı, Harry N. Howard, **The King Commission: An American Inquiry in the Middle East** (King Komisyonu: Ortadoğu'da Amerikan Araştırması), Beyrut, 1963.
22. N. Kirschner, "Zionism and the Union of South Africa: Fifty Years of Friendship and Understanding," (Siyonizm ve Güney Afrika Birliği: Elli Yıllık Dostluk ve Anlaşma), **Jewish Affairs**, Güney Afrika, Mayıs 1960.

23. Theodor Herzl, **Diaries** (Günlükler), Cilt II, s. 793.
24. Theodor Herzl, **The Jewish State: An Attempt at a Modern Solution of the Jewish Question** (Yahudi Devleti: Yahudi Sorununa Modern bir Çözüm Girişimi), s. 33. Alıntı, Uri Davis, **Israel: An Apartheid State** (İsrail: Irkçı Devlet), Londra, Zed Books, Ltd., 1987.
25. age., s. 28.
26. "For Love and Money," (Aşk ve Para İçin), **Israel: A Survey** (İsrail: Bir Sosyoloji Araştırması), Güney Afrika, 11 Mayıs 1984, s. 41.
27. "The Iron Wall" (Demir Duvar) - "O Zheleznoi Stene"- Rassvet, 4 Kasım 1923.
28. Lenni Brenner, **The Iron Wall: Zionist Revisionism From Jabotinsky to Shamir** (Demir Duvar: Jabotinsky'den Şamir'e Siyonist Revizyonizm), Londra, Zed Books, Ltd., 1984, s. 79.
29. **London Sunday Times**, 26 Eylül 1982.
30. Jabotinsky'nin "Letter on Autonomy"si (Özerklik Üzerine Mektup), 1904. Alıntı, Brenner, **The Iron Wall** (Demir Duvar), s. 29.
31. Brenner, **The Iron Wall**, s. 31.
32. Sami Hadavi, **Bitter Harvest** (Hüzünlü Hasat), Delmar, N.Y., The Caravan Books, 1979, s. 43-44.
33. Hassan Kanafani, "The 1936-1939 Revolt in Palestine" (Filistin'de 1936-1939 İsyanı), Filistin Demokratik Komitesi.
34. age., s. 96.
35. age., s. 39.
36. age., s. 31.
37. age.
38. Hadavi, s. 43-44.
39. Joseph Weitz, "A Solution to the Refugee Problem" (Mülteci Sorununa Bir Çözüm), **Davar**, 29 Eylül 1967. Alıntı, Uri Davis ve Norton Mezvinsky, ed., **Documents from Israel, 1967-1973** (İsrail'den Belgeler, 1967-1973), s. 21.
40. Davis, **Israel: An Apartheid State** (İsrail: Irkçı Devlet)
41. **El Hemişmar** (İsrail Gazetesi), 7 Eylül 1976.
42. Yazarla görüşmeler sırasında Fevzi el-Asmar ve Salih Baransi'nin alıntıları, Ekim 1983.
43. Sabri Jiryis, **The Arabs in Israel** (İsrail'deki Araplar), New York, Monthly Review Press, 1976.
44. Gad Becker, **Yediot Ahronot**, 13 Nisan 1983 ve **The New York Times**, 14 Nisan 1983.
45. age.

46. David Ben Gurion, **Memoirs** (Anılar), Cilt III, s. 467.
47. Ben Gurion'un **Anılar**'ında sözü geçen 1937 tarihli bir konuşmasından.
48. David Ben Gurion, "Report to the World Council of Poalei Zion" (Poalei Zio gü-t- Dünya Konseyi'ne Raporu), Tel Aviv, 1938. Alıntı, Israel Şahak, **Journal of Palestine Studies** (Filistin Araştırmaları Dergisi), Bahar 1981.
49. Ben Gurion'un 1938'deki bir konuşmasından.
50. Mihail Bar Zohar, **Ben Gurion: A Biography** (Ben Gurion: Biyografi), New York, Delacorte, 1978.
51. Ben Gurion, Temmuz 1948, Bar Zohar alıntısı.
52. Brenner, **The Iron Wall** (Demir Duvar)
53. age., s. 143.
54. Meir Pa'il, **Yediot Aharanot**, 4 Nisan 1972. Alıntı, David Hirst, **The Gun and the Olive Branch** (Silah ve Zeytin Dalı), s. 126-127.
55. Jacques de Reynier, **A Jerusalem un drapeau flottait sur la ligne de feu**, (Kudüs'te Ateş Hatında Bir Bayrak Dalgalanıyordu), s. 71-76. Alıntı, Hirst, s. 127-8.
56. **Davar**, 9 Haziran 1979.
57. Eldad, "On the Spirit that Was Revealed in the People" (Halkta Zuhur Eden Ruh Üzerine), **De'ot**, Kış 1968. Davis ve Mezvinsky, s. 186-7.
58. Meir Har Zion, **Diary** (Günlük), Tel Aviv, Levin-Epstein Ltd., 1969. Alıntı, Livia Rokach, **Israel's Sacred Terrorism** (İsrail'in Kutsal Terörizmi), Belmont, Mass., Arap Amerikan Üniversite Mezunları Derneği, 1980, s. 68.
59. Rokach, s. 16.
60. age.
61. Mahkeme tutanaklarından: **Judgements of the District Court: The Military Prosecutor vs. Malor Melinki et. al.** (Bölge Mahkemesi Kararları: Askeri Savcı karşısında Malor Melinki ve diğerleri), Rokach, s. 66.
62. **Ha'aretz**, 23 Mayıs 1980.
63. Bu sürecin ayrıntılı bir analizi için bkz. Janet Abu Lughod, "The Demographic Transformation of Palestine" (Filistin'in Demografik Dönüşümü), İbrahim Ebu Lughod, ed., **The Transformation of Palestine**, (Filistin'de Dönüşüm), Evanston, Ill., Northwestern University Press, 1971, s. 139-64.
64. Davis ve Mezvinski, s. 47.
65. Moşe Dayan, 19 Mart 1969, **Ha'aretz**, 4 Nisan 1969. Ayrıca Davis'te de alıntı olarak.
66. Yahudi Ulusal Fonu, **Jewish Villages in Israel** (İsrail'deki Yahudi Köyleri), s. xxi. Aktaran: Lehn ve Davis, Yahudi Ulusal Fonu.
67. Birleşmiş Milletler tahminleri 1950'lerin sonlarında yapılmıştı. Baruch Kim-

- merling, **Zionism and Economy** (Siyonizm ve Ekonomi), s. 100. Alıntı, Davis, s. 19. Davis ve Kimmerling kitaplarında "118-120 milyar paund sterlin"den söz ederler. Bu kitabın yazarı orijinal Birleşmiş Milletler raporuna ulaşmayı başaramadı, ancak başka kaynakların titizlikle incelenmesinden sonra denilebilir ki Kimmerling (sonra da Davis) bir baskı hatası yapmışlardır. Verilen sayı milyar değil, milyon paund sterlin olmalı.
68. Dan Peretz, **Israel and Palestinian Arabs** (İsrail ve Filistinli Araplar), s. 142, Davis, s. 20-21.
69. Walter Lehn, **The Jewish National Fund As An Instrument of Discrimination** (Ayrım Aracı Olarak Yahudi Ulusal Fonu), alıntı, **Zionism and Racism**, (Siyonizm ve Irkçılık), Londra, Her Türlü Irk Ayrırımının Ortadan Kaldırılması İçin Uluslararası Organizasyon 1977, s. 80.
70. Yahudi Ulusal Fonu tüzüğü, madde 23, alıntı, Israel Şahak, ed., **The Non-Jew in the Jewish State** (Yahudi Devletinde Yahudi Olmayanlar), Kudüs, 1975.
71. **Ha'aretz**, 13 Aralık 1974.
72. **Ma'ariv**, 3 Temmuz 1975.
73. Raphael Patai, ed., **The Complete Diaries of Theodor Herzl** (Theodor Herzl'in Tüm Günlükleri), New York, 1960, s. 88.
74. Israel Şahak, "A Message to the Human Rights Movement in America - Israel Today: The Other Apartheid" (Amerika'daki İnsan Hakları Hareketine Mesaj - Bugünkü İsrail: Öteki Irk Ayrımı), **Against the Current** (Akıntıya Karşı), Ocak-Şubat 1986.
75. age.
76. Marvin Lowenthal, ed., **The Diaries of Theodor Herzl**, s. 6. Alıntı, Lenni Brenner, **Zionism in the Age of the Dictators** (Diktatörler Çağında Siyonizm), (Westport, Conn.)
77. Lawrence Hill, 1983, s. 6. "Our Shomer 'Weltanschauung'" Hashomer Hat-zair, Aralık 1936. İlk basımı, 1917, Brenner, **Zionism**, s. 22.
78. Brenner, **The Iron Wall**.
79. age., s. 14.
80. age.
81. Brenner, **Zionism**, s. 48.
82. age., s. 85.
83. age., s. 99.
84. age., s. 149.
85. age.
86. Haham Solomon Schonfeld, İkinci Dünya Savaşı sırasında İngiltere Baş Ha-

- hamı. Faris Yahya, **Zionist Relations with Nazi Germany**, (Siyonistlerin Nazi Almanyası ile ilişkileri), Beyrut, Lübnan, Filistin Araştırmaları Merkezi, Ocak 1978, s. 53.
87. Haim Weizmann'ın 1937 Temmuz'unda Londra'daki Peel Komisyonu önünde verdiği tanıklık ifadesini 1937'de Siyonist Kongresi'ne sunuşu, Yahya, s. 55.
88. İzak Gruenbaum Yahudi Kurtarma Komitesi Başkanı'ydı. 1943'teki bir konuşmasından. Age., s. 56.
89. age., s. 53.
90. age., s. 59-60.
91. age., s. 58.
92. Kudüs Bölge Mahkemesinde 124/53 sayılı Cinayet Davası protokolu ile ilgili olarak verilen 22 Haziran 1955 tarihli karar. Age., s. 58.
93. age., s. 59.
94. Ben Hecht, **Perfidy (İhanet)**, New York, 1961, s. 58-59. Age., s. 60.
95. "Avrupa'daki Yahudi Sorununun Çözümü ve Ulusal Askeri Örgüt'ün -İrgun Zvai Leumi- Almanya'nın yanında savaşa katılmasıyla ilgili U.A.Ö. önerisi" Orijinal metnin bulunduğu yer: David Yisraeli, **The Palestine Problem in German Politics, 1889-1945** (1889-1945 Alman Politikasında Filistin Sorunu), Ramat Gan, İsrail, Bar İlan Üniversitesi, 1974, s. 315-317, Brenner, **Zionism**, s. 267.
96. Brenner, **The Iron Wall**, s. 107.
97. Lidice, SS'ler tarafından yerle bir edilen bir Çekoslovak köyüydü. Nazi vahşetinin simgesi olarak kabul edildi ve Nürnberg Mahkemeleri sırasında savaş suçu olarak ilan edildi.
98. Rokach, s. 5.
99. age.
100. age., s. 4.
101. age., s. 6.
102. age., s. 14.
103. age., s. 18.
104. age., s. 19.
105. age., s. 29.
106. age.
107. age., s. 30.
108. age., s. 55.
109. age., s. 45.
110. age., s. 50.

111. Herzl, *Diaries*, Cilt II, 1904, s. 711.
112. İsrail Şahak, *The Zionist Plan for the Middle East* (Ortadoğu Konusunda Siyonist Planı), Belmont, Mass., A.A.U.G., 1982.
113. Jonathan Randal, *Going All the Way*, New York, Viking, 1983, s. 188.
114. Başbakan Moşe Şaret'e mektup, 27 Şubat 1954, Rokach, s. 25.
115. Randal.
116. age., s. 247.
117. Norveçli sosyal danışman Marianne Helle Möller, alıntı, Ralph Schoenman ve Mya Shone, "Lübnan'da Nihai Bir Çözüme Gidiş mi?", *New Society*, 19 Ağustos 1982.
118. Randal.
119. Şubat 1983'te Binbaşı Saqr tarafından Sayda'da dağıtılan el kitapçığundan.
120. *Time Magazine*, 4 Ekim 1982.
121. *New York Times*, 1 Ekim 1982.
122. *Jerusalem Post*, 23 Temmuz 1982.
123. *Jerusalem Post*, Ekim 1983.
124. Randal, s. 17.
125. age.
126. age.
127. Dan Fisher, *Los Angeles Times*, 11 Kasım 1987.
128. Lea Tsemel, "Prison Conditions in Israel—An Overview," (İsrail'deki Ceza kış), aktaran Ralph Schoenman ve Mya Shone, *Prisoners of Israel: The Treatment of Palestinian Prisoners in Three Jurisdictions* (İsrail'in Tutukluları: Üç Yargılama Sırasında Filistinli Tutuklulara Yapılan Muamele) (Princeton, N.J.: Veritas Press, 1984.)
129. Ulusal Avukatlar Birliği, *Treatment of Palestinians in Israeli-Occupied West Bank and Gaza* (İsrail İşgali Altındaki Batı Şeria ve Gazze'de Filistinlilere Yapılan Muamele), (New York: 1978), s. 89.
130. Londra *Sunday Times*, 19 Haziran 1977.
131. Muhammed Na'amneh, Yazarla söyleşi, Doğu Kudüs, 2 Şubat 1983.
132. Londra *Sunday Times*, 19 Haziran 1977, s. 18.
133. Arie Bober, ed., *The Other Israel: The Radical Case Against Zionism* (Öteki İsrail: Siyonizme Karşı Radikal Dava), (New York: Anchor Books, 1972), s. 134.
134. Sabri Jiryis, *The Arabs in Israel* (İsrail'deki Araplar), (New York: Monthly Review Press, 1976), s. 12.
135. Londra *Sunday Times*, 19 Haziran 1977.
136. *Ibid.*, s. 18.

137. Ibid. (ayrıca yukarıdaki vaka analizleri için alıntı)
138. Ibid.
139. Lea Tsemel, "Political Prisoners in Israel-An Overview" (İsrail'deki Siyasi Tutuklular-Genel bir Bakış), Kudüs, 16 Kasım 1982. Lea Tsemel ve Velid Fahoum, "Nafha is a Political Prison" (Nafha Siyasi bir Cezaevidir), 13 Mayıs 1980 ve bir dizi rapor (Mayıs 1982-Şubat 1983). Felicia Langer, **With My Own Eyes** (Kendi Gözlerimle), Londra, Ithaca Press, 1975. Felicia Langer, **These Are My Brothers** (Bunlar Benim Kardeşlerim), Londra, Ithaca Press, 1979. Cemil Ala'al - Din ve Melli Lerman, **Prisoners and Prisons in Israel** (İsrail'de Tutuklular ve Cezaevleri), Londra, İthaca Press, 1978. Velid Fahum, Arapça olarak yayımlanmış iki sosyolojik inceleme kitabı. Raja Şahada, **Occupier's Law: Israel and the West Bank** (İşgalcinin Yasası: İsrail ve Batı Şeria), Washington, D.C., Filistin Araştırmaları Enstitüsü, 1985. Ulusal Avukatlar Birliği 1977 Ortadoğu Delegasyonu, **Treatment of Palestinians in Israeli-Occupied West Bank and Gaza** (İsrail İşgali Altındaki Batı Şeria ve Gazze'de Filistinlilere Yapılan Muamele), New York, 1978. Uluslararası Af Örgütü, "Rapor", 21 Ekim 1986. Ralph Schoenman ve Mya Shone, **Prisoners of Israel: The Treatment of Palestinian Prisoners in Three Jurisdictions** (İsrail'in Tutukluları: Üç Yargılama Sırasında Filistinli Tutuklulara Yapılan Muamele), Princeton, N.J., Veritas Press, 1984. (Filistin Sorunu Konulu Birleşmiş Milletler Uluslararası Konferansı için kısaltılmış olarak hazırlanmış).
140. Ulusal Avukatlar Birliği, s. 103.
141. Durum İncelemesi: Hassan Harb, Ramalla. Londra **Sunday Times**, s. 19.
142. Durum İncelemesi: Nadir Afuri, Nablus. Schoenman ve Shone, s. 22-26.
143. Durum Araştırması: Dr. Azmi Şuaybi, El Bireh. Schoenman ve Shone, s. 30-32.
144. Durum İncelemesi: Muhammed Manasra, Beytlehem. Schoenman ve Shone, s. 33-36.
145. **Al-Fajr Jerusalem Palestinian Weekly**, 14 Mart 1984.
146. **Al-Fajr Jerusalem Palestinian Weekly**, 10 Ocak 1988.
147. Londra, **Sunday Times**, s. 18.
148. age.
149. age.
150. Amerikan-Arap Irk Ayırımına Karşı Komite, **The Bitter Year: Arabs Under Israeli Occupation in 1982** (Acılı Yıl: 1982 İsrail İşgali Altında Araplar), Washington, D.C., 1983, s. 211.
151. **Al-Fajr Jerusalem Palestinian Weekly**,

152. Cemil Ala' al-Din ve Melli Lerman, s. 3.
153. Durum İncelemesi: Kutler Raporu. age. s. 34-35.
154. Leah Tsemel ve Velid Fahum, "Nafha Cezaevi Üzerine Raporlar" Mayıs 1982-Şubat 1983, Schoenman ve Shone, s. 47-54.
155. Cemil Ala' al-Din ve Melli Lerman, s. 26.
156. David Ben Gurion, "Divray ha Knesset," Parlamento Tutanağı 36, s. 217. Alıntı, Bober, s. 138.
157. Israel Şahak, çevirmen ve ed., **The Zionist Plan For the Middle East**, Belmont, Mass., a.A.U.G., 1982.
158. age., s. 5.
159. age.
160. age., s. 9.
161. age.
162. age., s. 5.
163. age., s. 4.
164. age., s. 5.
165. age., s. 9.
166. age.
167. age., s. 4.
168. age.
169. age., s. 9.
170. age., s. 5.
171. age., s. 4.
172. age., s. 8.
173. age.
174. age.
175. age., s. 4.
176. age., s. 4 ve s. 9.
177. age., s. 5.
178. age., s. 10.
179. age.
180. age., s. 10-11.
181. age., s. 9-10.
182. age., s. 10.
183. **Israeli Mirror**
184. Yosi Berlin, **Meichuro Shel Ichud**, 1985, s. 14.
185. Şahak, **The Zionist Plan**.
186. ABD ile İsrail arasındaki mali ilişkiler konusunda bkz., Muhammed el Ha-

vas ve Samir Abed Rabbo, **American Aid to Israel: Nature and Impact** (İsrail'e Amerikan Yardımı: Yapısı ve Etkisi), Brattleboro, Vt., Amana Books, 1984.

187. Alıntı, Hart, Alan, **Arafat: Terrorist or Peacemaker** (Arafat: Terörist ya da Barışçı), (Sidgwick ve Jackson, gözden geçirilmiş baskı), s. 275. Arafat, Hart ile görüşmesini şöyle sürdürür: "Filistin'deki Yahudilerin güvenlik ve selameti için tek bir güvence olduğunu hep söylemişimdir... O da aralarında yaşadıkları Arapların dostluğudur."
188. Alıntı, **Documents of the Palestinian Resistance Movement** (Filistin Direniş Hareketi Belgeleri), Merit broşürü, Pathfinder Press, 1971. Fetih'in tam metni **The Militant** gazetesinin 16 Ekim 1970 sayısında da yayımlanmıştı.

Ispanyol Yahudilerinin Osmanlı ülkesine göçünün 500. yıldönümü, Amerika'daki Yahudi lobisiyle Türkiye'yi birbirine yakınlaştırmamanın bir vesilesi olarak kullanılıyor. Mayıs ayı içinde New York'ta düzenlenen "Türk Haftası" dolayısıyla yapılan yürüyüşe Yahudi cemaati büyük destek veriyor. Yürüyüşten bir gece önce düzenlenen baloda Türkçe ve İbranice şarkılar çalınıyor. Cumhurbaşkanı Özal birkaç ay önce Amerikan Yahudi cemaatinin yıllık kongresine uydu yayın aracılığıyla görüntülü olarak hitap ediyor. Son dönemde İsrail'le Türkiye arasındaki diplomatik ilişkiler maslahatgüzarlık düzeyinden büyükelçilik düzeyine yükseltiliyor. Bütün bunlar, Bush'un "Yeni Dünya Düzeni"nin Ortadoğu ayağını sağlamlaştırmak için Türkiye ile İsrail arasında yakın bir işbirliği oluşturma hedefine yönelik senaryonun birer parçası. Ortadoğu'nun iki sözde "demokrasi" si kolkola vitrine çıkarılacak. İsrail hakkında ne biliyorsunuz? İsrail devletinin vazgeçilmez temeli olan Siyonizmi tanıyor musunuz? Bertrand Russell Barış Vakfı'nın eski genel sekreteri Ralph Schoenman'ın bu kitabını okuduktan sonra, daha önce İsrail ve Siyonizm hakkında bildiklerinizin pek azının doğru olduğunu anlayacaksınız. Schoenman, Siyonist hareketin kendi belgelerine dayanarak, İsrail ve Siyonizm hakkındaki yalanları ve efsaneleri yerle bir ediyor. İsrail'in "vatansız bir halka halksız bir vatan" ilkesine göre kurulduğu yalanını

teşhir ediyor, bu yalanın Filistin halkının ulusal kimliğini ve haklarını ayaklar altına almak için uydurulmuş bir kılıf olduğunu ortaya koyuyor. İsrail'in, "geri" Arap denizinde bir **demokrasi** adası olduğu efsanesini yıkıyor, apartheid'e dayanan Güney Afrika devleti kadar ırkçı olduğunu gösteriyor. Filistin halkının 1987 sonunda başlattığı silahsız ayaklanma (intifada) karşısında başvurulan gaddarca yöntemleri, işkenceyi, katliamı belgeliyor. Schoenman'ın ortaya koyduğu en çarpıcı gerçek ise Siyonizmin Nazilere karşı tavrıyla ilgili olanı. İsrail'i Nazilerin Yahudi soykırımının etkisi altında savunmaya yatkın olanları sarsacak belgelerle, Schoenman Siyonizmin Nazilerle işbirliği yapmış olduğunu kanıtlıyor! İşte, Almanya'nın Türkiye Büyükelçiliği arşivinde keşfedildiği için "Ankara dokümanı" olarak bilinen 11 Ocak 1941 tarihli bir belgeden birkaç satır: "Ulusal ve totaliter temelde tarihi bir Musevi devletinin Alman Reich'ıyla yapılacak bir antlaşma çerçevesinde kurulması, gelecekte Ortadoğu'daki güçlü Alman çıkarları açısından da gereklidir." Bu ve başka gerekçelerle Hitler'e askeri pakt öneren metnin yazarı, bugünkü **İsrail başbakanı İzak Şamir**'den başkası değildir! Türkiye'ye Ortadoğu'da nasıl bir rol biçilmekte olduğunu bilmek isteyen herkes bu kitabı mutlaka okumalıdır.

KARDELEN